

swAmi deSikan's
hamsa sandeSam

(vol 3)

Thirumaliruncholai

Thirupathi

Thiruvarangam

ThiruveLLarai

Thiruvekka

Annotated Commentaries in English
By

'SrI nrsimha seva rasikan'
oppiliappan kOil SrI varadAchAri SaThakopan
&
Tamil commentaries (as anubandham) by
SrIrangam SrI K.Sridharan

Sincere Thanks To:

1. SrI Srinivasan Narayanan for compilation, addition of Sanskrit texts as well as proof reading
2. SrI Mukund Srinivasan, SrI B Senthil, SrI lakshminarasimhan Sridhar, www.glimpseofkrishna.com, www.exoticindiaart.com and SrI Shreekrishna Akhilesh for the images
3. SrI Santhanam Sudarsanan for eBook assembly

CONTENTS

Introduction	1
Slokams and Commentaries (dvitiya ASwAsam)	
Slokam 1 - 10	3 - 21
Slokam 11 - 20	23 - 41
Slokam 21 - 30	43 - 61
Slokam 31 - 40	63 - 83
Slokam 41 - 50	85 - 105
nigamanam	106
Anubandham:	107
Tamil Commentaries by SrIrangam SrI K Sridharan	

sadgopan.org

Volume 1 of swAmi deSikan's hamsa sandeSam can be accessed at:

<http://www.ahobilavalli.org/hamsa.pdf>

Volume 2 of swAmi deSikan's hamsa sandeSam can be accessed at:

<http://www.srihayagrivan.org/html/ebook067.htm>

A beautiful video clip from MadhurAntakam - tirumanjanam of the divya dampatis spliced with a moving rendition of a bhadrAchala rAmAdAsu krithi by Sangeetha Kalanidhi Smt. Mani Krishnaswamy, can be accessed at:

<http://www.youtube.com/watch?v=oKgwf5iZ8m4>

SrI rAma parivAr - SrI Oppiliappan kOil, puzhuthivAkam

॥ श्रीः ॥

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु

हंससन्देश महाकाव्ये

द्वितीयाश्वासः

Swamy deSikan's
hamsa sandeSam
dvitiya ASvAsam

(For Vol 2, covering Slokams 1 to 60 of prathama ASvasam, please see Sri Hayagrivan series e-book # 67 at: <http://www.srihayagrivan.org/html/ebook067.htm>)

In the first ASvAsam, Sri Raamacandran suffering from His separation form SitA PirATTi engaged a Swan to convey His message to SitA PirATTi to console Her and explained in detail the travel path to LankA. In this second ASvAsam, Sri Raaman explains the deeds to be performed at LankA by the Swan as a messenger.

sadagopan.org

taniyan

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किकेसरी ।

वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि ॥

SrImAn venkaTanAthArya: kavitArkika kesarI |

vedAntAcAryavaryo me sannidhattAm sadA hrdi ||

॥ श्रीः ॥

SLOKAM 1

The Swan seeing the imprisoned woman from svargam at LankA

लीलाखेलं ललितगमनाश्चारुनादंसशिङ्गाः

पलाक्षं त्वां स्मरशरद्धशो गौरमापाण्डुराङ्गयः ।

मुग्धालापं मधुरवचसो मानसार्हमनोज्ञाः

यत्रानीतास्सुरयुवतयो रञ्जयेयुस्समक्षम् ॥

I||Akhelam lalitagamanA: cArunAdam saSinja:

pallAksham tvAm smara Sara drSa: gauram ApANDura angya: |

mukdha AlApam madhuravacasa: mAnasA arham manoj~nA:

yatrAnItA: sura yuvataya: ranjayeyu: samaksham ||

anvaya kramam (Prose Order):

lalita gamanA: saSinja: smara Sara drSa: ApANDura angya: madhura vacasa:
manoj~nA: yatra AnItA: sura yuvataya: I||A khelam cArunAdam palla aksham
tvAm gauram mukdha AlApam mAnasa arham samaksham ranjayeyu:

Meaning and Comments:

Oh Swan friend! The king of LankA, RaavaNan, is a lustful man and a rough neck. He went to deva lokam and forcefully brought over many beautiful women from there and imprisoned them in LankA. Oh Swan! You will see these deva mAtAs there. They will walk gently with their soft feet (*lalita gamanA:*). You are also known for your joyous stride (*leela khelam*). The ankle AbharaNams of these

ladies will raise a delightful sound (*saSinjA:*). Your voice also pleases the ears of hearers (*cAru nAdam*). The eyes of the deva mATAs are like the arrows of Manmathan (*smara Sara drSa:*) and captivate the mind of the onlookers. Your eyes also have similar power. The bodies of the deva mATAs will look pale and white (*ApANDura anya:*) due to the sorrow of their separation from their husbands. Your body has the natural white color (*gauram*). Their speech will be delectable (*madhura vacasa:*) to listen to like yours (*mugdha AlApam*). They are beautiful to look at (*manoj~nA:*) just like You. These glorious deva mATAs (*sura yuvataya:*) will now see you with a vaibhavam similar to theirs standing before them and will be happy and in turn will make you happy.

SLOKAM 2

The fearful RaavaNan staying away from the ladies from svargam due to the curse of BrahmA

उग्रैश्शापैरुपहतिभिया रक्षसादूरमुक्ताः

दग्धुं योग्या हुतवहमपि त्वतिप्रियावर्णशुद्धाः ।

उत्पश्यन्तो जनकतनया तेजसैवस्वरक्षां

रोधं यस्यामनुविदधते लोकपालावरोधाः ॥

ugrai: SAपai: upahati bhiyA rakshasA dUra muktA:

dagdhum yogyA: hutavahamapi tvat priyA varNa SuddhA: |

utpaSyanta: janakatanayA tejasA eva sva rakshAm

rodham yasyAm anuvidadhate lokapAla avarodhA: ||

Prose Order:

ugrai: SAपai: upahati bhiyA rakshasA dUra muktA: hutavaham api dagdhum
yogyA: tvat priyA varNa SuddhA: janaka tanayA tejasA eva sva rakshAm
rodham utpaSyanta: lokapAla avarodhA: yasyAm anuvidadhate

Meaning and Comments:

Oh Swan friend! RaavaNan incarcerated not only the wives of ordinary devAs at LankA but he also abducted the girl attendants from the inner chambers of Indran, VaruNan and Kuberan. RaavaNan could not however force himself on them due to the curse placed on him by Brahma that RaavaNan's head will splinter in to one hundred pieces, if he forcibly united with any woman. RaavaNan could not thus enjoy them against their wishes. He kept them

incarcerated waiting for favorable developments.

Oh Swan! Just like your consort is resplendent with a pure white hue, these deva mATAs shine similarly with their outstanding lustre of chastity. They have the power to burn Agni, who can burn anything (*hutavaham api dagdhum yogyA:*) with their fire of chastity. Oh Swan! You may ask why these ladies did not exit from their prisons and return to their homes after burning RaavaNan to ashes. The answer is that the deva mATAs did not take the initiative and act independently because of their reverence for SitA PirATTi's tejas as a divine person and believed that She was their protection (*janaka tanayA tejasA eva sva rakshAm utpaSyanta:*). They believed that they were protected by the power of SitA PirATTi's matchless chastity and they believed that good times will dawn and they will realize their release. Oh Swan! You will meet these deva mATAs too during your visit to LankA.

RaavaNan had *bhIti* (fear) that BrahmA's powerful curse will destroy him, if he forced himself on the abducted ladies (*ugrai: SAPai: upahati bhiyA*). Therefore, he kept them in prisons and waited for a good time to fulfill his desire.

There was a deva mATa by the name of Punjikasttalai in svargam. RaavaNan was intoxicated with her beauty and forced himself on her and destroyed her chastity. She was besides herself and ran to Brahma and complained. The angry Brahma cursed RaavaNan that his head will shatter if he repeats this foul behavior of forcing himself on any woman once more. Similarly, RaavaNan received another curse from the devan naLakuberan, when he forced himself on RambhA, a deva mATa. Both these curses kept RaavaNan at bay and kept the abducted ladies at a distance (*rakshasA dUra mukta:*).

SLOKAM 3

The superiority of LankA over the city of AmarAvati, the capital of Indran

अध्यासीना बहुमणिमयं तुङ्गशृङ्गं त्रिकूटं

दिक्पालेषु प्रथितयशसा रक्षसारक्ष्यमाणा ।

अग्रेमेरोरमरनगरीं यापरिष्कारभूम्ना

त्वाहूयेव ध्वजपटमयानग्रहस्तान् धुनोति ॥

adhyAsInA bahumaNiMayam tunga Srngam trikUTam

dikpAleshu prathita yaSasA rakshasA rakshyamANA |

agremero: amaranagarIm yA parishkAra bhUmnA

tu AhUya iva dhvajapaTamayAn agrahestAn dhunoti ||

Prose Order:

bahu-maNi-mayam tunga Srngam trikUTam adhyAsInA dikpAleshu prathita yaSasA rakshasA rakshyamANA yA tu parishkAra bhUmnA mero: agre amara nagarIm AhUya dhvaja paTamayAn agrahestAn dhunoti iva.

Meaning and Comments:

Oh Swan friend! The city of LankA is on top of the trikUta mountain with the three peaks. There are many gems, which find their home in that mountain (**bahu maNi mayam**). RaavaNan, the king of RaakshasAs rules over LankA. He is not an ordinary Raakshasan. Indra and the rulers of the directions know his power and fear him (**dikpAleshu prathita yaSasA rakshasA rakshyamANA lankA**). The flags flutter briskly in the wind at LankA. Those movement of the flags at LankA looks like the waving of the hands of Lanka gesturing derisively

at AmarAvati city (Capital of the devAs) situated on top of the Meru mountain. It is indeed natural that the proud city of LankA with such adornments (parishkAra bhUmnA lankA) waving its fingers (*agra hastAn dhunoti*) in the form of flags haughtily to make fun of the inferior beauty of AmarAvati.

SLOKAM 4

The deva mAtAs shedding tears on seeing the Moon

काले यस्यां व्यपगत घने त्वद्विहारोचितेऽस्मिन् ।

चन्द्रालोकैः विलुलित धियां शर्वी गर्व हासैः ।

स्वर्गस्त्रीणां विरहजनितं बाष्पमुद्वेलयन्त्यः

निष्पन्दन्ते सलिलकणीकाः चन्द्रकान्त स्थलिनाम् ॥

kAle yasyAm vyapagata ghane tvat vihAra ucite asmin
candrAlokai: vilulita dhiyAm SarvarI garva hAsai:
svarga strINAm viraha janitam bAshpamudvelayantya:
nishyandante salila kaNIkA: candraKAnta sthalinAm ||

Prose Order:

yasyAm vyapagata ghane tvat vihAra ucite asmin kAle SarvarI garva hAsai:
candra Alokai: vilulita dhiyAm svarga strINAm viraha janitam bAshpam
udvelayantya candraKAnta sthalInAm salila kaNikA: nishyandante.

Meaning and Comments:

Oh Swan friend! It is the height of summer season now. The clouds have disappeared and the sky is clear. It is the time for Swans to sport joyously without fear of the clouds. The full Moon is shining in the night with his white brilliance. When one sees the beautiful beams of Moon, it appears like the proud lady in the form of night is derisively laughing at the sad deva mAtAs sorrowing over their separation from their husbands. The deva mAtAs are shedding copious tears and those streams of tears from them join the rivulets

of water released by Candra kAntA stones paving the streets of LankA as these stones respond to the power of moon on them. The Candra kAnta stones are happy to see their Lord, The Moon, and shed joyous tears. The deva mATAs shed tears of sorrow and the intensity of the flow of tears increases as they see the joyous tears of the candra kAntA stones united with the Moon.

The ladies from svarga lokam imprisoned at LankA by RaavaNan shed tears from the thought of separation from their husbands and their minds are agitated (vilulita dhiyAm svarga strINAM viraha janitam bAshpam). Those tears become voluminous from the sight of the flow of water from Candra kAnta stones reacting to their Lord, the Moon (viraha janitam bAshpam udvelayanta:, candra kAnta sthalInAM salila kaNikA: nishyandante).

SLOKAM 5

The reconstruction of LankA after HanumAn had burnt it down

भासाताट्कपरिणतिजुषा मैथिलीशोकवहे:

भस्मीभूतां पवनतनय स्नेहिनापावकेन ।

अन्तस्थासादवहितधियः संविधास्यन्त्यवश्यं

प्रत्यादिष्ट प्रथमरचनं विश्वकर्माद्यस्ताम्॥

bhAsA tAdrk pariNati jushA maithilISoka vahne:

bhasmIbhUtAm pavanatanaya snehinApAvakena |

anta: trAsAt avahitadhiya: samvidhAsyanti avaSyam

pratyAdishTa prathama racanam viSvakarmAdayastAm ||

Prose Order:

mythilI Soka vahne bhAsA tAdrk pariNati jushA pavana tanaya snehinA pAvakena bhasmIbhUtAm tAm viSvakarma Adaya: anta: trAsAt avahita dhiya: pratyAdishTa prathama racanam avaSyam samvidhAsyanti.

Meaning and Comments:

Oh Swan friend! My PirATTi is suffering because of Her separation from Me and is immersed in an ocean of sorrow. The fire of Her sorrow (**maithilI Soka vahni:**) can burn down the universe. Oh Swan! You might have heard about my previous dUtan, HanUmAn, burning down the city of LankA with the fire lit by the raakshasAs on His tail to punish Him. That burning of the city by Agni (fire god) was made possible by the fire of sorrow of SitA PirATTi. During the reign of RaavaNA, the gods like vAyu (Wind god), VaruNan (the god of the

ocean) and Agni were frightened of RaavaNan and stayed away from LankA. Agni could hence not burn LankA by itself for fear of RaavaNA. The fire of sorrow of SitA PirATTi residing on the tail of HanUmAn empowered HanUmAn to burn down the entire city of LankA. Further, HanUmAn is the son of vAyu, the wind god. It is no wonder that vAyu joined his friend Agni to reduce LankA in to ashes from the fire of SitA PirATTi's sorrow. RaavaNan had to rebuild the city of LankA and restore it to a state of glory larger than before. RaavaNan commanded the deva siRpis (divine architects) like ViSvakarmA to rebuild. Fearing RaavaNan's anger, ViSvakarmA and his crew created the new city of LankA and made it even more beautiful than before. Oh Swan! You will see this new LankA now.

Lanka Dahanam

(Thanks: www.glimpseofkrishna.com)

SLOKAM 6

The Swan seeing the palace of RaavaNan

मध्येतस्या निश्चरपतेस्सद्गुरुद्वान्तरिक्षं

युग्मं नेयैर्दीविसुमनसां सेव्यमानं विमानैः ।

कारागारं विबुधसुदृशां वीक्षमाणोविचित्रं

शोकप्रीति व्यतिकरवतीं वक्ष्यसे चित्तवृत्तिम् ॥

madhye tasyA niSicarapate: sadma ruddha antariksham

yugmam neyai: divi sumanasAm sevyamAnam vimAnai: |

karAgAram vibudha sudrSAM vIkshamANa: vicitram

SokaprIti vyatikaravatIm vakshyase citta vrttim ||

Prose Order:

tasyA: madhye ruddha antariksham divi sumanasAm yugmam neyai: vimAnai: sevyamAnam vibudha sudruSAM kArAgAram vicitram niSicarapate: sadma vIkshamANa: Soka prIti vyatikaravatIm citta vrttim vakshyase.

Meaning and Comments:

Oh Swan friend! At LankApuri, you will find the beautiful palace of RaavaNan at the middle of that city. That palace would touch the ceiling of the sky in its height. There, the couples from svargam would have parked the aerial chariots used by them for the pleasure and sport of RaavaNan, who has abducted and imprisoned many deva strIs. Oh Swan! When you see this palace, you will experience both joy and sadness (*Soka-prIti vyatikaravatIm citta vrttim vakshyase*). You will be joyous over the beauty of the palace and sorrowful at

the same time over the thoughts on the celestial maidens, who are imprisoned inside.

Gopurams of Lanka (Thanks: Sri LakshmiNarasimhan Sridhar)

SLOKAM 7

Request for the Swan to go to aSoka Vanam

ईष्टकोपाच्चकितपवनामिन्दुसन्दिग्धसूर्या

नित्योदारामृतुभिरखिलै रिंष्कुटेवृक्षवाटी ।

सीताशोक ज्वलनसहजैस्त्र दीप्तामशोकैः

आपद्येथाः प्रतथमलुलितां आञ्जनेयप्रचारैः ॥

Ishat kopAt cakita pavanAm indu sandigda sUryAm

nitya udArAm rtubhi: akhilai: nishkuTe vrksha vATIm |

sItA Soka jvalana sahajai: tatra dIptAm aSokai:

ApadyethA: prathama lulitAm Anjaneya pracArai: ||

Prose Order:

tatra nishkuTe Ishat kopAt cakita pavanAm indu sandigta sUryAm akhilai:
rtubhi: nitya udArAm sItA Soka jvalana sahajai: asokai: dIptAm Anjaneya
pracArai: prathama lulitAm vrksha vATIm ApadyethA:

Meaning and Comments:

Oh Swan friend! In the palace complex of RaavaNan, you will find a big garden. Here, the wind will blow ever so gently. Why? It is because of the fear of vAyu not to anger RaavaNan and thereby become object of his anger. When you see the normally bright Sun over this garden, it will feel like the cool Moon. Why so? It is once again out of fear of RaavaNan. In this garden, there is no specificity as to which fruit can be found at which season. All kinds of fruits will be found at all seasons in abundance. There will be a large group of aSoka

trees in this garden giving it the name of aSoka vanam. When SitA PirATTi sees these orderly row of beautiful aSoka trees, Her fire of sorrow from separation from Me will ascend to new heights. HanumAn entered this very beautiful garden, roamed everywhere and destroyed the trees of this famous sport garden of RaavaNan to show his contempt for the evil RaavaNan (*Anjaneya: prathama lulitAm vrksha vATIm*). Oh Swan! May you reach this pleasure garden of RaavaNan quickly. (*aSokai: dIptAm vrksha vATIm ApadyethA:*).

SLOKAM 8

Seeing the SimSupA tree in the aSoka vanam

तस्यामन्यैः वियतिविहगैः सार्धमानन्दनिन्दैः

स्थानेस्थाने निहितनयनो वर्त्यन्मण्डलानि ।

द्रक्ष्यस्येकां जनकदुहितु सौम्य दुर्जातबन्धुं

न्यस्ताकल्पां क्वचनविटपे शिंशुपां सान्द्रशाखाम्॥

tasyA manyai: viyati vihagai: sArdham Ananda nighnai:

sthAne sthAne nihita nayana: vartayan maNDalAni |

drakshyasi ekAm janaka duhitu: saumya durjAta bandhum

nyasta AkalpAm kvacana viTape SimSupAm sAndra SAkhAm ||

Prose Order:

saumya! tasyAm Ananda nighnai: vihagai: sArdham viyati maNDalAni vartayan
sthAne sthAne nihita nayana: janaka duhitu: durjAta bandhum kvacana viTape
nyasta AkalpAm sAndra SAkhAm ekAm SimSupAm drakshyasi.

Meaning and Comments:

Oh Swan friend! In that palace garden, you will see many kinds of birds. They will be happy to see you and become immensely joyous to have the company of a great species of their kind. They will join you and fly with you sporting many types of sancAras. While you sport in the sky and fly around, direct your eyes to every corner of this garden. You will find now a SimSupA tree with tender shoots on its branches. My Devi would have placed the jewelry that She wore, when She was with Me and would have placed them on the branches of that

tree. You will see that tree, which is like a consoling relative for My PirATTi during Her times of distress (janaka duhitu: durjAta bandhum sAndra SAkhAm ekAm SimSupAm drakshyasi)

SLOKAM 9

Seeing SitA PirATTi at the heart of the aSoka Vanam

मूलेतस्याः किमपिसवन क्षेत्रसंस्कारजातं

यत्रक्वापि स्थितमपिसर्वे त्रासहीनं महिम्ना ।

काले तस्मिन्कथमपिमया वीर्यशुल्केन लब्धं

दृश्यं तत्ते दिनकरकुल द्योतकं दिव्यरत्नम् ॥

mUletasyA: kimapi savana kshetra samskAra jAtam

yatra kvApi sthitamapi sakhe trAsahInam mahimnA |

kAle tasmin kathamapi mayA vIrya Sulkena labdham

drSyam tatte dinakarakula dyotakam divya ratnam ||

Prose Order:

sakhel tasyA: mUle savana kshetra samskAra jAtam yatra kva api sthitam api mahimnA trAsa hInam tasmin kAle mayA vIrya Sulkena katham api labdham dinakara kula dyotakam kimapi tat divya ratnam te drSyam.

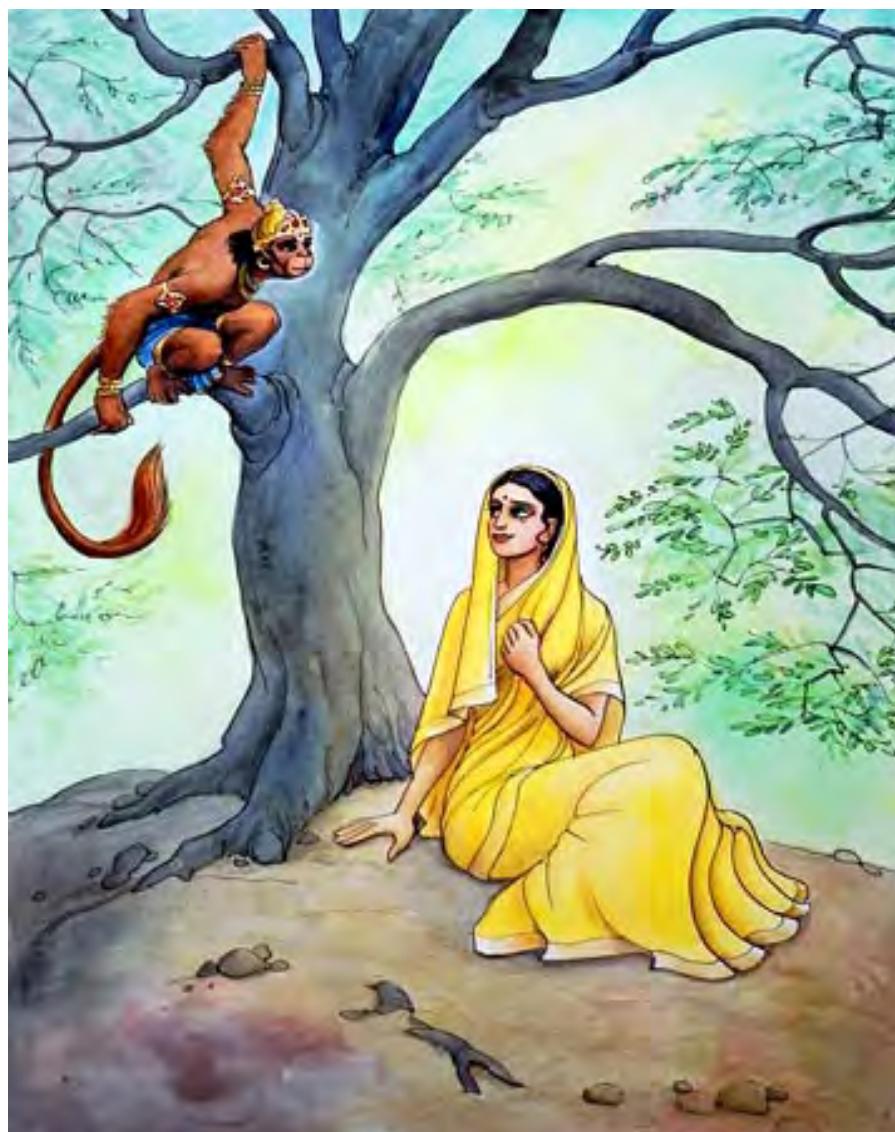
Meaning and Comments:

Oh Swan friend! You will see at the foot of that SimSupA tree a divine and lofty gem. She is known as SitA PirATTi, the most precious gem. She arose, when King Janaka was ploughing the earth to create a yAga BhUmi (**savana kshetra samskAra jAtam**). She was found at the tip of His plough and therefore was named SitA. She was not born from a mother's womb like Me or you and as such She is saluted as ayonijai. She came out of the earth like a gem that is dug out of the earth. This gem among women is experiencing great

dangers at LankA in the prison of RaavaNan and yet She is not afraid and is fearless (*trASa hInam*). Why? It is because of Her conviction that no body can harm her because of Her superior chastity. Oh Swan! Do not think that I acquired this rare gem easily. Sage ViSvAmitrA took me to Janaka MaharAJA's court, where I placed my prowess on line and chorded the gigantic Siva dhanus and won Her as vIrya Sulkam (reward for My valour). I can say that the entire sUrya vamSam of Mine has acquired a new lustre from this gem (*dinakara kula dyotakam*). Now, this divine ratnam (*divya ratnam*) will become visible to you.

The lofty gem beneath the Simsupa tree

(Thanks: www.glimpseofkrishna.com)

SLOKAM 10

Description of PirATTi

सामेदृष्टिः शफरनयना सन्नतभ्रूस्सुकेशी

तन्वीतुङ्ग स्तनभरनता तप्तजाम्बूनदाभा ।

बालायुष्मत्प्रतिमगमना वेदिमध्यावराङ्गी

श्रृङ्गारारूपं निधिमधिगता श्रेयसीदेवतेव ॥

sA me drshTi: Saphara nayanA sannata bhrU: sukeSI

tanvI tunga stana bhara natA tapta jAmbunada AbhA |

bAlA yushmat pratima gamanA vedi madhyA vara angI

SrngAra Akhyam nidhim adhigatA SreyasI devatA iva ||

Prose Order:

Saphara nayanA sannata bhrU: sukeSI tanvI tunga stana bhara natA tapta jAmbunada AbhA yushmat pratima gamanA vedi madhyA vara angI SrngAra Akhyam nidhim adhigatA SreyasI devatA iva sA bAlA me drshTi:

Meaning and Comments:

Oh My dear Swan! Let Me describe the beauty of the limbs of My PirATTi and Her saundaryam. Her eyes will be beautiful like the darting fish (*Saphara nayanA*). Her brows will have the right curvature like that of a bent bow (*sannata bhrU:*). The beauty of Her dark tresses would be unique (*sukeSi*). She will be appropriately slender in frame (*tanvI*). Her heavy breasts alone will make Her a little bent (*tunga stana bhara natA*). The color of Her TirumEni would be like molten gold (*tapta jAmbUnada AbhA*). Her gait would be similar to the

younger ones of your kulam (yushmat pratima gamanA). Her waist will be slender like the middle section of a yAga vedi (vedi madhyA). Thus, all Her limbs will shine with exceptional beauty (vara angI). She would be like the Goddess of SrngAram with the bliss of the world as Her property (SrngAra Akhyam nidhim adhigatA SreyasI devata iva). This young maiden SitA, is adored by Me like My own eyes (sA bAlA me drshTi:).

The beautiful Sri Sita pirATTi at Vaduvur

SLOKAM 11

Guessing about SitA PirATTi's state

सातेयावन्नयनपदवीं यातिमोहालसावा

सन्देशंवा मदुपगतये श्रावयन्तीशकुन्तान्।

अत्यासन्न प्रियवचनतां सूचयद्धर्मिन्मित्तैः

एतामश्रु स्थगितनयनं वीक्षमाणादिशंवा ॥

sA te yAvat nayana padavIm yAti moha alasA vA
 sandeSam vA mat upagataye SrAvayantI SakuntAn |
 atyAsanna priya vacanatAm sUcayadbhi: nimittai:
 etAm aSru sthagita nayanam vIkshamANA diSam vA ||

Prose Order:

sA moha alasA vA mat upagataye SakuntAn sandeSam SrAvayantI vA atyAsanna
 priya vacanatAm sUcayadbhi: nimittai: aSru sthagita etAm diSam vIkshamANA
 vA te nayanam padavIm yAvat yAti.

Meaning and Comments:

Oh dear Swan! It is difficult to predict what state SitA PirATTi will be when you arrive at Her side. She may be totally still and will not be able to engage in any activities because of the overwhelming sorrow and citta brahman resulting from the separation from Me. She may be engaged in sending messages to Me through selected birds just as I am engaged in requesting you to carry my message to Her. She might have experienced good omens indicating auspicious things will happen soon. In that state, tears of joy will mingle with tears of

sorrow and cloud Her sight. She might be looking in my direction with those eyes awaiting the arrival of a messenger from my side. Oh Swan! You will see SitA PirATTi in any one of these states.

This is all guess work on the part of the Lord from the other side of the ocean, while SitA PirATTi languishes in the prison of RaavaNan at LankA. Lord Raamacandra suggests two activities that SitA may be engaged in:

1. Her eyes would always welling with tears and those tears interfere with Her vision (*aSru sthagita nayanam*).
2. As birds stop by, She may be engaged in appealing to them to carry a message from Her for Me (*SakuntAn sandeSam SrAvayntI vA*) asking Me to come as quickly as possible and rescue Her.

Lord tells the Swan that SitA PirATTi will come into its range of vision engaged in one or other of the activities that He described (*te nayana padavIm yAvat yAti*).

SLOKAM 12

Further thoughts on SitA's mental state

आकल्पान्वा सविधनिहिता नालपन्तीविमोहात्

अङ्गस्पर्शो रघुकुलपते: स्मर्यतेवानवेति ।

ध्यायन्तीवा चिरविरहितानेकशस्याविहारान्

तस्यानुनं नियतिजनिता तादृशीकालयात्रा ॥

AkalpAn vA savidha nihitAn AlapantI vimohAt

angasparSa: raghu kula pate: smaryate vA na iti |

dhyAyantI vA cira virahitAn eka SayyA vihArAn

tasyA: nunam niyati janitA tAdrSI kAla yAtrA ||

Prose Order:

vimohAt savidha nihitAn AkalpAn raghu kula pate: anga sparSa: smaryate vA na vA? iti AlapantI vA cira virahitAn eka SayyA vihArAn dhyAyantI vA tasyA: tAdrSI kAla yAtrA niyati janitA nUnam.

Meaning and Comments:

Oh Swan friend! SitA PirATTi in Her total state of loss of Her mind, as a result of the unbearable sorrow from Her separation from Me, will not be able to determine who should She talk to or not. She will be in a confused state. She would think that She should not wear Her jewelery during the time of Her sorrow and will take them off and put them down. She might be talking to those inanimate AbharaNams and ask them: Do you remember the previous times when I embraced my Lord tightly, you all had the contact with My Lord's limbs

during that time of closeness? Do you remember that SukhAnubhavam or have all of you forgotten that precious experience? She might be prattling this way to Her jewelery. She might also be thinking about the many kinds of bliss She enjoyed, when we were together in the same bed. Oh Swan! You may wonder how the daughter of the great VedAnti, King Janaka, the daughter in law of DaSaratha Cakravati and the wife of Myself respected as a MahA vIran landed amidst such difficulties. Oh Swan! Listen and comprehend firmly! The fact that She is spending such difficult times at LankA is due to the unalterable edict of the Divine Being. No body can overcome their fate.

Lord RaamacandrA, Who incarnated as a human Being behaves like a human being befitting His avatAram and states that no one can jump over the dictats of fate (tasyA: tAdrsI kAla yAtrA niyati janitA, nUnam!) and that is why SitA is undergoing the sufferings at LankA and is separated from Him. He pines for Her and He is also suffering and possibly feels the same way about the invincibility of fate.

SLOKAM 13

The description of the incarcerated PirATTi

शुद्धामिन्दोः श्वपचभवने कौमुदीं विषफुरन्तीम्

आनीतां वा विषतरुवने पारिजातस्यशाखाम्।

सूक्तिरम्यां खलपरिसरे सत्कवेः कीर्त्यमानां

मन्येदीनां निशिचरगृहे मैथिलस्यात्मजाताम्॥

SuddhAm indo: Svapaca bhavane kaumudIm vishphurantIm

AnItAm vA visha taru vane pArijAtasya SAkhAm |

sUktim ramyAm khala parisare sat kave: kIrtyamAnAm

manye dInAm niSicara grhe maithilasya Atma jAtAm ||

Prose Order:

niSicara grhe dInAm maithilasya Atma jAtAm Svapaca bhavane vishphurantIm
SuddhAm indo: kaumudIm visha taru vane AnItAm pArijAtasya SAkhAm vA
khala parisare kIrtyamAnAm ramyAm sat kave: sUktim manye.

Meaning and Comments:

From this Slokam through the next ten Slokams, Lord Raamacandra describes the possible sufferings of SitA PirATTi at the prison in aSoka Vanam at LankA. The word "manye" has to be added to all these Slokam passages. manye means: I consider or I believe.

Lord Raamacandra considers all possibilities and states aloud that He believes all these things are happening to His dear consort at LankA and concludes that no harm could however come to His PirATTi's Vaibhavam as a result of Her

imprisonment at RaavaNan's house.

Oh Swan friend! When I think of the unfortunate state of the daughter of rAja Rshi Janakar, SitA undergoing all these sufferings at LankA instead of enjoying all Sukhams befitting Her as the princess from Mithilai, some comparisons rush to my mind:

1. The Moon beams illuminate even the house of the dog-eating CaNDALAn. In spite of it, the purity of the beams of Candran are not affected. Similarly, there will be no diminution to the purity of the suffering SitA PirATTi even if She finds Herself in the prison of the evil Raakshasa king RaavaNan at LankA (*niSicara grhe dInAm maithilasya Atma jAtAm Svapaca bhavane vishpurantIm SuddhAm indo: kaumudIm*). Mythili is from a high kulam. Her purity and sanctity will not diminished an iota even if She finds Herself for no fault of Hers in the prison of the King of LankA.
2. Some one brings a sapling from Deva loka PaarijAtA tree and plants it in a forest full of poisonous trees (*visha taru vane AnItAm pArijAtasya SAkhAm iva*). That act does not diminish a bit the glories and the boon granting capabilities of this divine tree. Similarly, the presence of SitA PirATTi in the prison of unrighteous RaavaNan equal to a poisonous tree will not affect one bit the boon granting power and Vaibhavam of SitA PirATTi.
3. A great poet known for his skills in creating exquisite poetry with deep meanings and beauty some times recites his poems in front of an ignoramus known for finding fault with any one's creative acts be they brilliant or not. In spite of that, the excellence of the poetry of the skilled poet will not be affected. Similarly, the imprisonment of SitA PirATTi will never affect Her Beauty and glory.

This is what I think says Lord Raamacandran to the Swan.

SLOKAM 14

Additional thoughts on the imprisoned SitA PirATTi

वर्षाकीर्णामिवकमलिनीं व्याहतार्थामिवोक्तिं

पङ्काश्लिष्टामिव बिसलतां पत्यपेतामिवेभीम्।

मेघछन्नामिव शशिकलां विघ्रुद्धामिवाशां

व्याघ्रत्रस्तामिव मृगवधूं भूतलेज्यामिवास्ताम्॥

varsha AkIrNAm iva kamalinIm vyAhata arthAm iva uktim

panka ASlishTAm iva biaslatAm pati apetAm ivebhIm |

megha channAm iva SaSi kalAm vighna ruddhAm iva ASAm

vyAghra trastAm iva mrga vadhuM bhUtale jyAm ivAstAm ||

Prose Order:

varsha AkIrNAm kamalinIm iva vyAhata arthAm uktim iva panka ASlishTAm
biaslatAm iva pati apetAm ibhIm iva megha channAm SaSi kalAm iva vighna
ruddhAm ASam iva vyAghra trastAm mrga vadhuM iva bhUtale astAm jyAm iva.

Meaning and Comments:

Dear Swan friend! Let Me describe further the pitiable stat of My suffering Devi at RaavaNan's prison. She will look like the lotus pond after a snow fall (varsha AkIrNAm kamalinIm iva manye). She will be like a word with viparIta artham uttered under stress instead of like the word used by carefully cultivated speaker with awareness of rich and correct meanings of the words (vyAhata arthAm uktim iva manye). She will be like a lotus plant enmeshed in the mud instead of standing majestically up (panka ASlishTAm bhisalatAm iva

manye). Suffering intensely from the separation from Me, She will be like a lost female elephant missing Her partner (pati apetAm ibhIm iva manye). Just like the Moon hidden under the cloud and thereby losing some of its lustre, SitA PirATTi would have a slight diminution of Her natural luster, while She is imprisoned in RaavaNan's prison (meghachannAm SaSi kalAM iva manye). She will be like the interrupted desire because of Her separation form Me (vigna ruddhAm ASAm iva manye). She will be heart broken from the obstacles to fulfill Her desires to be with Me. Among the fierce assembly of Her Raakshasi guards, She will be like female deer amidst a group of tigers. She will be looking hither and tither out of fear (vyAgra trastAm mrga vadhuM iva manye). Separated from Me, She will be like a cut chord of a bow fallen on the battle ground and becomes useless (bhUtale astAm jyAm iva manye). SitA PirATTi will feel of no use to Her Lord, feel purposeless and will lie still on ground.

Sita devi threatened by raakshasis (Thanks-SrI LakshmiNarasimhan Sridhar)

SLOKAM 15

Reflections on SitA's sorrowful state

स्मृत्वापूर्वं स्मरशारभये मतपरिष्वङ्गरक्षाम्।

आश्लिष्यन्तीं अलसवलितैरङ्गकैर्मातरं स्वाम्।

आकल्पेषि श्रममधिगतैरङ्गरागेषिखन्नैः

अक्षाम्यद्दिः स्मृतिमपिमुहुः सौकुमार्यातिरेकात्॥

smrtvA pUrvam smara Sara bhaye mat parishvanga rakshAm

ASlishyantIm alasavalitai: angakai: mAtaram svAm |

Akalpe api Sramam adhigatai: angarAge api khinnai

akshAmyadbhi: smrtim api muhu: saukumArya atirekAt ||

Prose Order:

pUrvam smara Sara bhaye mat parishvanga rakshAm smrtvA saukumArya atirekAt Akalpe api Sramam adhigatai: angarAge api khinnai: muhu smrtim api akshAmyadbhi: alasavalitai: angakai: svAm mAtram ASlishyantIm.

Meaning and Comments:

Before the unfortunate separation from Me, when we were together, Manmathan will aim his flower arrows at Her and increase Her intense longing for Me. She will become afraid of the effect of those arrows and hug me tightly to be cured from the effect of those arrows. That embrace would be Her protection. At Her prison in LankA, these memories will rush past Her and She will be troubled. Alas, I could not be next to Her now and be useful to Her as protection. Overcome by those memories, She will lie down on the floor to

embrace Her Mother and to receive some consolation from Her. It is but natural that woman in troubled times, when they can not get help from their husbands, seek the comfort and security of their Mothers. She would have embraced Her Mother (**BhUmi Devi**) with all Her limbs, which would be weak because of Her separation form Me. She is naturally very delicate and even the thought of adorning Her Vastrams and jewelery caused fatigue to Her limbs. One can then imagine the intensity of suffering, when She actually wears the vastrams and adorns the jewelery. Since one can appreciate the weight of the vastrams and jewelery, the thought may arise to cover Her limbs with light sandal paste and other fragrant unguents. Her limbs will tire quickly even at the thought of taking such action. Such will be the impact of the clothing, jewelery and the cosmetics on SitA PirATTi's limbs that have been weakened by Her separation form Me. She moves gently those fatigued limbs to hug Her Mother and lie down on ground (**alasa valitaiः angakaiः svAm mAtaram ASlishyantIm manye**).

SLOKAM 16

Additional Reflections on SitA's state at LankA

भूयोभूयः करसरसिजे न्यस्यरोमाञ्चिताङ्गीं

मौळै चूडामणि विरहिते निर्विशन्तीं निधाय ।

अन्तस्तापादधिगतरुजोः आदारादर्पयन्तीं

पर्यायेण स्तनकलशयोरङ्गुळियं मदीयम् ॥

bhUya: bhUya: kara sarasije nyasya romAncitA angIm

mauLau cUDAmaNi virahite nirviSantIm nidhAya |

anta: tApAt adhigata rujo: AdArAt arpayantIm

paryAyeNa stana kalaSayo: anguLiyam madIyam ||

Prose Order:

madIyam anguLIyam bhUya: bhUya: kara sarasije nyasya romAnjitA angIm
cUDAmaNi virahite mauLau nidhAya nirviSantIm anta: tApAt adhigata rujo:
stana kalaSayo: paryAyeNa AdarAt arpayntIm.

Meaning and Comments:

Dear Swan friend! I sent My hand ring to My Devi through HanumAn. She will be holding that ring in Her lotus hands often (bhUyo bhuya: madIyam anguLIyam kara sarasije nyasya). When She sees it, She will have the feeling that She is holding Me in person. The touch of that ring will create bliss in Her and She will experience horripilation (romAnjanam). When HanumAn was about to return to My side, My Devi sent as sign of our forthcoming union, Her cUDAmaNi worn in Her forehead. She will now place My ring, where Her

cUDAMaNi used to rest (cUDAMaNi virahita mauLau nidhAya nirviSantIm manye). romAnjanam At that time, She will experience the touch by My hand from the contact with My ring and enjoy a blissful anubhavam. She will press this ring of Mine repeatedly on Her breasts resembling golden kalasams (stana kalaSayo: paryAyeNa AdarAt arpaya ntI manye). Those breasts would be suffering from the intensity of Viraha tApam (anta: tApAt adhigata rujo: stana kalaSAni). The pressing of My ring on those breasts would be like a cooling massage to reduce Her tApam. I imagine that She will feel my hand being placed on Her breasts and causing a reduction in Her suffering.

yEsha chUDAMaNi SrImAn mayA suparirakshita:

yesha niryAtita: SrImAn mayA tE vArisambhava:

AngulIyaka Pradaanam (Thanks-SrI LakshmiNarasimhan Sridhar)

SLOKAM 17

Description of an old happening

अन्बातुल्या सुचरितफलं दिव्यमालेपनं प्राक्

अङ्गेष्वस्याः स्थिरमनुगुणं यद्वितेनेऽनसूया ।

धाराकारैः स्तनकलशयोः आपतद्विस्समन्तात्

सन्तापोष्णैः तदपि बहुवैरश्रुभीः क्षाळ्यन्तीम् ॥

ambAtulyA sucarita phalam divyam Alepanam prAk

angeshu asyA: sthiram anuguNam yat vitene anasUyA |

dhArA AkArai: stana kalaSayo: Apatadbhi: samantAt

santApa ushNai: tadapi bahuLai: aSrubbI: kshALayantIm ||

Prose Order:

prAk ambA tulyA anasUyA sucarita phalam divyam sthiram anuguNam yat Alepanam asyA: angeshu vitena tadapi dhArA AkArai: stana kalaSayo: samantAt Apatadbhi: santApa ushNai: bahuLai: aSrubbI: kshALayantIm

Meaning and Comments:

Oh Swan friend! Let Me recall an old incident that happened during our vanavAsam. SitA PirATTi and Myself visited the Asramam of Adri Maharshi. The great pativratai AnasUyA is Sage Adri's dear wife. She is the most compassionate and was like a caring Mother to My Devi. She instructed My devi on many intricate matters of dharmam. Afterwards, She applied a very fragrant paste over the body of My Devi, which fitted very well with the beauty and softness of the limbs of SitA PirATTi. This fragrance lasted. It is

not easy to receive such an honor from AnasUyA of intense tapas. My Devi in Her current state of suffering is finding that even the fragrance from the unguents prepared by AnasUyA is losing its power because of the hot tears falling on Her limbs as a result of Her sorrow from the separation from Me. I see Her shedding copious tears that affect the fragrant paste painted on Her by the Rshi patni.

The special cosmetic preparation (*Alepanam*) applied by AnasUyA on the limbs of SitA PirATTi is divine (*divyam*) and eternal (*SAsvatam*). Even such an unique fragrance experiences the danger of being neutralized by the hot stream of tears arising from the insufferable sorrow of separation of SitA PirATTi from Her Lord (*santApa ushNai: bahuLai: aSrbI: kshALayantIm manye*).

SLOKAM 18

Description of SitA's stay in RaavaNan's prison

अग्राह्यत्वाद्विषमयमितं केशहस्तं मयाप्राक्

आविभ्राणां तनुपरिमळ श्रद्धयेवावकीर्णम्।

अचहितोभुवि रतिपते: अप्सरोभिर्विमुक्ताम्

अन्वग्यातामिव सुरतरोः मञ्जरीं चञ्चरीकैः ॥

agrAhyavatvAt vishama yamitam keSahastam mayA prAk

AbibhrANAm tanu parimaLa SraddhayA iva avakIrNam |

arcA heto: bhuvi rati pate: apsarobhi: vimuktAm

anvagyAtAm iva surataro: manjarIm cancarIkai: ||

Prose Order:

mayA prAk agrAhyavatvAt vishama yamitam tanu parimaLa SraddhayA iva
avakIrNam keSahastam AbibhrANAm apsarobhi: rati pate: arcA heto: bhuvi
vimuktAm cancarIkai: anvagyAtAm surataro: manjarIm iva.

Meaning and Comments:

Dear Swan friend! When SitA PirATTi and myself were alone (*ekAntam*), I will try to tie Her huge tresses of hair with My hand. Those bundles of Her hair would be dense and would not lend themselves to be tied easily in to a bundle. I will somehow tie them up in to an awkward knot (*agrAhyavat vishama yamitam*). That knot won't however stay in place and will loosen up and get free. My Devi belongs to the highest rank of women (*Padmini jAti*), who have a natural fragrance associated with their bodies. When the tresses defy bundling and

prefer to be in their loose state, I wonder whether they wish to be closer to Her body to gain some of Her natural fragrance (*tanu parimaLa SraddhyA iva avakIrNam keSahastam*). Her dark and dense tresses in their loosened up state appear to Me like the dense assembly of black bees tasting the nectar of the Karpaga blossoms transplanted on earth as My PirATTis' defiant tresses. These KarpagA flowers along with the bees appear to be brought to earth by the deva mAtA-s for worship of Manmathan (*apsarobhi: rati pate: arcA heto: bhuvimuktAm sancarIkai: anvak yAtAm surataro: manjarIm manye*).

SLOKAM 19

SitA PirATTi's suffering in prison

आनीतं यत्त्वरितमचलादुत्तरियं प्लवङ्गः

अस्याकारैः सदृशमभितः त्वत्प्रिया रूपचिह्नम् ।

बालादित्य द्युतिसहचरं चारुवासोवसानां

सन्ध्याराग व्यतिकरवतीं चन्द्रलेखामिवान्याम् ॥

AnItam yat tvaritam acalAt uttariyam plavangai:

asya AkArai: sadrSam abhita: tvat priyA rUpa cihnam |

bAla Aditya dyuti sahacaram cAru vAsa: vasAnAm

sandhyArAga vyatikaravatIm candralekhAmiva anyAm ||

Prose Order:

plavangai: acalAt yat uttariyam tvaritam AnItam asya AkArai: sadrSam abhita: tvat priyA rUpa cihnam bAla Aditya dyuti sahacaram cAru vAsa: vasAnAm sandhyA rAga vyatikaravatIm anyAm candra lekhAm iva.

Meaning and Comments:

Dear Swan friend! When RaavaNan abducted SitA PirATTi and carried Her in His VimAnam to LankA, She saw some monkeys at the Rshyamukha Paravtam below; She dropped some of Her jewelery placed in a portion of Her upper garment. The monkeys picked them up. When I was traveling in the forest lamenting about the separation from My devi, I developed the friendship of the Monkey leader, SugrIvan. His associates brought the bundle containing the jewelery of My beloved SitA and I recognized them right away.

Dear Swan friend! The vastram that My devi used to tie up Her jewelery for dropping is here. This vastram has the border of golden embroidery of female swans like your own wife. The color of the vastram is like that of young sUryan at dawn. Adorning this golden red vastram, SitA PirATTi appears in the evening time like a blemishless Moon surrounded by the hue of a bAla sUryan. She will look pale and slender with a beautiful body free of any defects.

SLOKAM 20

Thoughts on the ankle AbharaNam of Sita

वकुं मार्गं किलवसुमतीं जगमुषस्तपदाब्जात्

मञ्जीरस्य त्वदुपमरुतेः दक्षिणस्यास्यतुल्यम् ।

अङ्गारूढे चरणकमले मत्करेणोपधेयं

वामं शाखा शिखरनिहितं वीक्ष्यगाढं विषण्णाम् ॥

vaktum mArgam kila vusumatIm jagmusha: tat padAbjAt

manjIrasya tvat upama rute: dakshiNasya asya tulyam |

angArUDhe caraNa kamale mat kareNa upadheyam

vAmam SAkhA Sikhara nihitam vIkshya gADham vishaNNAm ||

Prose Order:

mArgam vaktum kila tat pada abjAt vasumatIm jagmusha: tvat upama rute: dakshiNasya asya manjIrasya tulyam anga ArUDhe caraNa kamale mat kareNa upadheyam SAkhA Sikhara nihitam vAmam vIkshya gADham vishaNNAm.

Meaning and Comments:

Dear Swan friend! I have here in my hand the tiruvaDi silampu (nUpura AbharaNam/ankle jewelery) for My Devi's right foot. This one fell on ground as My PirATTi was abducted by RaavaNan and taken to LankA. The vAnarams found it and returned it to Me. I wonder whether She arranged it this way to reveal to Me Her travel path. The sound from this silampu as My Devi walks around is delectable to hear like your sweet voice. The matching silampu for the left foot is with Her at LankA. Back at AyodhyA and the forest, I was fond of

placing Her beautiful feet on My lap and adorn those feet with the silampus. Now in Her state of separation from Me, She won't be wearing the silampu. She would have placed it for safety on the branch of a tree near Her. She will repeatedly look at it and feel sad. She will pity the silampu and say:

"You had the good fortune of association (**sambandham**) with the hands of My Lord, when He personally joined you to my ankles. What a pity for you also to be separated from Him". I think she will express Her sorrow over the lot of the silampu placed on the tree branch (**SAkhA nihitam vAmam vIkshya gADham vishaNNAm manye**).

SLOKAM 21

Guessing about the state of SitA In the prison at LankA

अङ्गैर्मर्लायत्किसलयसमैः उज्ज्ञताकल्पपुष्पैः

गाढाश्छिष्टां वपुषिविमले विम्बिताभिर्लताभिः ।

सन्तापोष्ण श्वसनपरुष छाययाकिञ्चिदूनां

बन्दीभूतां निशिचरगृहे नन्दनस्येवलक्ष्मीम् ॥

angai: mlAyAt kisalaya samai: ujjhita Akalpa pushpai:

gADha ASlishTAm vapushi vimale bimbitAbhi: latAbhi: |

santApa ushNa Svasana parusha chAyayA kinci dUnAm

bandIbhUtAm niSicara grhe nandanasya iva lakshmIm ||

Prose Order:

kim ca mlAyAt kisalaya samai: ujjhita Akalpa pushpai: angai: vimale vapushi bimbitAbhi: latAbhi: gADha ASlishTAm santApa ushNa Svasana parusha chAyayA kinci dUnAm niSicara grhe bandIbhUtAm nandanasya lakshmIm iva.

Meaning and Comments:

Dear Swan friend! SitA PirATTis' limbs will be faded and pale like anemic shoots of flower buds (mlAyAt kisalaya samai:) as a result of the sorrow arising from Her separation form Me. She won't be wearing any of Her jewellery (ujjhita Akalpa pushpai:) for the same reason. Her body is beautiful normally like a blemishless mirror. When we see the reflection of the creepers around the mirror of Her blemishless body, it is like the scene, where Her dear lady friends are embracing Her tightly and consoling Her (vimale vapushi bimbitAbhi:

latAbhi: gADha ASlishTam). Sita PirATTi will be exhaling hot breaths (santApa ushNa Svasanam) due to the anguish over separation from Me. All of these sorrows reduce somewhat Her natural lustre (parusha chAyayA dUnAm manye). Those who see Her in this state will take pity on Her. I think that She looks in RaavaNan's prison as the MahA Lakshmi from Indran's nandavanam held against Her will (niSicara grhe bandIbhUtAm nandanasya lakshmIm iva manye).

SLOKAM 22

The Yogic state of Sita

चेतोवृत्तिं शमयतिबहिः सार्वभौमेनिरोधे

मय्येकस्मिन्प्रणिहितधियं मान्मथेनागमेन ।

अन्यस्यन्तीमनितरजुषो भावनायाः प्रकर्षात्

स्वान्तेनान्त विलयमूदुना निर्विकल्पं समाधिम् ॥

ceta: vrttim Samayati bahi: sArvabhaume nirodhe

mAYi ekasmin praNihita dhiyam mAnmathena Agamena |

abhyasyantIm anitarajusha: bhAvanAyA: prakarshAt

svAntena anta: vilaya mrdunA nirvikalpam samAdhim ||

Prose Order:

sArvabhaume nirodhe bahi: ceta: vrttim Samayati mAnmathena Agamena mayi ekasmin praNihita dhiyam anitarajusha: bhAvanAyA: prakarshAt anta: vilaya mrdunA svAntena nirvikalpam samAdhim abhyasyantIm.

Meaning and Comments:

Oh Swan friend! My PirATTi is in a state of YogA and dhyAna samAdhi to realize my sAkshAtkAram (immediate presence). Let me explain this now how She got there. Those who engage in Bhakti yogam think about the Lord without let. Sita is doing the same and is focusing on Me in Her mind. The senses drag us towards indriya sukhams and success in Bhakti yogam results from the control of those Indriyams (nirodhe bahi: ceta vrttim Samayati) so they do not stray. My PirATTi is engaged successfully in turning Her mind from the outside

world and has turned inward towards Me. Like Yoga SAstram, kAma SAstram also points the same route for progress (*mAnmathena Agamena mayi ekasmin praNihita dhiyam*). SitA will shut out all thoughts about every thing except Myself as a Yogic exercise (*anitara jusha: bhAvanAyA: prakarshAt anta: vilaya sthiti*). She has now succeeded in total layam with My image that is appearing in Her mind. She has as a result lost Her ability to sense the inputs from the external world. Now She has arrived at a stage, where She does not need any residual image of Me and is aiming to reach a state of direct visualization of Me through nirvikalpa samAdhi. She is practicing towards the realization of this goal.

SLOKAM 23

The pitiable state of Sita

शून्यादृष्टिः श्वसितमधिकं मीलितं वक्त्रपद्मं

धाराकारं नयनसलिलं सानुबन्धोविलापः ।

इत्थं दैन्यं किमपिविधिना दुर्निवारेणनीता

सामेसीता तनुतरतनुः तप्यतेनूनमन्तः ॥

SUnyA drshTi: Svasitam adhikam mIlitam vaktra padmam
dhArAkAram nayana salilam sAnubandha: vilApa: |
ittham dainyam kimapi vidhinA durnivAreNa nItA
sA me sItA tanutara tanu: tapyate nUnam anta: ||

Prose Order:

drshTi: SUnyA Svasitam adhikam vaktra padmam mIlitam. nayana salilam dhArAkAram vilApa: sAnubandha: ittham durnivAreNa vidhinA kimapi dainyam nItA sA me sItA tanutara tanu: anta: tapyate nUnam.

Meaning and Comments:

At this Yogic state, My PirATTi's eye can not grasp any visual inputs (drshTi SUnyam) and will be powerless to recognize things. She will be sighing often. Her lotus-like face would be shrivelled some what. Her eyes will be shedding continuous tears. She will lament over Her separation from Me and will be speaking about My auspicious guNams. This sad state resulted from the influence of fate (durnivAraNa vidhi) over Her. Can one stop this fate from doing its damaging work? The answer is that it is not possible. During this sad

Ravana Pesters Sita. Notice the Symbolic Protection of Rama Nama Around Her

pitable state of SrI Sita (Thanks-www.exoticindiaart.com)

SLOKAM 24

The state of the Swan as it sees SitA PirATTi

दृष्टवातस्या त्वमपिकरुणां तादृशीं तामवस्थां

शक्ष्यस्यन्तः स्वयमुपनतं शोकवेगं न सोदुम्।

क्रव्यादानां दशवदनवत् क्वापि जातावजाता

नालम्बन्ते कथमिवद्यां निर्मलत्वोपपन्नाः ॥

drshTvAtasyA: tvam api karuNAm tAdrSIm tAm avasthAm

Sakshyasi anta: svayam upanatam Soka vegam na soDhum |

kravyAdAnAm daSavadanavat kva api jAtau ajAtA:

na Alambante katham iva dayAm nirmalatva upapannA: ||

Prose Order:

tasyA: tAdrSIm tAm karuNAm avasthAm drshTvA anta: svayam upanatam Soka vegam soDhum tvam api na Sakshyasi. daSavadanavat kva api kravyAdAnAm jAtau ajAtA: nirmalatva upapannA: katham iva dayAm na Alambante?

Meaning and Comments:

Oh Swan friend! SitA's pitiable plight can not be adequately described even by Me, who is recognized by others as a Master of speech. Her sorrowful state was seen first by HanumAn, My first messenger, and He could not bear with that sad state. You will also experience the rising of a wave of great sorrow inside you as you see My Devi. Do not think that some one like you born in the bird vamSam will have such reactions. It is only for those heartless, lowly ones like RaavaNan, who eat raw flesh that such reactions will not arise. All the

others with pure hearts devoid of the low guNams of jealousy, anger et al (nirmalatva upapannA:) will have compassion for the others, who experience suffering.

SLOKAM 25

Raamacandran briefing the Swan on the appropriate time to give His message

नेदीयस्यामधिगतरसो दीर्घिकायां निकामं

संवेशेन श्रममपनयन् शर्वरीं यापयेथाः ।

इत्थं निद्रासमयमुचितं वीक्ष्य नक्तं चरीणां

प्रत्यूषे त्वं प्रणयमधुरां श्रावयिष्यन्मदुक्तिम्॥

nedIyasyAm adhigata rasa: dIrghikAyAm nikAmam

samveSena Sramam apanayan SarvarIm yApayethA: |

ittham nidrA samayam ucitam vIkshya naktam carINAM

pratyUshe tvam praNaya madhurAm SrAvayishyan mat uktim ||

Prose Order:

tvam naktam carINAM ucitam nidrA samayam vIkshya pratyUshe praNaya
madhurAm mat uktim ittham SrAvayishyan nedIyasyAm dIrghikAyAm nikAmam
adhigata rasa: samveSena Sramam apanayan SarvarIm yApayethA:

Meaning and Comments:

Oh dear Friend! The Raakshasis by nature are awake all night and move around and fall asleep at dawn. It is then you should reveal to SitA my sweet message. You should also make sure that the Raakshasis are fully under the influence of sleep. When you arrive at LankA after your long flight across the continent and over the ocean, you would be very tired. In that tired state, you may not be enthusiastic about delivering My message effectively. There is a sweet water pond near the SimSupA tree, where My Devi is resting. Please drink as much of

that water and sleep soundly thereafter to chase away your fatigue (samveSena Sramam apanayan SarvarIm yApayethA:). After spending the night comfortably, please convey my affectionate message to My PirATTi at dawn after ascertaining that the Raakshasis are not awake (naktam carINAm ucitam nindrA samayam vIkshya, pratyUshe praNaya madhurAm mat uktim SrAvayishyan SarvarIm yApayethA:).

SLOKAM 26

The opportunity for the Swan to spend a comfortable night in a Soka Vanam

शीतैरध्वं श्रमविनयनैस्सेवितो गन्धवाहैः

सुप्तः स्वैरं पुळिनशयने स्वन्तरे चन्द्रपादैः ।

क्रीडागीतै कमलमुकुळे लीयतां षट०पदानां

कार्याकाङ्क्षी कलयतु भवान् राजहंसं प्रबोधम् ॥

SI^{tai}: adhva Srama vinayanai: sevito gandhavAhai:

supta: svairam puLina Sayane su antare candra pAdai: |

krIDA gItai: kamala mukuLe |IyatAm shaTpadAnAm

kArya AkAnkshI kalayatu bhavAn rAjahamsa prabodham ||

Prose Order:

rAjahamsa! SI^{tai}: adhva Srama vinayanai: gandhavAhai: sevito candra pAdai: su antare puLina Sayane svairam supta: kArya AkAnkshI bhavAn kamala mukuLe |IyatAm shaTpadAnAm krIDA gItai: prabodham kalayatu.

Meaning and Comments:

In this Slokam, Lord Raamacandran reminds the Raaja Hamsam, His chosen messenger, about the rAjopacAras that he will receive at LankA befitting his rank as the king of the Hamsams.

Our Lord says: "Cool and fragrant winds will blow there at LankA. Those winds will chase away your fatigue from your long journey. The sandy shoals on the river will be naturally cool. The falling of the Moon's beams on those shoals of sand would make them even cooler and comfortable to use as a bed to sleep on.

You can sleep on these shoals joyously. You do not need to hide yourself from the Raakshasis as HanumAn had to do. Your natural white color will merge well with the white sand and provide ideal camouflage for you to sleep without fear. Please do not forget to deliver My message to My PirATTi as a result of your overindulgence in sleep. There is however a mechanism to wake you up in the morning that is appropriate to your rank. That mechanism is the joyous sound raised by the honey bees as they hover around the lotus flowers in the pond nearby to enjoy their morning meal. You can awaken to those pleasing sounds.

SLOKAM 27

The first thing for the Swan to do as per the niyamanam of the Lord

तामारूढश्वलकिसलयां शिंशुपां स्वैकलक्ष्यो

मन्दीकुर्वन्मनसिजधनुर्घोषतीवं निनादम्।

मोहादीषन्मुषितमनसं बोधय प्रेयसीं मे

रम्यामादौ रघुजनकयोर्वर्णयन् वंशकीर्तिम्॥

tAm ArUDha: cala kisalayAm SimSupAm sva eka lakshya:

mandIkurvan manasija dhanu: ghosha tIvram ninAdam |

mohAt Ishat mushita manasam bodhaya preyasIm me

ramyAm Adau raghu janakayo: varNayan vamSa kIrtilm ||

Prose Order:

cala kisalayAm tAm SimSupAm ArUDha: sva eka lakshya: manasija dhanu: ghosha tIvram ninAdam mandIkurvan Adau ramyAm raghu janakayo: vamSa kIrtilm varNayan mohAt Ishat mushita manasam me preyasIm bodhaya.

Meaning and Comments:

My dear Swan friend! After waking up, please ascend the SimSupA tree that I mentioned about earlier. The constant movement of the leaves of this tree will provide cover for you so that no one can see you easily. The sound caused by the flutter of the leaves will also provide partial cover for your voice as you give My message to My Devi. Your natural voice is big. It resembles the sound of the bow as it sends out its arrows. My PirATTi, who is weak from the sorrow resulting from Her separation from Me, would be exposed to great danger, if

She hears your natural voice. The Raakshasis would also wake up on hearing your natural voice. Therefore, Please lower your voice. My PirATTi would have faith in you as My messenger and develop enthusiasm to listen to you. A clever way has to be developed by you to gain Her attention. Towards that end, please start to talk about the glories of Raghu kulam and Her own kulam linked to the great Raaja Rshi, Janakar. Those eulogies about Her family would be sweet for Her to hear. She will recognize you as the friend of both sides of Her family. She may be overwhelmed somewhat by these unexpected messages about Her dear ones and will be in a dazed state of mind not knowing what to do. At this critical juncture, Please state My message of hope gently and bring Her mind back to the present. My earlier messenger went also through similar steps to deliver My message.

Raama KshEMa VruttAnta Kathanam (Thanks-SrI B Senthil Kumar)

SLOKAM 28

The Swan introducing itself to SitA PirATTi

पत्युर्देवि प्रणयसचिवं विद्धिदीर्घायुषो मां

जीवातुं ते दधतमनघं तस्य सन्देशमन्तः ।

शूराणां यशशरदुपगमे वीरपतीवराणां

संमानार्हं समयमुचितं सूचयेत्कौजितैस्स्वैः ॥

patyu: devi praNaya sacivam viddhi dIrghAyusha: mAṁ

jIvAtum te dadhatam anagham tasya sandeSam anta: |

SUrANAm ya: Sarad upagame vIra patnI varANAm

sammAna arham samayam ucitam sUcayet kUjitai: svai: ||

Prose Order:

devi! mAṁ dIrghAyusha: patyu: praNaya sacivam te jIvAtum anagham tasya sandeSam anta: dadhatam viddhi. ya: Sarad upagame vIra patnI varANAm sammAna arham ucitam samayam SUrANAm svai: kUjitai: sUcayet.

Meaning and Comments:

Dear Swan friend! Please approach SitA PirATTi and say: "Oh Devil! Please know that I am a dear and intimate friend (**praNya sacivam**) of Your Lord. You can trust me fully. Your Lord is going to live long (**dIrghAyusha: patyu: praNaya sacivam viddhi**) and will be blessed by auspiciousness of every kind. Please do not worry about Him. You are understandably distraught over Your unbearable separation from Him. I have for You a blemishless message from Your dear Lord that will rejuvenate You (**te jIvAtum anagham tasya sandeSam**). That

message from Him will chase away all Your sorrows. It is free of any deceit. I am not only a messenger of Your Lord but I am also assisting Him somewhat in His war preparations to come to Lanka for rescuing You. This is my role in assisting Him in His war efforts: The soldiers and their commanders start on their war campaigns once summer begins. The noble wives of these heroes will honor the advent of summer and praise it with sweet songs. Recognizing the onset of summer, we the swan family will raise joyous and loud sounds to cheer these heroes and remind them about the arrival of the appropriate time to start on their righteous war campaigns. This is how myself and my family are going to help Your Lord to prepare for the war at the beginning of this summer".

SLOKAM 29

Swan receiving the kaTAKsham of SitA PirATTi

मत्प्रस्तावप्रवणमथ सा मैथिली मानयेत्वां

म्लानं शोकाद्वदनकमलं किञ्चिदुन्नम्यभीरुः ।

अन्तस्तोषादमृतलहरी लब्ध सब्रह्मचर्यैः

अम्भोजानामुषसि मिषतामन्तरञ्जैरपाङ्गैः ॥

mat prastAva pravaNam atha sA maithilI mAnayet tvAm

mlAnam SokAt vadana kamalam kimcit unnamya bhIru: |

anta: toshAt amrta laharI labdha sabrahmacaryai:

ambhojAnAm ushasi mishatAm antarangai: apAngai: ||

Prose Order:

atha sA mythilI bhIru: SokAt mlAnam vadana kamalam kimcid unnamya mat
prastAva pravaNam tvAm anta: toshAt amrta laharI labdha sabrahmacaryai:
ushasi mishatAm ambhojAnAm antarangai: apAngai: mAnayet.

Meaning and Comments:

Dear Swan friend! When SitA PirATTi listens to you, She may get doubtful and think that it is a rAkshasi taking your form and giving a sweet talk to deceive Her. She will lift Her lotus like head that was looking down in sorrow and see you (sA maithilI bhIru: SokAt mlAnam vadana kamalam kimcit unnamya tvAm mAnayet). She will become energized and joyous listening to your sweet eulogy about Her Lord and cast Her benevolent glances on you. When those auspicious glances fall on you, it will be like a shower of nectar (amrta laharI). When SitA

PirATTi casts Her glances which are like the just blossomed lotus at dawn
(amrta laharI labdha sabrahmacaryai: ushasi mishatAm ambhojAnAm
antarangai: apAngai:), that will be equivalent to a reward from Her to you.

Sri Rama instructs the swan (Thanks-www.glimpseofkrishna.com)

SLOKAM 30

The intense attention of PirATTi in listening to Her Lord's message

पश्यन्ती सा रघुपतिवधूस्त्वामशेषावदातं

प्रत्याश्वासादधिगतरुचिः प्राक्तनीवेन्दुलेखा ।

मत्सन्देशे तदनु सुमुखी सावधाना भवित्री

किं न स्त्रीणां जनयति मुदं कान्तवार्तगमोपि ॥

paSyantI sA raghupati vadhu: tvAm aSesha avadAtam

pratyASvAsAt adhigata ruci: prAktaN I iva indu lekhA |

mat sandeSe tadanu sumukhI sAvadhAnA bhavitrI

kim na strINAm janayati mudam kAnta vArtA Agama api ||

Prose Order:

raghupati vadhu: sA tvAm aSesha avadAtam paSyantI pratyASvAsAt prAktaN indu lekhA iva adhigata ruci: sumukhI tadanu mat sandeSe sAvadhAnA bhavitrI. kAnta vArtA Agama api strINAm mudam na janayati kim?

Meaning and Comments:

Dear friend! SitA PirATTi is the jewel to the vamSam of Raghu and is the dear daughter in law of emperor DaSa RathA. Once She sees you, SitA will recognize that you are pure hearted and devoid of deceit (aSesha avadAtam tvAm paSyantI) just as the beautiful white feathers of your body. She will develop trust in you. Her heart will be filled with joy. Her body will shine with a new lustre. Just as the Moon in the waning phase (KrshNa paksham) developing new brightness in the waxing phase (Sukla paksham), Her body hue would be

transformed. Her face will blossom and She will engage in listening to My message with attention (mat sandeSe sAvadhAnA bhavitrI). It is only natural for the ladies who are separated from their husbands to feel joyous, when they receive the messages from their husbands (kAnta vArtA Agama: api strINAm mudam na janayati kim?).

SLOKAM 31

The message to be given to SitA PirATTi by the Hamsam

पश्चादेवं कथय भवती भागधेयेन जीवन् ।

कल्याणीं त्वां कुशलमनघः कोसलेन्द्रोनुयुक्ते ।

येषु श्रेयो भवति नियतं तानि सर्वाणि सन्तो

लक्ष्म्या देव्यास्तवच भुवने लक्षणान्यामनन्ति ॥

paScAt evam kathaya bhavatI bhAgadheyena jIvan

kalyANIm tvAm kuSalam anagha: kosala indra: anuyunkte |

yeshu Sreya: bhavati niyatam tAni sarvANi santa:

lakshmyA devyA: tava ca bhuvane lakshaNAni Amananti ||

Prose Order:

paScAt evam kathaya. bhavatI bhAgadheyena jIvan anagha: kosala indra:
kalyANIm tvAm kuSalam anuyunkte. bhuvane yeshu Sreya: niyatam bhavati tAni
sarvANi lakshaNAni santa: lakshmyA: devyA: tava ca Amananti.

Meaning and Comments:

Dear Swan friend! After you have generated enough confidence in My dear consort that you are a genuine messenger sent by Me, then please give Her this message: Sri Raaman lives thanks to the power of Your auspicious thread on Your neck (**TirumAngalya balam**) as a sumangali (**bhavatI bhAgadheyana jIvati**). If it were not so, He would have succumbed to His sorrows resulting from separation from You. He is not only living but He is also in good health (**anagha:**). He is going to be crowned soon as the Emperor of KoSala desam. Oh Lady, the

embodiment of all mangalams (kalyANI)! He is inquiring about Your well being through me (tvAm kuSalam anuyunkte). You may ask as to why I have been blessed to carry this message to You by Your Lord. The reason is that the experts in SaamudrikA lakshaNams (the marks of ideal beauty) have declared that all of these unique lakshaNams are only present in MahA Lakshmi and Yourself. Therefore, there is no doubt in my mind about Your being blessed with all saubhAgyams including the reunion with Your Lord.

SLOKAM 32

Announcement of Raaman's well being

यस्या यस्मिन् व्यवधिरभवद्धृष्णालेपनादिः

नीतामेनां नियति विभवादन्तरीपं दवीयः ।

प्रत्यासीदनिव नयनयोर्वर्त्मनि स्थापयित्वा

स त्वामेवं वदति कुशली देवि सख्यामुखेन ॥

yasyA: yasmin vyavadhi: abhavat bhUshaNa Alepana Adi:

nItAm enAm niyati vibhavAt antarIpam davIya: |

pratyAsIdan iva nayanayo: vartmani sthApayitvA

sa: tvAm evam vadati kuSalI devi sakhyA mukhena ||

Prose Order:

devi! yasyA: yasmin bhUshaNa Alepana Adi vyavadhi: abhavat davIya: antarIpam
nItAm enAm tvAm sa: kuSalI pratyAsIdan iva nayanayo: vartmani sthApayitvA
sakhyA mukhena evam vadati.

Meaning and Comments:

Devi! When You sported with Your Lord, You wanted to embrace tightly all the limbs of SrI Raaman. The jewelery, the garlands and the sandal paste He wore on His limbs were obstructions for You (bhUshaNa AlepanAdi vyavadhi abhavat) to realize Your wish. It must have been divine will that separated you from Your dearest Lord (niyati vibhavAt) and landed You in the Raakshasan's distant island of LANKA (davIya: antarIpam nItAm).

There are so many mountains, rivers and seas in between the place, where Sri Raamacandran is camped and LankA, where You are incarcerated. It is not easy to travel these vast distances to reach LankA by Sri Raaman to unite with You. Who can intervene against the independent will of the God? Lord Raaman is constantly meditating on You. He thus becomes very close to you. He has kept You right in front of His eyes. He is well (*kuSalI*). He is sending this message through me as His dear friend. Please listen to His message now (*sakhyA mukhena rAma: evam vadati*).

SLOKAM 33

The messages from Sri Raaman are housed in the next 14 Slokams starting from this Slokam.

वेलातीत प्रणयविवशं भावमासेदुषोर्नौ

भोगारम्भे क्षणं इव गता पूर्वमालिङ्गनाद्यैः ।

संप्रत्येषा सुतनु शतशः कल्पनासङ्गमैस्ते

चिन्तादीर्घैरपि शकलिता शर्वरी नापयाति ॥

velA atIta praNaya vivaSam bhAvam Asedusho: nau

bhoga Arambhe kshaNam iva gatA pUrvam Alingana Adyai: |

samprati eshA sutanu SataSa: kalpanA sangamai: te

cintA dIrghai: api SakalitA SarvarI na ApayAti ||

Prose Order:

sutanu SarvarI pUrvam velA atIta praNaya vivaSam bhAvam Asedusho: nau
bhoga Arambhe Alingana Adyai: kshaNam iva gatA eshA samprati cintA dIrghai:
api SataSa: te kalpanA sangamai: SakalitA na ApayAti.

Meaning and Comments:

RaamA says: "Oh My dear Devil! Your body, limbs, youth and beauty are united to enchant Me. We were united during the night before You were abducted from our ParNasAlA, while I was chasing the mysterious golden deer. When we were together, the nights would pass so fast like seconds. There was no limit to the love and blissful enjoyment between us (**velA atIta praNaya vivaSam bhAvam**). That love propelled us to be united and let us enjoy ourselves. During

the preliminary phase (**bhoga Arambham**) of conjugal love, we will embrace each other, kiss and leave nail marks on each other, while the night passed like a second (**bhogArambhe Alingana Adyai: kshaNam iva SarvarI gatA**). Today's lonely situation (**samprati**) is totally different for both of us. The nights are endlessly long for Me. I am thinking of You and our blissful times together over and over hundreds of times at night (**cintA dIrghai: SataSa: kalpanA sangamai: api SarvArI SakalitA**). Those thoughts lead to long sessions of imaginations and recall of those precious hours. The night is split in to so many parts during these ruminations and the night never seem to end (**na ApAyati**) during My separation from You".

SLOKAM 34

Sri Raaman describing His miserable state during His separation from PirATTi

उद्धमैस्ते कुचकलशयोरूष्मभिर्निजितेन

छिद्रं लब्ध्वा विरहसमये तत्क्षणादुन्नतेन ।

कुन्दामोदैस्सुरभितदिशा गन्धवाहेन दैन्यं

संप्राप्तोऽहं सह सरसिजैस्त्वन्मुखाम्भोज मित्रैः ॥

uddAmai: te kuca kalaSayo: Ushmabhi: nirjitenā

chidram labdhvA virahasamaye tat kshaNAt unnatena |

kunda Amodai: surabhita diSA gandhavAhena dainyam

samprApta: aham saha sarasijai: tvat mukhAmbhoja mitrai: ||

Prose Order:

uddAmai: te kuca kalaSayo: Ushmabhi: nirjitenā viraha samaye chidram labdhvA tat kshaNAt unnatena kunda Amodai: surabhita diSA gandhavAhena aham tvat mukha ambhoja mitrai: sarasijai: saha dainyam samprApta:

Meaning and Comments:

Oh My dear consort! At the time of our separation due to cruel fate, it was wintry season. When I was united with You then, I was not affected by the cold wind. You may ask how? During the cold season, Your big breasts will be very hot. With the help of that heat, I won over the assault of the cold wind. The defeated wind got angry and was waiting for a time to wreck revenge on Me. Now, It is making use of this time, when I am separated from You. That haughty wind (unnatena gandha vAhena) is causing Me immense suffering. It

brings further the fragrance of the winter blossoming Kurukkatti flowers and blows it on me as a method of torture. When I try to seek solace by looking at a lotus flower that reminds Me of Your face, that cold wind blows over the lotus and changes it to a shriveled state. Both the lotus flower and Myself have reached a pitiable state indeed (*sarasijai: saha dainyam samprApta:*) and the wind has won.

Vaduvur SrI Ramar and Thayar (Thanks-srI Shreekrishna Akilesh)

SLOKAM 35

Sri Raaman's prayer to the god of spring season

माध्वीदिग्दैर्विरहिवनितास्वादलुब्धैर्मोघैः

आवृण्वन्तं कुसुमधनुषश्चित्रपौर्दिग्नतान् ।

सीतापार्श्वे न भवतु भवानित्यवोचद्वसन्तं

रामस्त्रासादनमितधनु मौळिना सन्नतेन ॥

mAdhvI digdhai: virahi vanitA AsvAda lubdhai: amoghai:

AvrNvantam kusuma dhanusha: citra punkhai: digantAn |

sItA pArSve na bhavatu bhavAn iti avocet vasantam

rAma: trAsAt anamita dhanu: mauLinA sannatena ||

Prose Order:

rAma: mAdhvI digdhai: virahi vanitA AsvAda lubdhai: amoghai: kusuma dhanusha: citra punkhai: digantAn AvruNvantam vasantam trAsAt anamita dhanu: sannatena mauLinA bhAvAn sItA pArSve na bhavatu iti avocat.

Meaning and Comments:

Oh Dear Swan friend! Please pass on this message to My dear Consort:

When the spring season arrives, the couple who are separated from one another will experience great sorrow (Viraha tApam). The God of Love is Manmathan. Flowers are His bow and arrows. The abundant honey inside these panca bANams (Five flower arrows) are like coatings of poison on those arrows. These arrows on striking women in love separated from their consorts never fail to dry up their life force. Manmathan's arrows never fail in their effect. When

the women are together with their consorts, these flowers of Manmathan will heighten their passion and make them happy. When they are separated, they experience tremendous suffering from these arrows. The god of spring (**Vasantan**) assists Manmathan in His task. Vasantan spreads the flowers all around and assists the work of Manmathan. Sri Raaman is afraid of Vasantan. He is worried whether Vasantan will harm His PirATTi. Sri Raaman does not use His powerful bow of KodaNDam to punish Vasantan. In place of bending His bow, He bends His head and requests Vasantan not to go near the place, where His PirATTi is and cause Her any more suffering (**anamita dhanu: sannatena mauLinA bhAvAn sItA pArSve na bhavatu iti avocat**).

SLOKAM 36

Sri Raaman's suffering from the effects of breeze

पार्श्वेलोलैः परभृत कुलैमुक्तकोलाहलानां

मलीरेणुस्थगितवपुषां मन्दरं निर्गतानाम् ।

भीतेनाहं भ्रमरपटलीश्वरलासङ्कुलानां

मार्गे तिष्ठन्मलयमरुतां वारितो लक्ष्मणेन ॥

pArSve lolai: parabhrta kulai: mukta kolAhalAnAm

mallI reNu sthagita vapushAm mandaram nirgatAnAm |

bhItena aham bhramara paTalI SrnkhalA sankulAnAm

mArge tishThan malayamarutAm vArita: lakshmaNena ||

Prose Order:

pArSve lolai: parabhrta kulai: mukta kolAhalAnAm mallI reNu sthagita vapushAm bhramara paTalI SrnkhalA sankulAnAm mandaram nirgatAnAm malaya marutAm mArge tishThan aham bhItena lakshmaNena vArita:

Meaning and Comments:

Oh Swan friend! Please brief My PirATTi further and give My message to Her: "Oh Devi! During this state of my sad separation from You, a group of nightingales assembled near Me, moved around and were making loud warbling (pArSve lolai: parabhrta kulai: kolAhalAnAm). At this time, the breeze (malaya mArutam) blew gently. The breeze took with it the fragrant pollen dust from the jasmine flowers. The bees followed the wind to enjoy the fragrance. The flight of the bees made it look as though hand cuffs (obstruction to the

movement) were placed on the breeze. In my dazed state of separation from You, I stood still in the path of the breeze without realizing the consequences. LakshmaNan recognized immediately the dangers I was exposed to and pulled me out of the way of breeze, which is known for plucking the life out of the separated lovers. If the ever-alert LakshmaNan had not intervened, I would not be living any more".

SLOKAM 37

Sri Ramacandran's inability to answer His father-in-Law's question

मन्दो वक्ष्ये किमिव जनकं किंनु योगीश्वरो माम्

इत्येवं मे सुतनु मनसो वर्तयन्ति स्म खेदम् ।

रक्ताशोके ज्वलति सविधे लाजवर्षाभिरामैः

पुष्पोघैस्त्वत्परिणयदशां व्यञ्जयन्तः करञ्जाः ॥

manda: vakshye kim iva janakam kim nu yogi ISvara: mAm

iti evam me sutanu manasa: vartayanti sma khedam |

rakta aSoke jvalati savidhe |Aja varsha abhirAmai:

pushpa oghai: tvat pariNaya daSAM vyanjayanta: karanjA: ||

Prose Order:

sutanu! rakta aSoke savidhe jvalati |Aja varsha abhirAmai: pushpa oghai: tvat pariNaya daSAM vyanjayanta: karanjA: manda: janakam, kim iva vakshye? yogi ISvara: mAm kim nu? iti evam me manasa: khedam vartayanti sma.

Meaning and Comments:

Oh Swan friend! Please brief My PirATTi further about My additional sufferings during the spring season (Vasanta rtu) because of My separation from Her:

"Oh My Devi of exquisite beauty and charming limbs (**sutanu**)! Near My current place of stay is an aSoka tree with intensely red bunches of flowers that remind me of the bright flames of Agni. Next to this aSoka tree is a tall Punga tree (**karanjA**) with brilliant white flowers towering over the aSoka tree. This

Punga tree showers copiously its white flowers resembling white parched rice over the red flowers of the aSoka tree. When I see this scene of the white Punga flowers falling over the red aSoka flowers, I am reminded of the white puffed rice poured in to the red flames of Agni during the IAja homam phase of our wedding at Your Father's house. I am reminded next of the Kanya dAnam performed by Your revered Father, Janaka Rshi. I am now worried about Your dear father asking Me about Your yoga kshemam. My tongue will be tied now and I wont be able to provide the true answer on Your kshemam. Your Father is a much revered Raaja Rshi with great affection for You. I wonder whether he will pity my misfortune and worry about the sad lot of His daughter married to an unsuitable groom, who could not give his daughter a good life. I keep thinking about all these things and suffer a lot. Punga trees and their white flowers have to be blamed for my suffering".

SITA swayamvaram (Thanks-Sou-R Chitralekha)

SLOKAM 38

Sri Raaman's sufferings in the rainy season

चेतोनैव त्यजति चपलाहेमकोणभिघातात्

धीरोदात्तस्तनित जलदात्ताण्डवारम्भमिच्छन्।

वातोन्मुक्तैः कुटजकुसुमैर्वासिते शैल श्रृङ्गे

रक्षः पीडारहितदयिताश्लेषधन्यो मयूरः ॥

ceta: naiva tyajati capalA hema koNa abhighAtAt

dhIra udAtta stanita jaladAt tANDava Arambham icchan |

vAta unmuktai: kuTaja kusumai: vAsite Saila Srnge

raksha: pIDA rahita dayitA ASlesha dhanya: mayUra: ||

Prose Order:

vAta unmuktai: kuTaja kusumai: vAsite Saila Srnge dhIra udAtta stanita jaladAt capalA hema koNa abhighAtAt tANDava Arambham icchan raksha: pIDA rahita dayitA ASlesha dhanya: mayUra: ceta: naiva tyajati.

Meaning and Comments:

Sri Raaman instructs the Swan to extend additional messages about His longing for union with His PirATTi and laments over the misfortune that is separating them.

He describes a particular scene on the MaalyavAn mountain, where He is camping during the rainy season before invasion of LankA . He addresses His Devi through the messenger swan:

sri Rama reminisces on the enchanting times spent with his devi
(Thanks-www.exoticindiaart.com)

"Oh Devil! I am reminded of an incident as the rainy season started here. At this time, the big jasmine flowers (**KuTa Mallikai/ kuTaja kusumam**) flower in abundance. The wind is blowing away these Mallikai flowers and spreading their enchanting scent all the way up to the top of the MaalyavAn mountain. The peak of this mountain is imbued with that fragrance now. The rain laden clouds hit the peak and roar loud (**udAtta stanitam**). That sound is like the playing of the big drums (**dundhubhi vAdhyam**) in the battle field. The streaks of lightning (**capala**) emanates periodically from those dark clouds. Those streaks remind one of golden sticks used for beating the drum to start the dance (**capala hema koNa abhigAtAt tANDava Arambham**). When the peacocks hear this sound of thunder, they can not stay put. The male peacock spreads its feathers and starts its dance around its mate (pea hen). The pea hen rushes and embraces the male partner, which becomes joyous over that display of affection by the pea hen. I do not have the bliss of being near You and receiving similarly Your tight embrace due to the cruelty of the evil RaavaNan. The male peacock is fortunate. This memory lasts in My mind and I suffer intensely in the rainy season from our separation".

SLOKAM 39

The sorrow of the clouds on seeing the helpless state of Sri Raaman

शैलव्यक्तप्रतिविलपितां सान्द्रतापानुविद्धां

तन्वानानां नयनसलिलैर्मातरं ते सबाष्पाम्।

पश्यन्तीनां प्रबलमदनोन्मादपर्याकुलं मां

प्रायो जातं किमपि रुदितं व्योम्नि कादम्बिनीनाम्॥

Saila vyakta prativilapitAm sAndra tApa anuiddhAm

tanvAnAnAm nayana salilai: mAtaram te sabAshpAm |

paSyantInAm prabala madana unmAda paryAkulam mAm

prAya: jAtam kimapi ruditam vyomni kAdambinInAm ||

Prose Order:

prabala madana unmAda paryAkulam mAm paSyantInAm nayana salilai: sAndra tApa anuiddhAm te mAtaram sabAshpAm Saila vyakta prativilapitAm tanvAnAnAm kAdambinInAm vyomni kimapi ruditam jAtam prAya:

Meaning and Comments:

The message from Sri Raaman continues:

"Oh sIta! I am totally lost and I am in a state of extreme confusion as a result of our separation. Manmathan is responsible for this miserable state of Mine (madana unmAda paryAkulam). I can not find any method to shake Myself out of this misery. These sufferings of Mine were witnessed by a group of female clouds. Although they do not have eyes, they see through the lightning. Tears welled up inside them (their "eyes"). They sent down torrents of rain on the

earth below. Bhumi Devi, Your Mother is the earth and She was very much heated (experiencing tApa jvaram) watching My helpless state. Bhumi Devi's anguish increased after the rain and She listened to the roaring of the clouds through their thunder and recognized those sounds as the loud laments (pulambal) of the clouds. The echo of the thunder from earth ensued and spread skyward representing Your Mother's responsive lamentation. The clouds not only wept but they also made Your Mother weep with them". Oh Raaja Hamsam! Please convey this message also to My dear Devi!

SLOKAM 40

The way in which Sri Raaman spends His time during His separation from PirATTi

देहस्पर्शं मलयपवने दृष्टिसंभेदमिन्दौ

धामैकत्वं जगति भुवि चाभिन्नपर्यङ्क्योगम् ।

ताराचित्रे वियति विततिं श्रीवितानस्य पश्यन्

दूरीभूतां सुतनु विधिना त्वामहं निर्विशामि ॥

deha sparSam malaya pavane drshTi sambhedam indau

dhAma ekatvam jagati bhuvi ca abhinna paryanka yogam |

tArAcitre viyati vitatim SrIvitAnasya paSyan

dUrIbhUtAm sutanu vidhinA tvAm aham nirviSAMi ||

Prose Order:

sutanu malaya pavane deha sparSam indau drshTi sambhedam jagati dhAma ekatvam bhuvi abhinna paryanka yogam tArAcitre viyati SrI vitAnasya vitatim ca paSyan vidhinA dUrIbhUtAm tvAm aham nirviSAMi.

Meaning and Comments:

Oh Raaja Hamsam! Please add this message also to My PirATTi:

"Oh My most beautiful One! I can not bear with the sufferings caused by Your absence from My side. Yet, I am sustaining My life. The reason for this survival is:

There is a mountain with the name of Malayam near the city of LankA. The gentle breeze from that mountain wafts its way to where I am and blows over Me. It blows on You first and comes here afterwards. I experience the touch of Your body, when that breeze touches My skin. You are watching the full Moon at LankA and I am seeing the same Moon. Our eyes are meeting on the Moon. I consider that seeing the Moon seen by You at the same time is like seeing You. We both are on the same earth. Therefore I think that we are inhabiting the same home. We both are lying down on the earth free from all the royal bed and panoply at our palace in AyodhyA. That I consider as lying on the same bed with You. The stars are blinking overhead and that makes me think they are colorful canopies over our bed. Fate has separated us and placed You far away from where I am. In this miserable state, I am wiling away My time until we get reunited by imagining about external objects as bhoga vastus and derive some amount of consolation and comfort from them. Otherwise, I could not continue to live until now".

Lord Raamacandra refers to four things that provided Him some relief through His extended imagination

1. malaya pavane deha sparSam/ the breeze from Lankan hill that had Your deha sambandham and blowing on Me now
2. indau drshTi sambhedam / the simultaneous seeing the Moon from LankA by You and from Rshya Mukha Paravtam by Me
3. jagati dhAma ekatvam / living under one roof on this earth and
4. bhuvi abhinna paryanka yogam / lying together on the same bed.

Elaborating on them in a fanciful way, Lord says that He is surviving because of them: "etAn paSyan vidhinA dUrIbhUtAm tvAm aham nirviSAMi".

SLOKAM 41

Summer time encouraging Sri Raaman to start His war campaign

प्राप्तैस्सरख्यं तव नयनयोः पद्मकोशैः प्रबुद्धैः

सन्नाहं नस्समयनियतं साधु सन्धुक्ष्यन्ती ।

सेना योग्यां सरणिमधुना दर्शयन्ती शुभाशा

सीते नूनं त्वरयति शरत्त्वत्समीपं निनीषुः ॥

prAptai: sakhyam tava nayanayo: padma koSai: prabuddhai:

sannAham na: samaya niyatam sAdhu sa andhukshyantI |

senA yogyAm saraNim adhunA darSayantI SubhASA

sITe nUnam tvarayati Sarat tvat samIpam ninIshu: ||

Prose Order:

sITe! tava nayanayo: sakhyam prAptai: prabuddhai: padma koSai: na: samaya niyatam sannAham sAdhu andhukshyantI senA yogyAm saraNim adhunA darSayantI Subha ASA Sarat tvat samIpam ninIshu: tvarayati nUnam.

Meaning and Comments:

Devi! During the just completed rainy season, the rays of Sun could not fall fully on the lotus buds and they stayed therefore without blossoming. Now the rainy season is over and the Sun is shining with all its intensity. The lotus flowers are therefore in full blossom. The Sarat kAlam (ilai utir kAlam/ fall season) is nudging me through the eyes of lotus to get ready for the war with RaavaNan. Oh Swan! The lotus flowers are red in color like your eyes and they display friendship towards you. The eyes of yours therefore encourage Me to

get ready with the preparations for the war. The situation is like you as My vIra patnI enchant Me with the beauty of your eyes and nudge Me to start My journey to fight with RaavaNa. SAstrAs also declare that a King should adorn His kavacams during this Sarat kAlam and start on His vijaya yAtrA and conquer His enemies. The lower levels of waters in this season also make it easy for the army to travel across brooks and rivers. The sky is clear and it is easy for the army to find directions for the travel (*senA yogyam saraNim adhunA darSayantI*). Thus, the Sarat kAlam provides lot of incentives for Me to commence My journey to destroy the evil RaavaNan and reunite with You rapidly (*Subha ASA Sarat tvat samIpam ninIshu: tvarayati*). This is for sure (nUnam).

SLOKAM 42

SrI Raaman's suffering

तात आदेशात्सपदि भरते न्यस्त राज्याभिषेकं

या मां एका वनमनुगता राजधानीं विहाय ।

तामेव त्वां उचितशायनां बाहुमध्ये मदीये

दूरे कर्तुः गुणवति मुहुः दूयते जीवितं मे ॥

tAtA AdeSAT sapadi bharate nyasta rAjya abhishekam

yA mAm eKA vanam anugatA rajadhAnIm vihAya |

tAm eva tvAm ucita SayanAm bAhumadhye madIyE

dUre kartu: guNavati muhu: dUyate jIvitam me ||

Prose Order:

guNavati! tAtA AdeSAT sapadi bharate nyasta rAjya abhishekam mAm anu yA
ekA rAjadhAnIm vihAya vanam gatA madIye bAhumadhye ucita SayanAm tAm
tvAm eva dUre kartu: me jIvitam muhu: dUyate.

Meaning and Comments:

Oh SitA, full of all auspicious guNams (guNavati)! My revered Father commanded Me to abandon My coronation on behalf of Bharatan and enter the forests for fourteen years (tAtA AdeSAT sapadi bharate nyasta rAjya abhishekam). I abandoned my rights at that moment to be the successor to My Father. I started immediately for the forest. You joined with Me on the difficult trek through the forests. It is not easy to push aside the rAja bhogams of a princess of AyodhyA and leave for the forest with Me. Out of

Your limitless love for Me, You cast them aside like worthless blades of grass and turned Your back on AyodhyA. The place we entered was a frightening forest full of wild animals and other dangers (mAm anu yA eKA rAjadhAnIm vihAya vanam gatA). You accompanied Me in this roaming through the forests. You could have brought with You a servant but You chose not to. You came with Me all alone. Was it possible for Me to protect You, who had placed all Your trust in Me in the forest ? No. At the beginning I protected You extremely well. I feared that Your tender feet and other limbs will be hurt from the taxing travels in the forest during the day. At night, as You laid next to Me on the hard ground, I offered my arms as Your pillow and My broad chest as the bed and prepared You for sleep (madIye bAhu madhye ucita sayanAm). What is the use of all these care? I lost You now to the treachery of RaavaNan; You are so far away from Me and My soul flutters like a flag in a severe wind and my suffering is unbearable (tvAm eva dUre kartu: me jIvitam muhu: dUyate).

The divine couple - Madurantakam Sri Ramar (Thanks- SrI S Rajagopalan)

SLOKAM 43

Removing the doubts about crossing the ocean to reach LankA

सेतुंबद्धवा विपुलमचलैस्सायकैर्वापयोधौ

कृत्वा लङ्घां स्वजमिवकरे खेलतां वानराणाम् ॥

अल्पीयोभिस्सुमुखि दिवसैर्योधयन्यातुधानान्

कर्णे शीघ्रं तव रचयिता लक्ष्मणश्चापघोषैः ॥

setum baddhvA vipulam acalai: sAyakai: vA payodhau

krtvA lankAm srajam iva kare khelatAm vAnarANAm ||

alpIyobhi: sumukhi divasai: yodhayan yAtudhAnAn

karNe SIdhum tava racayitA lakshmaNa: cApa ghoshai: ||

Prose Order:

sumukhi! payodhau acalai: sAyakai: vA vipulam setum baddhvA lankAm khelatAm vAnarANAm kare srajam iva krtvA alpIyobhi: divasai: yAtudhAnAn yodhayan lakshmaNa: cApa ghoshai: tava karNe SIdhum racayitA.

Meaning and Comments:

"Oh Devi with the most beautiful face (sumukhi)! HanumAn, My messenger, told Me that You expressed Your doubt about ourselves and the army of monkeys crossing the mighty ocean to reach LankA safely and rescue You. Here is My answer: You know very well that My brother LakshmaNan has as much power to fight the enemies like Myself . You Yourself praised the valor of LakshmaNan to HanumAn during his visit. This Brother-in-Law of Yours will construct a sound dam across the ocean for crossing over to LankA. The army of monkeys

will easily travel across that broad bridge. You may wonder that it may take a long time to build that bridge and much valuable time will be lost. There is yet another way to build that bridge. LakshmaNan will use His undepleted arrow case and use the arrows to build a bridge of arrows quickly across the ocean. Thus the monkey army will enter LankA over the bridge constructed with either arrows or mountains. At LankA, the monkeys will joyously engage in sports and LakshmaNan will leave them alone remembering the proverb: Like the garland placed in the hands of a monkey (*vAnarANAm kare srajam iva krtvA*). As per the wisdom of this proverb, the monkeys will tear LankA apart like they tear flowers out of a flower garland. The angered RaakshasAs will come out for a fight with them. In two or three days, LakshmaNan's strategy will work (*alpIyobhi: divasai: yAtudhAnAn yodhayan*) and He will make Jaya ghosham with His bow and You will hear that majestic sound tasting like honey in Your ears (*lakshmaNa: cApa ghoshai: tava karNe SIdhum racayitA*).

Oh Raaja Hamsam! Please convey this message to My PirATTi and keep up Her spirit until I get there.

Building the bridge to Lanka (Thanks-www.glimpseofkrishna.com)

SLOKAM 44

The awaiting auspiciousness

रक्षोमौळिस्तबकलवनाद्वैरबन्धे विमुक्ते

गत्वाचोर्वीं गगनपदवीस्वैरिणा पुष्पकेण ।

सिद्धारम्भौ सपदि भवतामाधिराज्याभिषेकात्

संप्राप्स्यावश्चिरविरहतस्सञ्चितान्देविभोगान् ॥

raksha: mauLi stabaka lavanAt vaira bandhe vimukte

gatvA ca UrvIm gagana padavI svairiNA pushpakeNa |

siddha Arambhau sapadi bhavatAm AdhirAjya abhishekAt

samprApsyAva: cira virahata: sancitAn devi bhogAn ||

Prose Order:

devi! raksha: mauLi stabaka lavanAt vaira bandhe vimukte gagana padavI svairiNA pushpakeNa UrvIm ca gatvA sapadi bhavatAm AdhirAjya abhishekAt siddha Arambhau cira virahata: sancitAn bhogAn samprApsyAva:

Meaning and Comments:

Oh Devi! I will cut all the ten heads of this Raakshasan RaavaNan in battle like plucking flowers from a garland (raksha: mauLi stabaka lavanAt). After that, the mutual enmity between us will be gone (vairabandhe vimukta:). After the enemy is dead, who is there to show enmity? Following the death of RaavaNan, we will enter the Pushpaka VimAnam, which RaavaNan had captured from Kuberan. That aerial chariot can fly anywhere in the sky. We will travel on it north to AyodhyA and there Sage VasishThA and His peers will perform

coronation (Adhi rAjya abhishekam) for us without any delay. After our coronation, You can count on the fulfillment of all of our wishes. We will enjoy every thing we longed for without hindrances and without any distractions (*cira virahata: sancitAn bhogAn samprApsyAva:*).

Ravana vadam (Thanks- www.glimpseofkrishna.com)

SLOKAM 45

Rememberance of an old incident at JanasthAnam

चित्ते कुर्यात्तदपि भवति यज्जनस्थानयुद्धात् ।

संप्राप्तं मां दशमुखसमान्पारयित्वा खरादीन् ।

सखाघातं स्तनकलशयोरूष्मणा रोपयद्धिः

गाढाश्लेषैरपिहितवती गद्दाहर्षबाष्पैः ॥

citte kuryAt tat api bhavati yat janasthAna yuddhAt

samprAptam mAṁ daSamukha samAn pArayitvA khara AdIn |

sastra AghAtam stana kalaSayo: UshmaNA ropayadbhi:

gADha ASleshai: apihitavatI gadgadA harshabAshpai: ||

Prose Order:

daSamukha samAn khara AdIn pArayitvA janasthAna yuddhAt samprAptam mAṁ harsha bAshpai: gadgadA bhavatI stana kalaSayo: UshmaNA sastra AghAtam ropayadbhi: gADha ASleshai: apihitavatI yat tat api citte kuryAt.

Meaning and Comments:

Oh PirATTi! Do You remember the war at JanasthAnam, where I single handedly destroyed the powerful warriors Kharan, dUshanan and their army of 14,000 valiant ones and returned to your side victorious. My chest had some wounds from the battle. You shed happy tears and Your voice was muted from joy (harsha bAshpai: gadgadA) at seeing Me return with such honor. You held me tightly and the warmth of Your breasts (stana kalaSayo: UshmaNA apihitavatI) delighted Me and that served as a healer against the wounds

SrI Rama fights valiantly against the demons

(Thanks-www.glimpseofkrishna.com)

SLOKAM 46

sIte! Please think of the sufferings of other ladies from being separated from their Lords.

शच्याः क्लेशं क्वचनसमये तादृशं चिन्तयित्वा

स्मृत्वा देवीमचलतनयां विप्रयुक्तां शिवेन ।

रक्षात्मानं कथमपि शुभे जीवितालम्बनं मे

पत्युश्चन्दाद्वयसनमपि हि शाघनीयं वधूनाम् ॥

SacyA: kleSam kvacana samaye tAdrSam cintayitvA

smrtvA devIm acala tanayAm viprayuktAm Sivena |

raksha AtmAnam katham api Subhe jIvita Alambanam me

patyu: candAt vyasanam api ji SIAGhanIyam vadhuNAm ||

Prose Order:

Subhe! kvacana samaye SacyA: tAdrSam kleSam cintayitvA Sivena viprayuktAm acala tanayAm devIm smrtvA me jIvita Alambanam AtmAnam katham api raksha. vadhuNAm patyu: candAt vyasanam api SIAGhanIyam hi.

Meaning and Comments:

Oh Beautiful PiRATTi! You have vowed to take Your life soon due to the unbearable sorrow resulting from our separation. This is not a right path to follow. Please do not do so. If you think of some other woman placed in circumstances such as yours, You can cope with our separation for a little more time until I reach LankA to rescue You. There was IndrANI, who went through insufferable sorrow because of separation from Her Lord. Paarvati suffered

similarly and Sivan gave Her half His body to comfort Her. When You reflect on their sufferings, You may conclude that Your sorrow is not as much as theirs. Please think of the short time left for reunion with Me and take a great effort to protect Your body. This is not only for Your happiness but it is also for keeping Me alive. Your body is the staff for My life and protect it with great effort (*me jIvita Alambanam AtmAnam katham api raksha*). If You take Your life, You would have caused me deep injury. In a way the sorrow that you are experiencing over separation from me is laudable in one sense. The people of the world laud the conduct of a chaste woman, who undergoes suffering on Her husband's behalf (*vadhUnAm patyu: candAt vyasanam api SIAGanIyam*).

Oh Swan! My Friend! Please convey all these messages to My dear devi and console and comfort Her.

Additional Comments:

From the 33rd to the 46th Slokam, the messages that Raaman wanted the Swan to take to His PirATTi were covered.

IndrANI's suffering:

Once Indran killed Vrdran and acquired Brahmahatti dosham. This dosham chased Indran and He had to enter in to a lotus stalk and hide inside a thread there for many years. IndrANI suffered much mental pain from that separation from Her husband.

Paarvati's suffering:

In the yAgam performed by Her father, Daksha PrajApati, Sati immolated Herself in the yAga agni. Afterwards, She was born as the Paarvati (parvatasya apatyam putrI), the daughter of the Himalaya mountain. She had to wait for a long time until Sivan accepted Her.

SLOKAM 47

Sri Raaman praising the Swan

अप्येतत्ते मनसिनिहितं साह्यमव्याजबन्धो

प्रत्याख्यातुं प्रभवतिनखल्वानृशंस्यं त्वदीयम्।

प्रागप्येवं परिणतगुणां नैषधे वीक्ष्य वार्ताम्

आर्त्त्राणं ब्रतमिति विदुर्हस शुद्धात्मनां वः ॥

api etat te manasi nihitam sAhyam avyAja bandho

pratyAkhyAtum prabhavati na khalu AnrSamsyam tvadIyam |

prAk api evam pariNata guNAM naishadhe vIkshya vArtAm

Arta trANam vratham iti vidu: hamsa Suddha AtmanAm va: ||

Prose Order:

hamsa! avyAja bandho te manasi etat sAhyam api nihitam tvadIyam AnrSamsyam pratyAkhyAtum na khalu prabhavati. prAk api evam pariNata guNAM naishadhe vArtAm vIkshya Suddha AtmanAm va: Arta trANam vratham iti vidu:

Meaning and Comments:

Oh Raaja Hamsam! In this world, relationship is established for gaining wealth or for some other purpose. There will always be a reason behind such relationships. In Your case, You have become a dear relative without any underlying expectations (**avyAja bandhu**), which is very rare to experience in this world. Have You thought over My request for help and decided favorably on that? I have this conviction. You have the **guNam** of compassion (**KaruNA** /

AnruSamsyam) in abundance. KaruNA is the guNam that wipes out other's sorrows without expecting anything in return. I am convinced that this guNam of KaruNA is the loftiest among all the guNams and Your kulam has this attribute always.

The karuNA guNam will not let You reject My request for help to convey a message to My suffering PirATTi. One member of Your kulam attained the height of KaruNA and praised the glories of King NaLa to Damayanti and persuaded her to marry King NaLan. Great souls have reflected on this incident and have concluded that the ones born in Hamsa Kulam have blemishless hearts just as their white feathers and have the vow to protect those exposed to dangers (Suddha AtmanAm va: ArtatrANam vratham iti vidu:).

SLOKAM 48

The Swan receiving the benedictions of Sri Raaman

इत्थं हृद्यैर्जनकतनयां जीवयित्वा वचोभिः

सख्यं पुष्यन्दिनकरकुले दीप्यमानैनरेन्द्रैः ।

स्वैरं लोकान्विचर निखिलान् सौम्य लक्ष्यमेव विष्णुः

सर्वाकारैस्त्वदनुगुणया सेवितो राजहंस्या ॥

ittham hrdayai: janaka tanayAm jIvayitvA vacobhi:
sakhyam pushyan dinakara kule dIpyamAnai: narendrai: |
svairam lokAn vicara nikhilAn saumya lakshyameva vishNu:
sarva AkArai: tvat anuguNayA sevita: rAjahamsyA ||

Prose Order:

saumya! ittham hrdayai: vacobhi: janaka tanayAm jIvayitvA dinakara kule
dIpyamAnai: narendrai: sakhyam pushyan lakshmyA: vishNu: iva sarva AkArai:
tvat anuguNayA rAja hamsyA sevita: svairam nikhilAn lokAn vicara.

Meaning and Comments:

Oh beautiful Swan Friend! You are always cheerful. You have to do some thing for Me. You should convey the messages that I gave for My wife to Her, cheer Her up and prevent Her from taking Her life (ittham hrdayai: vacobhi: janaka tanayAm jIvayitvA). When you do so, you would not only have developed friendship with Me but also grow your friendship with all reputed members of our ikshvAku kulam (dinakara kule dIpyamAnai: narendrai: sakhyam pushyan). It is but natural that your help to Me will extend your friendship to all members

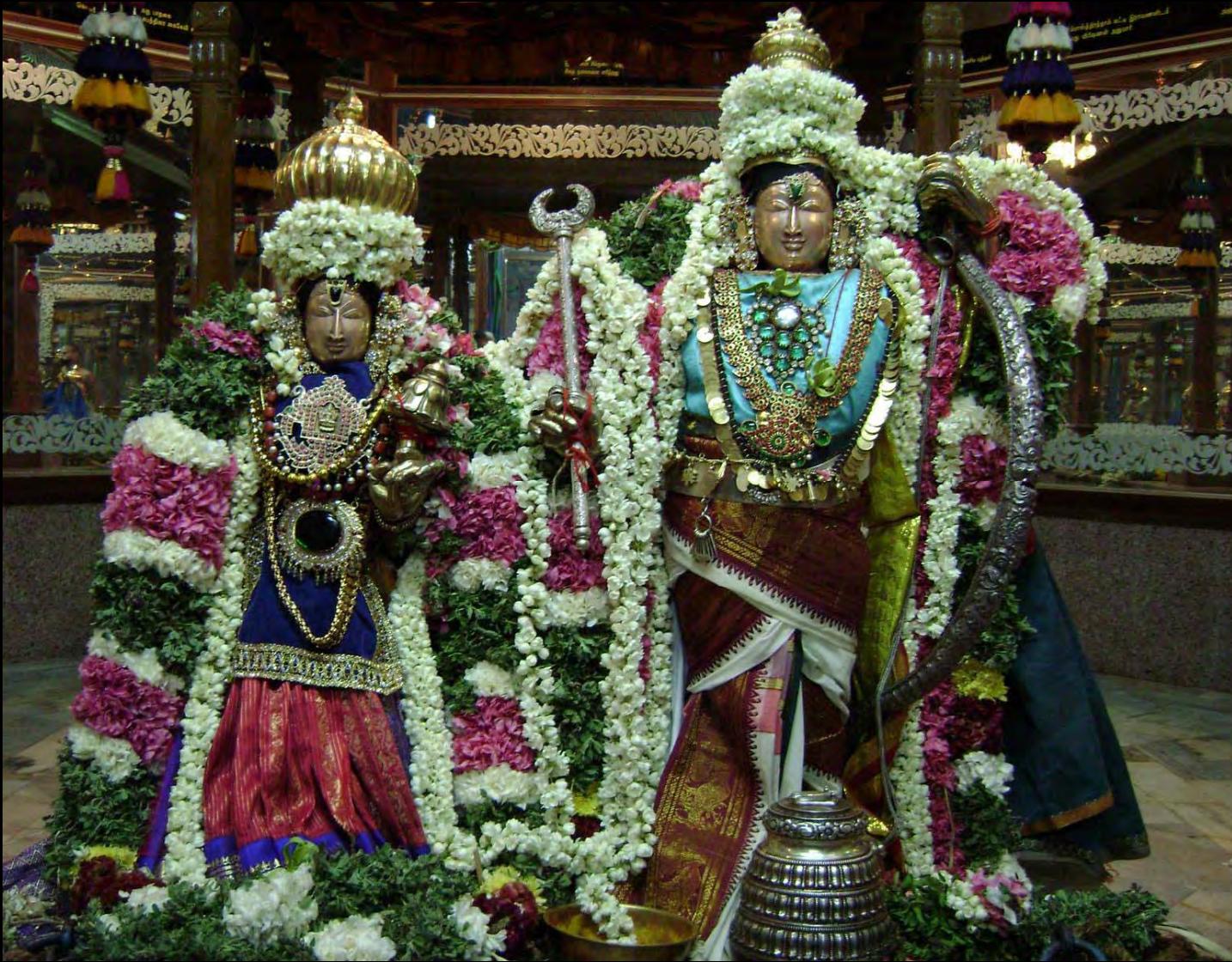

of My illustrious kulam. After helping Me, you will be blessed to roam all over the world with your mate, who is equal to you in guNam, beauty and youth (*tvat anuguNayA rAjahamsyA sevita: nikhilAn lokAn vicara*). You will shine like the divine couple, sarveSvaran and MahA Lakshmi, and live happily ever after.

The divine Couple (Thanks-SrI Shreekrishna Akilesh)

SrI Ramar pattabhishekam (Thanks-www.glimpseofkrishna.com)

SLOKAM 49

Happenings after the hamsa sandeSam

सन्दिश्यैवं सहकपिकुलैस्सेतुना लङ्घिताब्धिः

पङ्किग्रीवे युधि विनिहते प्राप्य सीतां प्रतीतः ।

राज्यं भूयस्स्वयमनुभवन् रक्षितं पादुकाभ्यां

रामः श्रिमानतनुत निजां राजधानीं सनाथाम्॥

sandiSya evam saha kapi kulai: setunA lankita abdhi:

panktigrIve yudhi vinihate prApya sItAm pratIta: |

rAjyam bhUya: svayam anubhavan rakshitam pAdukAbhyAm

rAma: SrimAn atanuta nijAm rAjadhAnIm sanAthAm ||

Prose Order:

evam sandiSya kapi kulai: saha setunA lankita abdhi: panktigrIve yudhi vinihate sItAm prApya pratIta: pAdukAbhyAm bhUya: rakshitam rAjyam svayam anubhavan SrImAn rAma: nijAm rAjadhAnIm sanAthAm atanuta.

Meaning and Comments:

As we described so far, Sri Raaman sent His message for SitA PirATTi though the royal Swan. He crossed the ocean next via Raama Setu, reached LankA and killed RaavaNan in a fierce battle. He united joyously with SitA from whom He was separated for such a long time. He received the good wishes of the humans and the devAs for destroying the evil RaavaNan, who had caused so much misery to the world. He reached His capitol of AyodhyA using Pushpaka VimAnam. He accepted the kingdom, which was well ruled by His pAdukAs and enjoyed the Raama rAjyam. He made AyodhyA have a great King.

SwAmii nigamAnta mahAdesikan

SLOKAM 50

phalan of studying this SrI koSam

विद्याशिल्पप्रगुणमतिना वेङ्कटेशेन कुसं

चिन्ताशाणोऽल्लिखितमसकृच्छ्रेयसां प्राप्तिहेतुम् ।

सीतारामव्यतिकरसखं हंससन्देशरतं

पश्यन्त्वन्तच्छ्रवणमनधं चक्षुरुज्जीव्य सन्तः ॥

vidyA Silpa praguNa matinA venkaTeSena kluptam

cintA SANa ullikhitam asakrt SreyasAm prApti hetum |

sItArAma vyatikara sakham hamsa sandeSa ratnam

paSyantu anta: SravaNam anagham cakshu: ujjIvy a sinta: ||

Prose Order:

vidyA Silpa praguNa matinA venkateSena asakrt cintA SANa ullikhitam kluptam
SreyasAm prApti hetum sItArAma vyatikara sakham hamsa sandeSa ratnam
santa: anta: SravaNam anagham cakshu: ujjIvy paSyantu.

Meaning and Comments:

Those who are experts in gemology (examining gems to determine their quality and freedom from blemishes) use the diamond stone to bring out the hidden lustre of the gems and establish their quality. Those who wear these blemishless, highest quality gems will be blessed with all soubhAgyams. The noble ratnam (gem) has the power to unite the couple, who got separated. Therefore, people buy these well tested, noblest quality gems and enjoy happiness.

This Hamsa sandeSa kAvyam is one such noble gem. The author is the Poet, SrI VenkaTesa Kavi. He is like a reputed sculptor. He has the supremely rich intellectual power to enter in to all kinds of arts and sort out the quality among all offerings. The creation of the Hamsa sandeSa kAvyam is an output of such a brilliant mind engaged like a sculptor in bringing out the hidden lustre through developing new facets for a noble gem. Just as mangalams flow the way of one adorning noble gems, those who read this kAvyam will find that all kinds of auspiciousness come their way without seeking. This kAvyam has the theme of uniting the divine couple after they were separated. It is not enough to hear this kAvyam with physical ears and read it with mAmsa cakshus. May the ParamaikAnti sArvabhauman-s, who are fully aware of the svarUpa-svabhAvams of the Lord use their mental eyes to enjoy this kAvyam and become blissful!

|| iti SrI hamsa sandeSe dvitIya ASvAsa: sampUrNam ||

|| iti SrI hamsa sandeSe samAptam ||

Swami Desikan tiruvadigaLE Saranam

dAsan, Oppiappan Koil VaradhAchAri SaThakopan

**anubandham
hamsa sandeSam
Tamil commentaries
by
SrIrangam SrI K.Sridharan**

SrI rAma paTTAbhishekam

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஸ்ரீரங்கநாயகி ஸமேத ஸ்ரீரங்கநாத பரப்ரஹ்மணே நம:

ஸ்ரீரங்கநாத திவ்யமணி பாதுகாப்யாம் நம:

ஸ்வாமி நிகமாந்த மஹாதேசிகன் திருவடிகளே சரணம்

ஸ்வாமி நிகமாந்த மஹாதேசிகன் அருளிச்செய்த
ஹம்ஸ ஸந்தேசம்

(சீதைக்கு இராமன் அன்னம் மூலம் விடுத்த தூது)

(ஆந்தரமாநிலம் பத்ராசலத்தில் எழுந்தருளியுள்ள சக்ரவர்த்தித்திருமகன்)

நம்பெருமாள், எம்பெருமானார் அருளால் முயன்றவன்

ஸ்ரீ அஹோபில தாஸன் க. ஸ்ரீதரன்

(Email: sridharan_book@yahoo.co.in)

ஸ்ரீ:
ஸ்ரீமதே இராமாநுசாய நம:

ஹம்ஸ ஸந்தேசம் – ஓர் அறிமுகம்

ஸ்வாமி தேசிகனால் அருளிச் செய்யப்பட்ட பல திவ்ய க்ரந்தங்களில் இது காவிய வகையைச் சார்ந்தது. அனுமன் மூலம் சீதை உள்ள இடத்தை அறிந்த இராமன், அவள் படுகின்ற துன்பங்களை அறிந்து கொள்கிறான். படையுடன் உடனே சென்று அவனை மீட்க முடிவு செய்தான். ஆனால் அதுவரை பொறுத்துக் கொள்ள இயலாமல், அவனுக்குத் தூது அனுப்ப எண்ணினான். இதுவே அவனை உயிர் தரிக்க வைக்கும் வழி என்று உணர்ந்தான். அப்போது அந்த விடியற்காலைப் பொழுதில் அன்னப்பறவை ஒன்றை இராமன் கண்டான். அதனிடம் இலங்கை நகரத்திற்குத் தூது செல்லும்படி வேண்டினான். இந்தப் பறவை செல்லும் வழியையும், இலங்கை சென்ற பின்னர் சீதையிடம் தெரிவிக்கவேண்டிய செய்தியையும் அறிவிக்கிறான்.

அந்த அன்னம் தாமரைக் குளத்தில் அமர்ந்தபடி இராமனின் செய்திகளைக் கேட்டுக் கொள்கிறது. அந்தத் தாமரைக் குளத்தில் இருந்து புறப்பட்டு, பல திவ்யதேசங்களைக் கடந்து, கடலைத் தாண்டிச் சென்றால், த்ரிகூட மலையின் இறுதியில் இலங்கை உள்ளதைக் கூறுகிறான். தொடர்ந்து, ஏன் தூது செல்லவேண்டும் என்ற காரணங்களைக் கூறி, அன்னத்தைத் தூது செல்லும்படி வேண்டுகிறான். அதன் பின்னர் இலங்கை சென்று, பிராட்டியை மீட்டு, அயோத்தி திரும்பி, முடிகுட்டிக் கொள்கிறான். இதுவே இந்தக் காவியத்தின் சுருக்கமாகும்.

இதில் 110 ச்லோகங்கள் உள்ளன. இவை இரண்டு ஆச்வாசங்களாகப் பிரிக்கப்பட்டுள்ளன. முதல் ஆச்வாசத்தில் 60 ச்லோகங்களும், இரண்டாம் ஆச்வாசத்தில் 50 ச்லோகங்களும் உள்ளன.

தனியன்

ஸ்ரீமாந் வேங்கட நாதார்ய கவிதார்க்கிக கேஸரி
வேதாந்தாச்சார்ய வர்யோமே ஸந்நிதத்தாம் ஸதா ஹ்ருதி:

முதல் ஆச்வாசம்

1. வம்சே ஜாத: ஸவிது: அநகே மாநயந் மாணுஷத்வம்

தேவ: ஸ்ரீமாந் ஜநகதநயாந்வேஷனே ஜாகரூக:
ப்ரத்யாயாதே பவநதநயே நிச்சிதார்த்த: ஸ காமீ
கல்பாகாராம் கதமபி நிசாம் ஆவிபாதம் விஷேஷே

பொருள் - பெரியபிராட்டியை எப்போதும் அகலாத ஸ்ரீமந்தாராயணன், மனிதனாகத் தோன்றுவதைத் தனக்குச் சிறப்பாக எண்ணினான். அனைத்து உலகிற்கும் காரணமான அவன், தோஷங்கள் அற்ற சூரிய பகவானின் குலத்தில் தோன்றினான். மனிதப் பிறவியின் பக்தி போன்றவற்றுக்கு மதிப்பளிப்பவாக அவதரித்தான். இராவணனால் அபகரிக்கப்பட்ட ஜனகரின் புத்ரியான சீதையைத் தேடுவதில் முனைப்புடன் நின்றான். வாயு புத்திரனான அனுமன், சீதை உள்ள இடம் சென்று திரும்பிய பின்னர், அவன் இருக்கின்ற நிலை மற்றும் தான் என்ன செய்யவேண்டும் என்பதை உணர்ந்தான். இப்படிப்பட்ட இராமன், அனுமன் இலங்கை சென்று திரும்பிய பின்னர் சீதையைப் பற்றிக் கூறியவுடன், அவனுடைய நினைவு மேலும் அதிகமாக நின்றான். இதனால் மிகவும் சிறிய அந்த இரவுப் பொழுதானது, அவனுக்கு மிகவும் நீண்ட காலமாகத் தோன்றியது. மிகவும் கஷ்டத்துடன் அந்த இரவினைக் கழித்தான்.

2. கால்யே ஸேநாம் கபிகிலபதே தூர்ணமுத்யோ ஜயிஷ்யந்

தூரிபாவாத் ஜனகதுஹிதுர் தூயமாநாந்தராத்மா
கீரிடாகேலம் கமலஸரஸி க்வாபி காலோபயாதம்
ராகா சந்தர் த்யுதி ஸஹசரம் ராஜஹம்ஸம் ததர்ச

பொருள் - ஜனகரின் புத்ரியான சீதை தன்னை விட்டு வெகு தூரத்தில் உள்ளதை எண்ணி இராமனின் மனம் மிகுந்த துயரத்தில் முழ்கியது (அப்படியே இரவு கழிந்து, பொழுது விடிந்தது). வானரங்களின் சேனைத் தலைவானாகிய சுக்ரீவனின் துணை கொண்டு, அந்தப் படையை வெகு விரைவில் போருக்கான முயற்சியில் ஈடுபடுத்தப் போகின்ற

இராமன் மறுநாள் விடியற்காலையில் செய்தது என்ன? அது சரத் காலமாகும். அந்த விடியற்காலைப் பொழுதில், மிகவும் உற்சாகமாக அங்கும் இங்கும் அலைவதும், முழுவதுமாக உள்ள பெளர்ணமி நிலவின் ஒளியுடன் கூடியதால் அதிகமான வெண்மையுடன் உள்ளதும் ஆகிய ஒர் அன்னப்பறவையை இராமன் அங்கிருந்த தாமரைக் குளத்தில் கண்டான்.

3. தஸ்மிந் ஸீதாகதிம் அநிகதே தாத் துகூல அங்கமூர்த்தெள

தந்மஞ்ஜீர ப்ரதிம நிநதே ந்யஸ்த நிஸ்ஸபந்த த்ருஷ்டி:
வீரச்சேதோவிலயம் அகமத் தந்மயாத்மா மஹார்த்தம்
சங்கே தீவ்ரம் பவதி ஸமயே சாஸ்நம் மீநகேதோ:

பொருள் - அந்த அன்னப் பறவையானது சீதையின் அழகான நடையை ஒத்தபடி இருந்தது. அவள் எப்போதும் அணிந்திருக்கும் வெண்மையான பட்டில் காணப்படும் அன்னப்பறவையின் முத்திரை போன்று இருந்தது. சீதை அணிந்திருக்கும் சிலம்புகளின் ஒலி போன்ற ஓசை எழுப்பியபடி இருந்தது. இப்படியாக இருந்த அந்த அன்னனப்பறவை மீது வைத்த பார்வையை வீரனாகிய இராமனால் எடுக்க இயலவில்லை. இப்படியாகச் சீதையைப் பற்றியே நினைவு முழுவதும் நிரம்பியதால், சிறிது நேரம் அசைவற்று, மூர்ச்சை அடைந்தது போல் நின்றான். மன்மதனின் கட்டளைகள் சரியான நேரத்தில் கடுமையாக இருக்கும் என்றே தோன்றுகிறது.

4. லப்த்த ஆச்வாஸ: கதமபி ததா லச்சிமணஸ்ய அக்ரஜங்மா

ஸந்தேசேந ப்ரணய மஹதா மைதிலீம் ஜீவயிஷ்யந்
சக்ரே தஸ்மை ஸரஸிஜைதளை: ஸோபசாராம் ஸபர்யாம்
காந்தாச்லேஷாத் அதிகஸபக: காமிநாம் துர்த்தலாப:

பொருள் - இலட்சமணனுக்கு முத்தவனாகிய இராமன், தன்னுடன் இளையவன் உள்ளதால் சற்றே ஆறுதல் அடைந்தான். தன்னுடைய அன்பு காரணமாக, தனது காதலியான சீதைக்கு அனுப்பவுள்ள தூது காரணமாக, அவளை உயிருடன் இருக்கச் செய்யப் போகிற இராமன், அந்தத் தூதுக்கான முயற்சி எடுத்தான். அந்த அன்னத்திற்கு சிறந்த மதிப்பு மற்றும் ஸகல மரியாதைகளுடன் கூடிய பூஜை ஒன்றை நடத்தினான். சிறந்த காதலர்களுக்குத் தங்கள் காதலியைத் தழுவிக் கொள்வதைக் கட்டிலும், காதலிக்குத் தூது விடுவதற்கு ஏற்ற ஒரு வழியைக் கண்டுபிடித்தல் என்பதே பெரும் மகிழ்வை அளிப்பதாகும்.

5. க்ருத்வா தஸ்மிந் பஹாமதிம் அஸௌ பூயஸீம் அஞ்ஜனேயாத்
காடோந்மாத: ப்ரணயபதவீம் ப்ராப வார்த்தாநபிழ்ஞே:
விச்லேஷண சஷ்டபித மநஸாம் மேகசைலத்ருமாதெள
யாச்ஞாதைந்யம் பவதி கிழுத க்வாபி ஸம்வேதநார்ஹே

பொருள் - இராமனின் மனம் மிகவும் தடுமாற்ற நிலையில் இருந்தது. இதனால் தூது வார்த்தைகளைச் சீதையிடம் சென்று, அந்த அன்னம் சரியாகக் கூறுமா என்று கூட எண்ணவில்லை. அதன் பிறகு தனது நிலையை உணர்ந்தான். வேதம், வ்யாகரணம் போன்ற பலவற்றைக் கற்றவனும், பேசுவதில் திறமையானவனும் ஆகிய அனுமானை மனதில் நினைத்துக் கொண்டு, அன்னத்திடம் தூதுக்குச் செல்லவேண்டும் என்பதை விண்ணப்பம் செய்யத் தொடங்கினான். சிறந்த ஞானம் உள்ளவர்கள் கூட அறிவில்லாத மேகம், மலை ஆகியவற்றைத் தூது அனுப்ப, அவற்றிடம் வேண்டி நிற்கும் பழக்கம் உள்ளது. அப்படி உள்ளபோது சற்றே அறிவுள்ள அன்னத்திடம் வேண்டுவது ஏன் கூடாது?

விளக்கம் - “அனுமனை நினைத்து” என்பதைக் காண்க. இதன் மூலம், அனுமனை நினைத்தபடி பேசினால், எதிரில் உள்ளவர்களுக்கு நாம் கூறுவது பதியும் என்பதும், நமது வாக்கு வன்மை கூடும் என்பதே கருத்து.

6. வேத உதந்வத் விபஜ்ஞ விதோ வம்சஜம் விச்வழர்த்தே:
ஆஹா: ஸித்தா: கமலவாஸதே: ஓஸபவாஹ்யம் பவந்தம்
லப்தம் யேந ப்ரகுண கதிநா தத்பரியாயா: ஸகாசாத்
தத்ஸாவர்ண்யம் ச்ரவண ரஸநா ஸ்வாத யோக்யா ஸ்தா ச

பொருள் - (இராமன் முதலில் அன்னத்தைப் புகழுத் தொடங்குகிறான்) கடல் போன்றுள்ள வேதங்களை மிகவும் எளிதாகப் பிரிப்பதில் வல்லவன், உலகம் எல்லாம் தனது திருமேனியாகக் கொண்ட ஹம்ஸரூபி - இப்படிப்பட்ட பகவானின் குலத்தில் நீ (அன்னம்) தோன்றியவன்; ஸர்வேச்வரனின் திருநாபிக் கமலத்தைத் தனது இருப்பிடமாகக் கொண்ட நான்முகனின் வாஹனமாக உள்ளாய் - இப்படியாக அல்லவோ உன்னை யோகிகள் கூறுகின்றனர். இதன் பலனாக நீ எதனை அடைந்தாய் தெரியுமா? நான்முகனின் பத்தினியாகிய சரஸ்வதியின் வெண்மையான நிறம், காதுகளால் சுவைக்கத் தகுந்தபடி வெளிவரும் வாக்கு என்னும் அம்ருதம், ஒழுக்கமான நடை, சீரிய புத்தி ஆகியவற்றை அடைந்தாய்.

7. மத்யே கேசித் வயம் இஹு ஸகே கேவலம் மாநுஷாணாம்
 வ்யக்த உத்கர்ஷி: மஹதி புவநே வ்யோமகாநாம் பதிஸ்த்வம்
 ஸ்த்தானே தூத்யம் தத் அபி பவத: ஸம்சரித த்ராண ஹேதோ:
 விச்வஸ்ரஷ்டா விதிரபி யத: ஸாரதித்வேந தஸ்த்தெள

பொருள் - மற்றவர்களின் இன்பதுன்பங்களை உன்னுடைய இன்பதுன்பங்களாகக் கொள்ளும் அன்னமே! இந்த உலகில் உள்ள மனிதர்களின் எண்ணிக்கைக்கு உட்படாமல் உள்ள சிலரில் நாங்களும் உள்ளோம். ஆனால் நீ அப்படி அல்ல. அனைத்து உலகிலும் உள்ளவர்களால் உனது மேன்மை அறியும்படியாக, வானத்தில் செல்லும் அரசர்கள் போன்று உள்ளாய். இப்படியாக நமக்குள் பெரும் வேறுபாடு உள்ளபோதிலும், உன்னை அண்டியவர்களைக் காப்பது என்பது முறையான செயல் ஆகும். ஆகவே நீ தூது செல்வது ஏற்றதே ஆகும். உலகைக் படைக்கும் நான்முகன் தனது மகனாகிய சிவனுக்கு த்ரிபுராஸூர யுத்தத்தில் தேர்ப்பாகனாக இருந்தான் அல்லவோ?

விளக்கம் - நாங்கள் என்று இங்கு கூறுவது, தன்னையும் லக்ஷ்மணன் மற்றும் சீதை ஆகியோரையும் ஆகும். நாட்டை விட்டு கானகத்தில் இவ்விதம் திரிவிதால் தங்களை மக்கள் கண்டு கொள்வதில்லை என்று கருத்து. மனிதர்களின் எண்ணிக்கையில் இல்லை என்று கூறுவதன் மூலம் தாங்கள் மூவரும் இந்த உலகைச் சார்ந்தவர்கள் அல்ல என்று மறைமுகமாக உணர்த்துவதாகவும் கொள்ளலாம்.

8. இச்சாமாத்ராத் ஜிகத் அபரதா ஸம்விதாதும் கஷ்மாணாம்
 இச்சுவாகூணம் ப்ரக்ருதி மஹதாம் ஈத்ருசீம் ப்ரேசஷீய வேளாம்
 லக்ஷ்யாலக்ஷ்யே ஜிலதி பயஸா லப்த ஸம்ஸ்த்தாம் த்ரிகூடே
 லங்காம் கந்தும் தவ ஸமுசிதம் ராசஷ்டிம் ராஜதாநீம்

அவதாரிகை - இராமன் கூறியதைக் கேட்ட அன்னம், “மிகவும் அற்பமான மனிதனாக உன்னை நீ கூறிக்கொள்கிறாய். உனது மனைவியைக் கடல் கடந்து உள்ள அரக்கன் அபஹரித்துச் சென்று விட்டான். இந்த நிலையில் என்னைத் தூது அனுப்பி என்ன பயன் கிடைக்கப் போகிறது?”, என்று கேட்க இராமன் பதில் அளிக்கிறான்.

பொருள் - இராமன் அன்னத்திடம், “எங்களது குலமான இச்சுவாகு வம்சத்தில் உள்ளவர்கள் ஸங்கல்பம் மூலமாக மட்டுமே இந்த உலகை முழுவதுமாக மாற்றி அமைக்கும் திறன் பெற்றவர்கள் ஆவர். அவர்களுக்கு இயல்பாகவே மிகுந்த பெருமையும் மேன்மையும் உள்ளது. இப்படிப்பட்ட பெருமை நிறைந்த வம்சத்திற்கு என் மூலமாக, கூற

இயலாத தீயதசை வந்து விட்டது. ஆனால் எனது குலத்தின் மேன்மை உனக்குப் பலம் அளிக்கும். கடல் நீருக்கு மேலே சென்று மட்டுமே காண முடிந்ததும், தரைவழியே சென்றால் எளிதில் காண இயலாததும் ஆகிய தரிகூடமலை என்னும் உயர்ந்த மலையில் அமைந்துள்ள அரக்கர்களின் நாடான இலங்கைக்கு நீ செல்வதே ஏற்றதாகும்”, என்றான்.

**9. ஸ்த்தானை: திவ்யை: உபசித் குணாம் சந்தன அரண்ய ரம்யாம்
முக்தாஸுதிம் மலயமருதாம் மாதரம் தசஷிணாசாம்
அஸ்மத் ப்ரீத்யை ஜூநக தநயா ஜீவதார்த்தம் ச கச்சந்
ரகம் ரசஷி: பதம் இதி ஸகே தோஷிலேசம் ஸஹேதா:**

அவதாரிகை - எங்கு செல்ல வேண்டும் என்று மேலே கூறினான். இனி போக வேண்டிய வழி குறித்துக் கூறுகிறான். செல்ல உள்ள இடம் எத்தனை விபரீதம் நிறைந்ததோ அது போன்று, செல்லும் வழியும் ஆகும் என்று கூறுகிறான்.

பொருள் - என்னுடைய தோழனே! நீ செல்ல வேண்டிய தெற்குத் திசை எப்படிப்பட்டது என்றால் - உயர்ந்த திவ்ய தேசங்களால் அதிகமான மேன்மை உடையது; சந்தனம் மணக்கும் காடுகளால் மனதில் சுகம் அளிப்பது; முத்துக்களின் பிறப்பிடமாக உள்ளது; மலயம் என்னும் மலையில் இருந்து வீசும் தென்றல் காற்றுக்குத் தாய் போன்றது - ஆகும். இப்படி உயர்ந்ததாக உள்ளபோதிலும், அந்தத் திசையானது அரக்கர்களிடம் இருப்பிடமாக உள்ளது என்ற தோஷம் கொண்டுள்ளது. இந்தச் சிறிய தோஷத்தை - என்னுடைய குலத்திற்காகவும், எனது மகிழ்வுக்காகவும், ஜனகளின் மகளாகிய சீதை உயிர் பிழைப்பதற்காகவும் பொறுத்துக் கொள்வாயாக.

**10. வாசலாநாமிவ ஜடதியாம் ஸத்கவெள தூரயாதே
கைலாஸாய த்வயி கதவதி கஷ்பதாம் ஆச்சிதானாம்
ஸம்மோதஸ்தே பதி பரிணமேத் சந்த்ரகை: உஜ்ஜிதானாம்
மேகாபாயே விபிந்சிகிநாம் வீச்சிய வாசம்யமத்வம்**

பொருள் - ஒரு நாட்டில் சிறந்த அறிவுடைய ஒருவன் அந்த நாட்டை விட்டுச் சில காலம் வெளியே பயணித்தான் என்று வைத்துக்கொள்வோம். அப்போது அந்த நாட்டில் மற்ற மதங்களை ஆதரிப்பவர்கள், மற்றவர்கள் மீது பழி பேசும் தன்மை உள்ளவர்கள், காட்டுத் தீ போன்று அனைத்தையும் தங்கள் பழிப்பேச்சு மூலமே அழிப்பவர்கள் ஆகியவர்கள் தலை எடுத்து நிற்பார்கள். ஆனால் அந்தப் புலவன் சென்ற சில காலத்தில் கொடை வழங்கும் ஒரு சிலரும் விலகக்கூடும். இதனால் பொன்னாலாகிய அணிகள், ஆடைகள் போன்ற வெகுமதிகள் கிட்டாமல் மேலே கூறப்பட்டவர்கள் நிற்பார்கள். அறிவற்ற மனம்

கொண்ட இவர்கள் ஓய்ந்து போய் நிற்பதை, நாட்டிற்குத் திரும்பும் புலவன் காண்கிறான். இது போன்று நீ (அன்னம்) முன்பு ஒருமுறை கைலாயத்திற்குச் சென்று விட்டாய். அப்போது இங்கு கொழுத்திருந்த மயில்கள் "கோகோ" என்று கத்தியபடி ஆடின. மழைக்காலம் நீங்கி, இந்த சரத் காலம் வந்தவுடன் அவற்றின் தோகைகள் இழந்து, கத்தாமல் உள்ளன. அது போன்றே அங்கும் மயில்களின் நிலை உள்ளதைக் கண்டு உனக்கு ஆனந்தம் மேலோங்கி இருக்கும்.

11. ஆரக்தாநாம் நவமது சதைநாபிபந் பத்மிநீநாம்

காலோந்நித்ரே குவலயவனே கூர்ணமாநஸ் ஸலீலம்
ஸவிந்நோ தாநெர் விபிநகரிணாம் ஸௌம்ய ஸேவிஷ்யதே த்வாம்
ஆமோதாநாம் அஹமஹமிகாம் ஆதிசந் கந்தவாஹா:

பொருள் - அமைதியான அன்னமே! இதோ வீசும் காற்றைப் பார்த்தாயா? சிறியதாக மலர்ந்த மொட்டுக்கள் காரணமாகச் சிவந்துள்ள தாமரைக் கொடிகளில் புதியதாக உள்ள தேனைப் பருகுகின்றன. சரியான நேரம் பார்த்து மலர்ந்துள்ள குவளை மலர்கள் நிறைந்த காட்டில் தாமரைத்தேன் உண்ட மயக்கம் விநோதமாக அங்கும் இங்கும் அலைகின்றன. காட்டு யானைகளின் மதநீரானது வியர்வை போன்று இந்தக் காற்றுக்கு உள்ளது. இப்படியாக உள்ள காற்று நீ செல்லும் வழி முழுவதும் "நான் முன்னே நீ முன்னே" என்று போட்டி போட்டுக்கொண்டு, உனக்கு உபசாரம் செய்தபடி, வணங்கி நிற்கப்போகிறது.

12. பர்யாப்தம் தே பவநசலிதை: அங்கராகம் பராகை:

ஸ்தாநே குர்யுஸ் ஸமஸமுதயாத் பந்தவோ பந்துஜீவா:
யேந அந்வேஷ்யஸி அசலதநயா பாதலாக்ஷா அநுஷ்டக்தம்
சுடாசந்தரம் புரவிஜயிந: ஸ்வர்ணதீ மேந பூர்ணம்

பொருள் - அன்னமே! நீ செல்லும் வழி எங்கும் பருத்தி மரங்கள் உள்ளன. இந்தப் பருத்திச் செடிகள் உன் போன்ற வளமையும், உன் போன்ற நிறம் கொண்ட பஞ்சையும் அளிப்பதால், உன்னுடைய உறவினர்கள் என்றே ஆகின்றன. அவை அங்கு வீசும் கற்று காரணமாக, தமது மலரின் துகள்களை உன் மீது தெளித்து, வெண்மையான உனது மேனியைச் சற்றே சிவந்த நிறமாக்குகின்றன. அப்போது நீ எப்படி இருப்பாய் தெரியுமா? திரிபுரத்தை அழித்த சிவனுடைய பார்வதியின் பாதத்தில் உள்ள செம்பஞ்சுக் குழம்பினால் சற்றே சிவந்த கங்கை நீரினால் நினைக்கப்பட்ட சந்தரணின் சிரஸ் எப்படி அலங்காரத்துடன் காணப்படுகிறதோ, அது போன்று இருப்பாய்.

விளக்கம் - அன்னத்தைச் சிவனின் தலையில் உள்ள பிறைச்சந்திரனுடன் எப்படி ஒப்பிடலாம்? கங்கையின் வெண்மையான நுரை காரணமாக சந்திரன் முழுமையான சந்திரனாகத் தோற்றம் அளிக்கிறது. இதனால் அன்னத்துடன் ஒப்பிடுகிறார். சிவந்த நிறம் சந்திரன் மீது எப்படி சேர்கிறது? ப்ரணயகலஹுத்தின் காரணமாகக் கோபம் கொண்ட பார்வதியை சிவன் பணியும்போது, அவள் பாதத்தில் உள்ள சிவந்த சாறு சந்திரன் மீது பரவுகிறது. பார்வதி, சிவன் ஆகியோர் சேர சந்திரன் உள்ளது போன்று நீ இருப்பாய்.

13. ஸுக்ஷ்ம ஆகாரை: திநகரகரை: கல்பித அந்தச்சலாகா:

சார உபாந்தா: சதமக தநுச்சேஷி சித்ராம் சுகேந
உள்டா: பச்சாத் உசிதகதிநா வாயுநா ராஜவஹம்ஸ
சத்ராயேரந் நபஸி பவத: சாரதா வாரிவாஹா:

பொருள் - உயர்ந்தவகையான அன்னமே! இனிமையான இந்த சரத்காலத்தில் காணப்படும் வெண்மையான மேகங்கள் குடையின் துணி போன்று உள்ளன. இந்தக் குடையின் உட்கம்பிகளாக நுண்ணியதாக உள்ள சூரியனின் கதிர்கள் உள்ளன. அந்தக் குடையில் காணப்படும் சீலைகளாக இந்திரவில்லின் பல வர்ணங்கள் அமைந்துள்ளன. இப்படியாக உள்ள குடையானது, நீ செல்லும் வழி எங்கும் காற்றால் தள்ளப்பட்டபடி, வானத்தில் உன் பின்னே உனது நடைக்குத் தக்கவாறு, உன் மேல் விரித்தபடி வந்து கொண்டிருக்கும்.

14. த்ரய ஸி ஏவம் ப்ரிய ஸக ஸாகம் ஸங்கம் லங்கிதாத்வா ஸகீம் தே

ஸீதாம் சேஷத்ரே ஜிநக ந்ருபதே: உத்திதாம் ஸீரக்ருஷ்ணே
கோபாயந்தீ தநுமபி நிஜாம் யா கதஞ்சித் மதர்த்தம்
பூமெள லோகே வஹதி மஹதீம் ஏகபத்நீ ஸமாக்யாம்

பொருள் - எனது இனிய தோழனே! இப்படியாகச் சுகம் அளிக்கின்ற வழியில் செல்லும் நீ, கலப்பை கொண்டு உழப்பட்ட ஜனகனின் பூமியில் கிடைத்தவாறும், சீதை என்று பெயர் பெற்றவாறும் ஆகிய உனது தோழியைக் காண்பாய். அவள் தனது இளைத்த சரீரத்தைத் தாங்கியபடி இந்த உலகில் எனக்காகவே வாழ்ந்து கொண்டிருக்கிறான். உயர்ந்த ஒருவனைக் கணவனாகக் கொண்டவள் என்னும் புகழ் பெற்றவள் ஆவாள்.

15. ப்ரசலீணாம் தவத் விரஹஸமயே ஜாதஹர்ஷாம் இதாநீம்
ப்ரத்யாயாஸ்யந் அநுநய சனை: பத்மிநீம் ஸ்வாதுவாச
ஸா தே தந்த்ரி ஸ்வநஸூபகயா ஸ்யாத் இதி இஹ அப்யநுஜ்ஞாம்
மந்யே குர்யாத் மதுகரகிரா மைதிலீ ஸெளஹ்ருதே ந

அவதாரிகை - இதனைக் கேட்ட அன்னம் இராமனிடம், “நீ உனது காதலியைக் பிரிந்து நிற்க மனம் இல்லாமல் என்னை அனுப்புகிறாய். உன்னைப் பிரிந்து உனது சீதை வாடுகிறாள் என்கிறாய். இப்போது நான் சென்றால் எனது காதலியும் சீதை போன்றே வாடுவாள் அல்லவோ?”, என்றது. இதற்கு இராமன் பதில் அளிக்கிறான்.

பொருள் - உன்னைப் பிரியும்போது மிகவும் இளைத்தும், உனது சேர்கையால் மிகவும் இன்பமாகவும் உள்ள உனது தாமரைக் கொடியிடம் இனிமையான சொற்கள் மூலம் நீ விரைவாகத் திரும்பிவிடுவாய் என்று சமாதானம் கூறுவாயாக. அந்தத் தாமரைக்குச் சீதையிடம் நெருக்கமான தொடர்பு உள்ளதன் காரணமாக, நீ கேட்கும் இந்த அனுமதியை, வீணையின் நாதம் போன்ற இனிமையான வண்டின் ரீங்காரம் மூலம் அளித்துவிடுவாள் என்று நான் நம்புகிறேன் (இங்கு அன்னத்தின் காதலியாக மற்றோர் அன்னம் கூறப்படவில்லை. மாறாக அந்த அன்னம் எப்போதும் படுத்து உறங்கும் தாமரை மலரே காதலியாகக் கூறப்பட்டது காண்க).

16. ஸார்த்தம் காந்தை: சபரஸ்த்ருசாம் அத்ரிகுஞ்சேஷா ராகாத்
ஆஸீநாநாம் சஷணம் அஸமயே த்ருச்ய சந்த்ரோதயஸு:
உட்டேயேதா: ஸரஸிஜவநாத் தகஷிணா ஆசா அநுஸாரி
பச்யந் தூராத் ப்ரபலகருதாம் பசஷிணாம் தத்தவர்த்மா

பொருள் - அன்னமே! நீ மேலே பறக்கும்போது, தூரத்தில் நின்றபடியே கவனிக்கும் திறன் கொண்ட, வலிமையான பெரிய சிறகுகளைக் கொண்ட கருடன் போன்ற பறவைகளுக்கு வழியை விட்டுச் செல்வாயாக. நீ செல்லும் வழியில் உள்ள மலைகளில் காணப்படும் புதர்களில் காதலின் மிகுதியால் தங்கள் காதலர்களுடன் அமர்ந்துள்ள வேட்டுவப் பெண்களுக்கு, தவறான நேரத்தில் உண்டாகும் சந்தர்ண் போன்ற தோற்றும் அளித்தபடி, தென்திசையை நோக்கி, இந்தத் தாமரைக் காட்டை விட்டுப் பறப்பாயாக.

விளக்கம் - காதலர்களுடன் பேசியபடி உள்ள பெண்கள், அன்னத்தை கண்டவுடன், “இது என்ன? விடியற்காலைப் பொழுதில் முழு நிலவு விட்டது?”, என்று வியந்து போகும்படி அந்த அன்னம் வெண்மையாகவும் ஒளியுள்ளதாகவும் இருப்பதைக் கூறுகிறார்.

17. அங்கீ குர்வந் அம்ருதருசிராம் உத்பதிஷ்ணொ: ஸலீலம்
 சாயாம் அந்தஸ் தவ மணிமயோ மால்யவாந் ஏஷ சைல:
 சோபாம் வச்ஷியதி அதிக லளிதாம் சோபமாநாம் அதீந்தோ:
 தேவஸ்யா ஆதே: உபஜ்ஞயதோ மாநஸாத் இந்து பிம்பம்
 பொருள் - அடுத்து உள்ள இரத்தினமயமான மால்யவன் என்னும் இந்த மலை மீது நீ
 நிற்காமல் பறந்து செல்வாயாக. அப்போது அதன் மீது சந்திரனை விட உயர்ந்தவனாகிய
 உன்னுடைய அமிர்தத்தை விடவும் இனிய ஒளியுடன் கூடிய நிழல் விழக்கூடும்.
 ஆதிதேவனாகிய பரம்பொருளின் மனம் என்பதை ப்ரதிபலிக்கும் சந்திரபிம்பத்தை விட
 இந்த நிழல் மேலானது என்பதால், அந்த மலை அதிகமான ஒளியை அடையப்போக்கிறது.

விளக்கம் - அன்னம் பறந்து செல்லும்போது அதன் நிழல் கீழே உள்ள மலையின் மீது
 விழும். எம்பெருமானின் மனம் மூலம் உருவாக்கப்பட்டதே சந்திரனின் பிம்பமாகும். இங்கு
 இராமனின் திருக்கரமும் பட்டு, அவனது எண்ணத்தைப் பிராட்டிக்குத் தூதாக எடுத்துச்
 செல்வதால் அந்த அன்னம் சந்தரனை விட உயர்ந்ததாகிறது. ஆகவே அதன் நிழலானது
 சந்திரனின் பிம்பத்தை விட உயர்ந்தது என்றார்.

18. மார்க்கெள ஸம்யக் மம ஹநுமதா வர்ணிதெள தயோஸ்தே
 ஸஹ்ய ஆஸந்ந: அபி அநதிஸூபக; பச்சிமோ நித்யவர்ஷி:
 ப்ராசீநே து ப்ரதிஜ்ஞபதம் ஸம்ஹுதெள அத்புதாநாம்
 மக்நா த்ருஷ்டி: கதமபி ஸகே மத்க்ருதே தே நிவார்யா

அவதாரிகை - மால்யவான் என்னும் மலைக்குப் பின்னர் இரண்டு பாதைகள் உள்ளது
 என்றும், அவற்றில் எந்தப் பாதையைத் தேர்ந்தெடுக்கவேண்டும் என்று விளக்குகிறான்.

பொருள் - எனது நண்பனே! அதன் பின்னர் தொடர்ந்து செல்ல வேண்டிய வழிகளில்
 இரண்டு வழிகள் பற்றி அனுமன் மூலம் எனக்கு உரைக்கப்பட்டது. அந்த இரு வழிகளில்,
 மேற்கு நோக்கிச் செல்லும் பாதையானது நீ செல்லவேண்டிய ஸஹ்யமலைக்கு அருகில்
 உள்ளது என்றாலும், அந்தப் பாதையில் எப்போதும் மழை பொழிந்தபடியே இருக்கும்.
 இதனால் உனக்கு அந்த வழி ஏற்றதல்ல. எனவே நீ கிழக்கு நோக்கிச் செல்வாயாக.
 ஆனால் அந்தத் திசையில் உள்ள ஒவ்வொரு நாட்டிலும் மிகவும் வியக்கவைக்கும்
 காட்சிகள் குவியல் குவியலாக உள்ளன. அதில் இயல்பாகவே பலரும் மூழ்கி, தங்கள்
 செயலை மறந்துவிடுவர். எனவே உனது கண்கள் அவற்றைக் காணாமல் எனக்காக விலக
 வேண்டும்.

19. ச்ருத்வா சப்தம் ச்ரவணமதுரம் தாவகம் பாமரீணாம்
 ப்ரத்யாஸ்நாத் ஸபதி பவநாத் ஸாதரம் நிர்க்தாநாம்
 அப்ரு பங்கே அபி அதிகஸபகை: நிச்சிதாங்க: கடாகைஷ:
 தேசாந் ஏதாந் வநகிரி நதீ ஸம்விபக்தாந் வ்யதீயா:

பொருள் - நீ செல்லும்போது எழுகின்ற உனது இனிய குரலைக் கேட்டவர்கள், அருகில் உள்ள தங்கள் வீட்டை விட்டு, உன்னைக் காணும் ஆசையுடன் வெளியே வருவார்கள். இப்படியாக வரும் பெண்களின் புருவ நெரிப்பானது, உன்னைக் கண்டு மிகவும் வியந்து நெரிக்காமல் இருந்தாலும், உன்னை மிகவும் ஆசையுடன் காணப்பார்கள். உன்னுடைய ஒவ்வொரு அங்கமும் எப்படி உள்ளது என்று தெளிவாகப் பார்த்து நிற்பார்கள். இப்படியாக அவர்களால் பார்க்கப்பட்ட நீ காடு, மலை, ஆறு என்னும் பிரிவுகளுடன் கூடிய தேசங்களைக் கடப்பாயாக.

20. இசௌச்சாயே கிஸலயமயம் தல்ப்பம் ஆதஸ்ததுஷீணாம்
 ஸம்லாபை: தைர் முதிதமநஸாம் சாலி ஸம்ரகஷி காணாம்
 கர்ணாட ஆந்தர வ்யதிகர வசாத் கர்புரே கீதிபேதே
 முஹ்யந்தீநாம் மதநகலுஷம் மெளக்தயம் ஆஸ்வாதயேதா:

பொருள் - அடுத்து நீ செல்லும் வழியில் கண்ணட தேசம் மற்றும் ஆந்திர தேசம் ஆகியவற்றின் இணைப்பிடம் வரும். அங்குள்ள கருப்பஞ்சோலையின் அடந்த நிழலில் தளிரால் கட்டப்பட்ட பள்ளியில் நெற்பயிர்களைக் காப்பவர்கள் அமர்ந்திருப்பர். அவர்கள் தங்கள் பருவத்திற்கு ஏற்றபடி பேசியவாறு அமர்ந்திருப்பார்கள். மிகவும் மகிழ்ச்சியுடன் உள்ள அந்த இளம்பெண்கள், அங்குள்ள செந்நெற்பயிர்களைக் காத்தபடி, கர்நாடக ஆந்திர தேசங்கள் சேரும் இடம் என்பதால், ஸங்கீதம் செய்தபடி அமர்ந்திருப்பார்கள். அவர்களின் அழகு என்பதை அனுபவித்தபடி நீ தொடர்ந்து செல்வாயாக.

21. விஷ்ணோர் வாஸாத் அவநிவஹநாத் பத்தரத்னை: சிரோபி:
 சேஷஸ் ஸாஷாத் அயமிதி ஜநை: ஸம்யக் உந்தீயமாந:
 அப்ரைர்யுக்தோ லகுபி: அசிர உந்முக்த நிர்மோக கல்ப்பை:
 அக்ரே பாவீ ததநு ரஞ்ஜயந் அஞ்ஜநாத்ரி:

பொருள் - (இங்கு திருமலையின் வர்ணனை தொடங்குகிறது) ஆந்தர கர்நாடக எல்லையைக் கடந்த பின்னர் அஞ்சனமலை எனப்படும் திருவேங்கடமலை எதிரில் தோன்றும். மஹாவிஷ்ணுவின் உறைவிடமாகவும், பூமியைத் தாங்கி நிற்பதாலும், இரத்தினக்கற்கள் ஒளிர்கின்ற உச்சியைக் கொண்டதாலும், மேற்கில் தலை போன்றும் கிழக்கில் வால் போன்றும் உள்ள அமைப்பு காரணமாக இந்தத் திருமலை ஆதிசேஷன் என்றே கொள்ளப்படுகிறது. இப்படியே அனைவரும் எந்தத் தவறும் இல்லாதபடி ஏற்கின்றனர். இங்கு உள்ள மேகங்களைக் காணும்போது பாம்பு உறித்த தோல் போன்று காணப்படும். இப்படியாகக் கண்களுக்கு மகிழ்வை உண்டாக்கும் இந்த மலையானது உன் முன்பாகத் தோன்றும்.

22. தத் ஆரூடை: மஹதி மநுஜை: ஸ்வர்கிபி: ச அவதீர்ணை:

ஸத்வ உந்மேஷாத் வ்யபகதமித: தாரதம்ய ஆதிபேதை:

ஸாதாரண்யாத் பலபரிணைதே: ஸங்கக்சோ பத்யமாநாம்

சக்த்யா காமம் மதுவிஜயிந: தவம் ச குர்யா: ஸபர்யாம்

பொருள் - (திருமலையில் சிறிது நேரம் தங்கி, திருவேங்கடமுடையானுக்கு ஆராதனை புரியவேண்டும் என்று கூறப்படுகிறது). அந்தத் திருமலைக்கு வருபவர்களுக்கு ஸத்வ குணம் ஓங்குகிறது. இதனால் ஒருவருக்கொருவர் ஏற்றத்தாழ்வு காணாது உள்ளனர். தரையில் இருந்து மலை மீது ஏறிய மனிதர்களுக்கும், வானத்தில் இருந்து மலை மீது இறங்கிய தேவர்களுக்கும் பலன் என்பது ஒன்றாகவே இந்தத் திருமலையில் கிட்டுகிறது. இங்கு வரும் பலரும் தங்கள் திறனுக்கு ஏற்ப, மது என்னும் அரக்கனை அழித்த திருவேங்கடமுடையானுக்கு திரள்திரளாக நின்று பக்தியுடன் பூஜை செய்கின்றனர். இதே போன்று நீயும் செய்வாயாக.

23. ஸ்தோக உந்மக்ந ஸ்புரித புளிநாம் த்வத் நிவாஸ இச்சயா இவ

த்ரசல்யஸி ஆராத் கநகமுகரீம் தசவினாம் அஞ்ஜநாத்ரே:

ஆஸந்நாநாம் வநவிடபிநாம் வீசிஹஸ்தை: ப்ரஸமநாநி

அர்ச்சாஹேதோ: உபஹரதி யா நாநம் அர்த்த இந்து மெளளே:

பொருள் - அடுத்து திருவேங்கடமலைக்கு தென்திசையில் உள்ளதும், நீ தங்கிச் செல்லவேண்டும் என்ற எண்ணம் கொண்டதன் காரணமாக உயர்ந்த மணல் மேடுடன் காணப்படுவதும் ஆகிய ஸ்வர்ணமுகரி என்னும் நதியை நீ காண்பாய். அந்த நதி அங்கு அருகில் உள்ள கானகத்தில் இருந்து மலர்களைக் கொண்டு போய், ஒரு பிறையுடன்

கூடிய சந்தரணைத் தனது தலையில் ஆபரணமாகச் சூடியுள்ள சிவனின் பூஜைக்கு, அலைகள் என்னும் கைகளால் சேர்க்கின்றதாக உள்ளது.

விளக்கம் - வாமன புராணத்தில் கூறப்படும் கருத்து : திருவேங்கடமலைக்குத் தெற்கில் இருந்தவாறு ஸ்ரீநிவாஸனைப் பஜனை செய்தபடி உள்ளதாக அகஸ்திய முனிவரிடம் சிவன் கூறுவதாகக் கூறப்பட்டுள்ளது. இங்கு தெற்கில் உள்ள சிவசேஷத்திரம் காளஹஸ்தி என்றாகிறது. இந்த எண்ணம் கொண்ட சிவனுக்கு, அவன் திருவேங்கடமுடையானுக்கு பூஜை செய்வதற்கு ஏற்றபடி இந்த நதி மலர்களை அவனிடம் கொண்டு சேர்க்கிறது எனலாம்.

24. நிர்விச்ய ஏநாம் நிப்ருதம் அநபிவ்யக்த மஞ்ஜாப்ரணாத:

மந்த ஆதாத: புளிநபவனை: வஞ்ஜாள ஆமோத கர்ப்பை:

அவ்யா ஸங்க: ஸபதி பதவீம் ஸம்சரய ஆந்யை: அலங்க்ய:

பந்தீ குர்ய: தடவஸதய: மா பவந்தம் கிராதா:

பொருள் - அந்த ஆற்றுடன் நீ கொள்ளும் சேர்க்கை இன்பத்தை அனுபவித்து இனிய ஓசையை எழுப்பியவனாக, அசைவற்று நின்று, நதியின் எழிலை அனுபவித்து நிற்பாய். அங்கு உள்ள நீர்வஞ்சி மலர்களின் நறுமணத்தை ரசித்தபடி, அங்கு வீசும் இனிய மந்தமாருதங்களை அனுபவித்தப்படி, அந்த மணல்திட்டில் அமர்ந்து உனது களைப்பை நீக்கிக் கொள்வாயாக. ஆனால் ஸவர்ணமுகரியின் கரையில் உள்ள பறவைகளைப் பிடிக்கும் வேடர்கள் அங்கு வந்து உன்னைச் சிறைப்பிடிக்காமல் இருக்கவேண்டும். ஆகவே பறவைகளோ, விளங்குகளோ, மற்ற மனிதர்களோ உன்னைக் காண்பதற்கு முன்பாக, அன்னங்கள் பறக்கின்ற உயர்ந்த இடத்தை அடைந்து, யாரும் உன்னைப் பிடிக்க இயலாதபடி சென்று விடுவாயாக.

25. துண்டர ஆக்யம் ததநு மஹிதம் மண்டலம் வீசேஷமாண:

சேஷத்ரம் யாயா: கஷிபத துரிதம் தத்ர ஸத்யவ்ரத ஆக்யம்

பத்யெள ரோஷாத் ஸலில வழுஷோ யத்ர வாக்தேவதாயா:

ஸேது: ஜஜ்ஞே ஸகல ஜகதாம் ஏகஸேது: ஸ தேவ:

பொருள் - (அடுத்து காஞ்சீபுரம் வர்ணிக்கப்படுகிறது) ஸவர்ணமுகரி நதியில் இருந்து புறப்பட்டு உயரமாகச் சென்றபடி இருப்பாயாக. அதன் பின்னர் சிறிது தூரத்தில் தொண்டை மண்டலம் என்று போற்றப்படும் மிகப் பெரிய நிலப்பரப்பை அடைவாயாக. அங்குள்ள ஸத்யவ்ரதம் என்ற பெயர் கொண்டதும், பாவங்களைப் போக்குவதும் ஆகிய புண்ணிய பூமியை அடைவாயாக. தன்னை அழைக்காமல் நான்முகன் இயற்றுகின்ற அச்வமேத யாகத்தை அழிக்கவேண்டும் என்ற கோபம் காரணமாகத் தனது உருவத்தை

வெள்ளமாக மாற்றிக் கொண்ட ஸரஸ்வதி, இந்த ஸத்யவரத சேஷ்டரத்திற்கு வந்தாள். அவளது வெள்ளம் யாகத்தில் பாயாதபடி அணையாக நின்றவனும், வேதங்கள் மூலமே அறியப்படுபவனும், உலகினரால் ஸம்ஸாரக் கடலைக் கடக்க உதவும் ஒரே அணையாக உள்ளவனும் ஆகிய தேவாதிராஜன் இங்கு தோன்றினான்.

விளக்கம் - ஸரஸ்வதியின் வெள்ளப்போக்கை அடைத்த காரணமாக யதோக்தகாரி என்று பெயர் பெற்றான். ச்லோகத்தில் உள்ள ஸேது என்ற பதம் அணை என்றும், பாலம் என்றும் பொருள் உள்ளதாகும். இங்கு வெள்ளத்தின் குறுக்காக அணையாகக் கிடந்தான். நாம் ஸம்ஸாரத்தைக் கடக்க உதவும் பாலமாக உள்ளான். இவனை ஸேது என்று உபநிஷத்துக்களும், ப்ரஹ்மகுத்திரமும் போற்றுகின்றன. இதனை ப்ரஹ்ம குத்திரம் (3-2-30) – ப்ரமத: ஸேது – என்பதன் மூலமும்; சாந்தோக்ய உபநிஷத் (8-4-1) – ய ஆத்மா ஸ ஸேது: என்றும்; சவேதாஸ்வதர உபநிஷத் (6-19) – அம்ருதஸ்ய பரம் ஸேது – என்றும்; முண்டக உபநிஷத் (2-2-5) - அம்ருதஸ்யைஷி சேது: என்றும் கூறுவது காணலாம்.

26 . நாநாரத்நை: உபசி குணாம் நித்ய ஸங்கீதநாதாம்

பூமே: த்ரச்சியஸி உசிதவிபவம் பூஷணம் தத்ர காஞ்சீம்
யஸ்யாம் நித்யாம் நிஹிதநயந: ஹஸ்திசைல ஆதிவாஸி
த்வந்தவ ஆதீத: ஸ கலு புருஷ: த்ருச்யதே ஸத்யகாம:

பொருள் - (இந்த ச்லோகத்தில் காஞ்சி வரதன் கூறப்படுகிறான்) அப்படிப்பட்ட உன்னதமான ஸத்யவரத சேஷ்டரத்தில் பூமிதேவிக்கு ஏற்றபடி நேர்த்தியாக அமைந்த ஆபரணங்கள் போன்றும், பலவிதமான இரத்தினக்கற்கள் பதிக்கப்பட்டதால் அவற்றின் தன்மைகள் கொண்டும், பலவிதமான ஆட்டம் மற்றும் பாட்டு முதலான ஒலிகள் கொண்டும், ஒட்டியாணம் போன்றும், எப்போதும் நிலையாக உள்ளதும் ஆகிய காஞ்சீபுரத்தைக் காணப்போகிறாய். அந்த உயர்ந்த நகரத்தில் வேதங்களால் போற்றப்படுபவனும், நான்முகனின் அச்வமேத யாகத்தால் அழைக்கப்பட்டவனும், சுகதுக்கம் முதலான இரட்டையாக வரும் இன்பதுன்பங்களால் பாதிக்கப்பட்டாமல் உள்ளவனும் விருப்பமானவற்றைத் தடை இன்றிப் பெறக் கூடியவனும், உயர்ந்த புருஷனும், ஹஸ்திகிரி மலையில் எப்போதும் உறைபவனும், அந்தக் காஞ்சியில் வைத்த கண் வைத்தபடி உள்ளவனும் ஆகிய வரதப்பெருமாளைக் காணலாம்.

விளக்கம் - காஞ்சி என்ற பதம் ஒட்டியாணம் என்றும் பொருள் தருவதாகும். ஆக இது பூமிதேவியின் ஒட்டியாணமாக உள்ளது. இங்குள்ள பல திவ்ய தேசங்கள் இந்த ஒட்டியாணத்தில் பதிக்கப்பட்ட இரத்தினங்கள் எனலாம். ச்லோகத்தில் உள்ள புருஷன்

என்பது பரவாஸூதேவனைக் குறிக்கும். தவந்தவம் என்பது பல குணங்களுடன் கூடிய ஸங்கர்ஷணன் போன்ற வ்யூஹ நிலைகள் ஆகும். விபவம் என்பது விபவ நிலையைக் குறிக்கும் (இரண்டாவது வரியில் விபவம் என்ற பதம் உள்ளது). நாதம் (முதல் வரியின் இறுதிப்பதம்) என்பது ப்ராணனாக உள்ள அந்தர்யாமி நிலையாகும். பலவிதமான இரத்தினங்கள் என்பதன் மூலம் இவற்றுடன் கூடிய அர்ச்சை நிலை கூறப்பட்டது. ஆக அத்திகிரி அருளாளன் ஜந்து நிலைகளையும் வெளிப்படுத்தியபடி உள்ளான் என்று கருத்து.

**27. தாம் ஆஸீதந் ப்ரணம நகரீம் பக்திநம்ரேண மூர்த்தநா
ஜாதாம் ஆதெள க்ருதயுகமுகே தாது: இச்சாவசேந
யத் வீதீநாம் கரிகிரிபதே: வாஹ வேக அவதாதாந்
தந்யாந் ரேணூந் த்ரிதசபதயோ தாரயந்தி உத்தம அங்கை:**

பொருள் - அந்த உயர்ந்த காஞ்சி மாநகரம், க்ருத யுகத்தின் தொடக்கத்தில் உண்டான மற்ற நகரங்களுக்கு முன்பாகவே, நான்முகனின் ஸங்கல்பம் காரணமாக, விச்வகர்மனால் தோன்றியது. அந்த நகரத்தை நீ நெருங்கும் நேரத்தில், முன்பாகவே மிகுந்த பக்தியுடன் வணங்கிய தலையுடன் செல்வாயாக. அந்த நகரத்தின் வீதிகளில் அத்திகிரி அருளாளனின் வாகனங்கள் வேகமாகச் செல்வதால் மிகுந்த தூசிகள் எழுகின்றன. அவை அனைத்தையும் புனிதமாக்கும் தன்மை கொண்டவையாகும். பால்யம், கெளமாரம் மற்றும் யெளவனம் ஆகிய மூன்று நிலைகள் மட்டுமே கொண்ட தேவர்கள் (கிழுத்தன்மை கொள்ளாத மற்ற மூன்று நிலைகள்), அந்தத் தூசிகளைத் தங்கள் தலைகளில் ஏற்றபடி எப்போதும் நிற்கின்றனர்.

**28. மந்த ஆதாத் ததநு மஹிதோ நிஸ்ஸ்ருதச் சூதஷிண்டாத்
பார்ச்வே தஸ்யா: பசுபதி சிரச்சந்தர நீஹார வாஹீ
தூராத் ப்ராப்தம் ப்ரியஸகம் இவ த்வாம் உபேஷ்யதி அவச்யம்
கம்பா பாத: கமல வநிகா காமுகோ கந்தவாஹ:**

பொருள் - இப்படியாக நீ கச்சிக்கு அருகில் சென்ற பின்னர், இயற்கையாகவே பெருமை உடையதும், அந்த திவ்யதேசத்தின் அருகில் தானாகவே அமைக்கப்பட்ட மாந்தோப்பில் இருந்து வெளிவந்ததும், அங்கு உள்ள ஏகாம்பரேச்வரன் என்னும் சிவனின் தலையில் உள்ள சந்தரணின் பனித்துளியைத் தன்னுடன் கொண்டு வருவதும் ஆகிய கம்பை என்ற ஆறு உள்ளது. அந்த ஆற்றில் உள்ள தாமரைக்காட்டின் மீது காதல் கொண்ட காற்று, அவற்றால் நறுமணம் அடைகிறது. நீண்ட தூரத்தில் இருந்து வந்துள்ள உன்னைத் தனது

அன்பான நண்பன் போன்று சந்தேகம் ஏதும் இல்லாமல் ஏற்றுக் கொள்ளும் அந்தக் காற்று, உன்னை நெருங்கி வருவதாக இருக்கும்.

29. வர்ணஸ் தோழை: இவ பரிணதா ஸப்தபேதை: மஹௌகை:

மாந்யா மத்யே நகரம் அபித: ஸேவிதா தேவதாபி:
ஸ்வச்ச ஸ்வாது ப்ரஸர ஸாபகா ஸ்வாமிநீ வ: கவீநாம்
வேகாஸமஜ்ஞாம் வஹதி மஹதீம் வல்லபா பத்மயோநே:

பொருள் - காவியங்கள் பல இயற்றும் கவிஞர்களுக்கும், உங்களைப் போன்ற நீர்ப்பறவைகளுக்கும் தலைவியாக நான்முகனின் இனிய துணைவியான ஸரஸ்வதி உள்ளாள். அவள் எழுத்துக்களின் தொகுதிகளாக ஏழ பிரிவில் உள்ளது போன்று, இங்கு ஒரு பெரும் ப்ரவாஹத்துடன் கூடிய உருவும் கொண்டிருக்கிறாள். கச்சியின் நடுவில் நான்கு புறங்களிலும் தேவதைகளால் சூழப்பட்டபடியும், அனைவராலும் மதிக்கப்பட்டபடியும், மிகவும் தெளிவும் இனிமையும் கொண்டபடியும், மேன்மை பெற்றபடியும் உள்ள வேகவதி என்ற ஆறாக உள்ளாள்.

விளக்கம் - இங்கு ஸரஸ்வதியை வேகவதி என்னும் நதியாகக் கூறுகிறார். ஏழ விதமான எழுத்துக்கள் = உயிர் எழுத்து, கவர்க்கம், சவர்க்கம், டவர்க்கம், தவர்க்கம், பவர்க்கம் மற்றும் யகரம் போன்றவை ஆகும். இது போன்று ஏழ பிரிவுகள் கொண்ட வேகவதி நதியாக சரஸ்வதி கச்சியில் உள்ளான். இவை - சுக்திகை, கநகை, ஸ்ருப்ரை, கம்பை, வேகை, வஞ்ஜூளை மற்றும் சண்டவேகை ஆகும்.

30. தீர்த்தே பும்ஸாம் சமிதகலுஷே தத்ர ஸாரஸ்வத ஆக்யே

ஸ்நாத்வா ஸார்த்தம் முநிபி: அநகை: ஸம்யக் உல்லாஸிதாங்க:
விச்வம் சித்தே விகதரஜஸி வ்யஞ்ஜயந்திம் அசேஷம்
வசஷ்யஸி அந்தர் பஹிரபி பராம் சுத்திம் அசேஷபணீயாம்

பொருள் - வேகவதி நதியில், அங்கு நீராடுபவர்களின் பாவங்களை நீக்கவல்லதான் ஸாரஸ்வதம் என்ற பெயர் கொண்ட தீர்த்தம் உள்ளது. அந்த இடத்தில் தோஷங்கள் இல்லாத வரதனை எண்ணியவாறு பல முனிவர்களும் நீராடியபடி இருப்பார்கள். அவர்களுடன் சேர்ந்து நீயும் நீராடுவாயாக. இதனால் உன்னுடைய உடலானது தூய்மையாகிவிடும். இதன் காரணமாக ரஜோகுணம் நீங்கிவிடும். இதனால் உண்டாகும் ஸத்வகுணம் எப்போதும் அழியாமல், இந்த உலகங்களைப் பற்றிய ஞானத்தை உனக்கு ஏற்படுத்தும். இப்படியாக உள்ளும் புறழும் மாறாத தூய்மையை நீ எப்போதும் கொண்டவனாக இருப்பாய்.

31. தஸ்யா: தீரே ஸரஸிஜபுவ: ஸௌம்ய வைதாநவேதி:

திவ்யம் குர்வந் த்ரமிட விஷயம் த்ருச்யதே ஹஸ்திசைல:
யஸ்ய உபாந்தே க்ருதவஸதய: யாபயித்வா சரீரம்
வர்த்திஷ்யந்தே விதமளி பதே வாஸாதேவஸ்ய தந்யா:

பொருள் – எனது ப்ரியமான அன்னமே! தாமரை மலரின் தோன்றிய நான்முகன் இயற்றிய அச்வமேத யாகத்திற்கு உரிய மேடையாக (வேதி) வேகவதியின் கரையில் உள்ள அத்திகிரி இருந்தது. இது தென் தேசம் முழுவதும் திவ்யதேசமாக்கியபடி உள்ளதோ என்று எண்ணும்விதமாக உள்ளது. இந்த இடத்தின் மேன்மை என்னவென்றால், இங்கு உடலுடன் இன்பமாக இருந்து, அதனை விட்டவுடன் பரவாஸாதேவனின் இடமாகிய பரமபதம் சென்று நிலைத்து நிற்பார்கள் (முக்தி அளிக்கும் சேஷ்டரம் என்றார்).

32. ஸஞ்சிந்வாநா தருண துளஸீ தாமபி: ஸ்வாம் அபிக்யாம்
தஸ்யாம் வேத்யாம் அநுவிதததீ ச்யாமளம் ஹஸ்யவாஹம்
போக ஜிச்வர்ய ப்ரிய ஸஹசரை: கா அபி லச்ஷ்மீகடாசைஷி:
பூய: ச்யாமா புவநஜநநீ தேவதா ஸந்நிதத்தே

பொருள் – (அத்திகிரி வரதனை வர்ணிக்கிறார்) கீழே கூறப்பட்ட அத்திகிரி எண்ணும் யாக மேடையில், அந்த யாகத்தில் இடப்படுகின்ற அவிர்பாவங்களை ஏற்கின்ற ஒளியுடன் கூடிய அக்னி போன்று அந்த வஸ்து காணப்பட்டது. கருமையான அவயவங்கள் கொண்டதும், கருந்துளசி மாலைகள் கொண்டதும், இவற்றால் காண்பவரைத் தாக்குவதுமாக அந்த வஸ்து இருந்தது. ஆனந்தம், ஜிச்வர்யம் போன்ற பலவற்றை ஆள்கின்றவனும், தன்னுடன் கூடவே விளக்குகின்றவனும் ஆகிய பெரியபிராட்டியாரின் கடைக்கண் பார்வையால் மேலும் கருத்த நிறம் அடைகிறது. உலகம் முழுவதற்கும் காரணமாகவும், அனைவராலும் ஆராதிக்கப்படுவதாகவும், ஸாந்நித்யம் பெற்றதாகவும் விளங்குகிறது.

33. லச்ஷ்மீ வித்யுத் லலித வழுஷம் தத்ர காருண்ய பூர்ணம்
மா பைஷி: த்வம் மரகத சிலாமேசகம் வீச்ஷிய மேகம்
சுத்தை: நித்யம் பரிசித பத: த்வாத்ருசை: தேவ ஹம்சை:
ஹம்ஸீபூத: ஸ கலு பவதாம் அந்வவாய அக்ரஜந்மா

பொருள் - அந்த ஹஸ்திகிரி மலையில் கருணையே வடிவமாகவும், மஹாலச்ஷமி எண்ணும் மின்னலால் அழகுபடிந்த திருமேனியை உடையவனும், மரகதம் போன்று கறுத்தவனும்

ஆகிய வரதனைக் கண்டு அவன் மேகமோ என்று அச்சம் கொள்ளாதே. அவன் தூய்மையானவனாக, உன்னைப் போன்ற தேவலோக ஹம்ஸங்களால் நெருங்கி பழக்கூடியவனாக உள்ளவன் ஆவான். அவன் முன்பு அன்னமாகத் தோன்றியதால் உங்களுக்கு முத்தவன் என்றே நினைத்துக் கொள்ளலாம்.

34. ஸார ஆஸ்வதீ ஸவநஹ விஷாம் ஸ்வமிநி: தே ஸ தேவ:

சுத்தம் சசஷா: ச்ருதி பரிஷதாம் சசஷாஷாம் பாகதேயம்
அங்கீர்யாத் விநுதம் அம்ருத ஆஸார ஸம்வாதிபி: த்வாம்
ஆவிர் மோதை: அபிமத வர ஸ்தால லசைஷி: கடாசைஷி:

பொருள் - கீழே கூறப்பட்டவனும், உன்னுடைய தலைவனாக உள்ள நான்முகன் இயற்றிய யாகத்தில் அளிக்கப்பட்ட அவிர்பாகங்களைச் சுவைத்தவனும், வேதங்களுக்கு தூய்மையான கண்கள் போன்றவனும், இங்கு உள்ள அனைவரது கண்கள் போன்றவனும், கண்களுக்குப் பாக்கியவானாகவும், அனைவருக்கும் தலைவனாகவும் அந்த வரதன் உள்ளான். அவன் உன்னை கடாசைஷிக்கும்போது அம்ருத மழை போன்று, ஆனந்தம் மேம்படும் நிலையில் நீ இருப்பாய். கேட்பவர்கள் கேட்டதற்கு மேலாகவே வழங்குகின்ற தனது கடைக்கண் பார்வையால், தனக்குக் கைங்கர்யம் செய்யும்படி உன்னை அவன் அனைத்துக் கொள்வான்.

35. மது ஆஸிக்தம் ஸரலிஜம் இவ ஸ்விந்நம் ஆலம்பமாநி:

தேவ்யா ஹஸ்தம் தத் இதர கர ந்யஸ்த லீலாரவிந்த:
தேவ: பூர்மாந் ஸ யதி விஹுரேத் ஸ்வைரம் ஆராமபூமெள
வ்யக்தோ வாலவ்ய ஜநவபுஷா வீஜயே: தம் த்வம் ஏவ

பொருள் - அந்த வரதன் தனது தோட்டத்தில் மஹாலச்சமியுடன் ஏகாந்தமாக அமர்ந்துள்ளான். அவன் அருகில் உள்ள பிராட்டியின் திருக்கரம் மகிழ்ச்சியால் வியர்க்கிறது. இப்படி வியர்வையால் நனைந்துள்ள மஹாலச்சமியின் தாமரைமலர் போன்ற திருக்கரத்தை தன்னுடைய திருக்கரத்தால் பிடித்தபடி அவன் உள்ளான். மற்றொரு திருக்கரத்தில் ஒரு தாமரைமலரைப் பிடித்தபடி உலவுகிறான். அப்போது உன்னுடைய சிறகுகளைச் சாமரம் மற்றும் விசிறி போன்று வீசி, தென்றல் காற்று அவன் மீது படுவது போன்ற கைங்கர்யத்தை நீ செய்ய வேண்டும்.

36. ஜாத ப்ரிதி: ஜநபதம் அதோ மத்யமம் ஸங்கயித்வா
 தூராத் லக்ஷ்ய க்ரமுக நிவஹ ச்யாமளாந் யாஹி சோளாந்
 ப்ரத்யுத்கச்சத் மகர வலந் ஸ்தம்பிதை: ஸஹ்ய ஜாயா:
 ஸ்ரோதோ பேதை: விவிதகதிபி: ஸம்விபக்த அவகாசாந்

பொருள் - (அடுத்து சோழநாட்டை வர்ணிக்கிறார்) இப்படியாக கச்சியில் வரதனைக் கண்ட மகிழ்ச்சியான மனதுடன் புறப்பட்டு நடுநாடு முழுவதும் நிற்காமல் கடப்பாயாக. நீண்ட தூரத்திலிருந்து காணக்கூடிய பாக்கு மரங்களின் கருத்த வரிசையுடன் கூடியதும், காவேந்தன் எதிர்நீச்சல் செய்யும் மீன்களில் சூழ்ச்சியால் சற்றே வேகம் தணிந்து, அசையாமல் உள்ள அலைகள் தனித்தனியாக பிரியும்போது, தனித்தனியாக பிரிக்கப்பட்ட பூமி நிறைந்த சோழநாட்டை அடைவாயாக.

37. ஸந்த்யா ராகம் ஸாரபி ரஜாநீ ஸம்பவை: அங்கராகை;
 கேசை: ஜ்யோத்ஸ்நா கலஹி திமிரம் பாலிகா ஆபிட கர்ப்பை:
 ஆபிப்ராணா: ஸரஸிஜ த்ருச: ஹம்ஸ டோளாதிரோஹாத்
 ஆதாஸ்யந்தே மதகலகிரஸ் தேஷா நேத்ரோத்ஸவம் தே

பொருள் - அன்னமே! அந்தச் சோழநாட்டில் தாமரை மலர் போன்ற கண்கள் கொண்ட பெண்கள் பலர் இருப்பர். அவர்கள் மணம் வீசும் கஸ்தாரி மஞ்சளால் பூசப்பட்ட மேனியை உடையதால், அந்திப்பொழுது போன்ற நிறம் கொண்டிருப்பர். அவர்கள் தலையில் உள்ள பாக்குமலர்கள், இருண்ட கூந்தலில் காணப்படும் நிலவு போன்று தோன்றும். அவர்கள் உன்னைக் கண்டதும் தங்களது இளமைக்கு ஏற்ற இனிய சொற்களைப் பேசுவார்கள். இப்படியாக அவர்கள் ஊஞ்சல் ஆடியபடி உள்ளது உனக்கு இன்பம் அளிக்கும்.

38. ப்ருத்வீ லீலா திலக ஸாபகம் பச்சிமம் பாகம் ஏஷாம்
 நாம்நா வர்ஷம் ஜலசர நதீம் ஆத்ருகம் காஹமாந:
 த்ரச்சுயஸி ஆராத் பரிமித தயா மக்ந கைலாஸ த்ருச்யம்
 ச்வேதம் சைலம் பணிபதம் இவ சஷ்மாதலாத் உஜ்ஜிஹாநம்

பொருள் - (திருவெள்ளறை திவ்யதேசத்தைக் கூறுகிறார்) நீரில் செல்லும் அன்னமே! சோழ நாட்டின் மேற்குத் திசையில் உள்ளதும், ஆற்றுப் பாய்ச்சல் நிறைந்ததும், வர்ஷம் என்று பெயர் கொண்டதும், பூமி தனக்கு இட்டுக் கொண்ட திலகம் போன்றும் விளங்கும் இடத்தில் மூழ்கி சற்று வெளியே தெரியும்படியாக, பூமியில் இருந்து மேலே எழுகின்ற ஆதிசேஷன் போன்று தோன்றும் திருவெள்ளறையைக் காண்பாயாக.

39. ஸ்பார ஆலோக ப்ரசமித தம: ஸஞ்சயம் ததர பும்ஸாம்
 ப்ரத்யக் ரூபம் ப்ரகுண விபவம் ப்ரார்த்த நீயம் பூதாநாம்
 நேதீயாம்ஸம் குசலநிவஹம் நந்துராதாஸ்யதே தே
 திவ்யம் தேஜோ ஜலதி தநயா ஸ்நேஹ நித்ய அநுஷ்டக்தம்

பொருள் - (திருவெள்ளறையில் உறையும் புண்டரீகாசஷனை வர்ணிக்கிறார்) அந்தத் திருவெள்ளறையில் இருக்கின்ற வஸ்து திவ்யமான தேஜஸ் உடையது; திருப்பாற்கடலில் தோன்றிய பிராட்டியுடன் எப்போதும் ஸ்நேகத்துடன் கலந்து இருப்பது; மிகுந்த கடாசஷம் காரணமாக அனைத்து இருளையும் போக்கவல்லது; கைவல்யம், ஜச்வர்யம், மோசஷம் போன்ற அனைத்து பலன்களையும் அளிக்கவல்லது; மிகச் சிறந்த ஜச்வர்யங்களைத் தனக்கு அதீனமாகக் கொண்டது. அனைத்தையும் விட்ட ஞானிகளால் வணங்கப்படும் பேறாக உள்ளது. அதனை நீ வணங்குவதன் மூலம் அனைத்து நன்மைகளையும் விரைவாகப் பெருகும்படி செய்வதாக உள்ளது.

40. ஸ்நிக்தச்சாயம் ததனு விததம் தஸ்ய தாமேவ நீலம்
 நீலீ ரசஷா நியத லளிதம் காநநம் ஸம்விசீயா:
 த்ருஷ்டே தஸ்மிந் அநிமிஷ வதா நித்ய நிர்வேச யோக்யே
 ஸ்வர்க உத்யாந ச்ரியம் அபி லகும் மம்ஸ்யதே மாநஸம் தே

பொருள் - திருவெள்ளறைக்கு மேற்கில் ஒரு காடு உள்ளது. புண்டரீகாசஷனின் கடாசஷம் பெற்ற பின்னர் - அவன் திருமேனி போன்று நீல நிறமாகவும், விஸ்தாரமாகவும், குளிர்ந்த நிழல் மற்றும் ஒளியை உடையதும், நீலீ என்னும் அரக்கியால் காப்பாற்றப்பட்டு வருவதும், செழிப்பாக உள்ளதும் ஆகிய காட்டை நீ அடைவாய். தேவலோகப் பெண்களின் சுக அனுபவத்திற்கு ஏற்றபடி அந்தக் கானகம் உள்ளது. அங்கு உள்ள கணிகள் மற்றும் மலர்களைக் கண்ட பின்னர், ஸ்வர்க்கத்தில் உள்ள நந்தவனங்கள் கூட அற்பமாக நினைக்கும்படியாக ஆகின்றன.

41. குர்வந் நாநா குஸம ரஜஸா யத்ர சித்ரம் விதாநம்
 பூக ஆரண்யே ம்ருது விசலயந் பாலிகா சாமராணி
 பாத ந்யாஸ சஷமம் அவகிரந் ச்ஷமாதலம் புஷ்பஜாலை:
 ப்ராயோ வாயு: ப்ரிஜந விதிம் பஞ்ச பாணஸ்ய தத்தே

பொருள் - அந்தக் கானகத்தில் பலவகையான மலர்களின் தாதுக்களால் பல நிறங்கள் கொண்ட மேலாப்பை அணிந்து கொள்கிறது; பாக்குத் தோப்பில் இருக்கின்ற பாக்கு மரங்களில் பாளைகள் என்ற சாமரங்கள் அமைத்தபடி உள்ளது; மன்மதன் காலடி வைப்பதற்கு ஏற்றபடி பூமியை மலர்க் குவியலால் அலங்கரிக்கிறது - இப்படிப்பட்ட காற்று மன்மதனுக்கு தொண்டு புரிந்தபடியுள்ள இந்த கானகத்தைத் தேவலோகப் பெண்கள் அனுபவிக்க விரும்புகின்றனர்.

42. ஸ்ரேதோ வேகாத் அத ஜநபதம் ஸௌம்ய ஸீமந்தயந்தீ

ப்ரத்யா தேசோ விபுத ஸரித: ஸ்யந்ததே ஸஹ்ய கந்யா
காலே காலே பரிணதிவசாத் பர்வ பேத அவகீர்ணை:

புண்ட்ரேசஷனாம் புளிந விசதை: கத்கதா மெளக்திகெளகை:

பொருள் - (காவேரியை வர்ணிக்கிறார்) சிறந்த குணங்கள் கொண்ட அன்னமே! தேவ நதி என்று போற்றப்படும் கங்கையை விட மேம்பட்டது; அதன் மணல் திட்டு முழுவதும் சிறந்த கரும்புகள் முதிர்ந்து, அவற்றின் கணுக்கள் வெடிப்பதால், அவற்றில் இருந்து முத்துகள் தெறித்து, கரை முழுவதும் வெண்மையாக காணப்படுகின்றன; இப்படியாக முத்துக் குவியலால் மேடு பள்ளமாகக் காணப்படும் ஸஹ்ய மலையின் பெண்ணான காவேரி அந்த தேசம் முழுவதையும் தனது வெள்ளத்தினால் வகுடு போன்று தோற்றம் அளிப்பதாகப் பெருகுகிறாள்.

43. ஸஹ்ய உத்ஸங்காத் ஸபதி மருதா ஸாகரம் நீயமாநாம்

பத்ர ஆலாபைபர் விழிதகுசலாம் தவாத்ருசாநாம் தவிஜாநாம்
யாம் அஸ்கந்நா: ஸரஸகுஹஸி பத்ரபாதைர் நிசாந்தே
மந்தஸ் மேராம் மது பரிமளை: வாஸயந்தீவ பூகா:

பொருள் - பெரியவளாகி விட்ட காவேரி, தனக்கு வளம் அளிக்கின்ற வாயுவினால் தந்தையான ஸஹ்ய மலையின் மடியில் இருந்து கணவனின் இல்லமான கடலுக்குக் கொண்டு செல்லப்படுகிறாள். அப்போது உன் போன்ற பறவைகளின் ஆசிகள் அவனுக்கு மங்களங்கள் அளிக்கின்றன. இதனைக் காணும் ஈரம் கொண்ட பாக்கு மரங்கள், விடியற்காலை நேரத்தில் ரசம் நிறைந்த பாக்குப்பூ மடல்களைச் செரிவதன் மூலம் புன்சிரிப்பை வீசுகின்றன. தேனும், நறுமணமும், வாசனை வஸ்துக்களும் கொண்டு காவேரியை நறுமணம் வீசச் செய்கின்றன.

44. தஸ்மிந் த்ரக்ஷியஸி அமர மஹிளா மெளவி கந்த்தை: அவந்த்யாம்

ஆதந்வாநாம் வ்யபக்த ரஸம் மாநஸே மாநஸம் வ:

தீர்தை: அந்யை: அபி பரிகதாம் சுத்தி ஹேதோ: ஸமந்தாத்
சந்த்ர உல்லாக ப்ரதிதயசஸ: ஸம்பதம் புஷ்கரிண்யா:

பொருள் - (திருவரங்கம் பெரியகோயிலின் வர்ணனை தொடங்குகிறது. முதலில் சந்த்ர புஷ்கரிணியைக் கூறுகிறார்) காவிரி பாய்கின்ற அந்தச் சோழ நாட்டில், சந்திரனின் நோயைத் தீர்த்து, அவனுக்கு இன்பம் அளித்ததால் மிகுந்த புகழ் பெற்ற சந்திர புஷ்கரிணி உள்ளது. அது தேவலோகப் பெண்களின் கூந்தல்களால் நறுமணம் பெற்றது ஆகும். மாநஸப் பொய்கையில் உங்களைப் போன்ற அன்னங்கள் விளையாடியபடி உள்ளபோது, உனது மனதை அந்தப் பொய்கை மீது ஆசை இல்லாதபடி செய்யவல்ல தன்மையைக் கொண்டு இந்தப் புஷ்கரிணி விளங்குகிறது. தனது தூய்மையால் இதனைச் சுற்றிப் பல புண்ணிய தீர்த்தங்களும் குழந்து நின்று புண்ணியம் பெறுவதற்காகக் காத்துக் கிடக்கின்றன. இப்படியான வளத்தை நீ காண்பாய்.

45. தீரே தஸ்யா: விரசித பதம் ஸாதுபி: ஸேவ்யமாநம்

ச்ரத்தா யோகாத் விநுமித தநு: சேஷபீடம் பஜேதா:

யஸ்மிந் அஸ்மத் குலதந தயா ஸெளம்ய ஸாகேத பாஜ:

ஸ்த்தாநம் பாவ்யம் முநிபி: உதிதம் ஸ்ரீமதோ ரங்கநாம்ந:

பொருள் - அந்தச் சந்த்ர புஷ்கரிணியின் கரையில் இடம் பெற்றதாகவும், ஸாதுக்களால் எப்போதும் வணங்கப்பட்டதாகவும், அந்தப் புஷ்கரிணியின் மேன்மை தெரிந்து கொண்டதால் வணங்கிய உடலுடன், அங்குள்ள ஆதிசேஷன் என்னும் ஆசனத்தை வணங்குவாயாக. அந்த சேஷ பீடத்தில் எங்கள் குலத்திற்கு பெரும் செல்வமாகியதும், அயோத்தியை அடைந்துள்ள சிறந்த ஜஸ்வர்யமானதும் ஆகிய ஸ்ரீரங்க விமாநம் வரப்போவதாக முனிவர்களால் கூறப்பட்டுள்ளது (இராமன் காலத்திற்குப் பின்னரே இங்கு ஸ்ரீரங்கநாதன் எழுந்தருளியதால், எதிர்கால வினையில் கூறுவது காண்க).

46. ஸத்வே திவ்யே ஸ்வயம் உதயத: தஸ்ய தாம்ந: ப்ரஸங்காத்

மஞ்ஜுஷ்வாயாம் மரகதம் இவ ப்ராஜமாநம் ததந்த:

சேதோ தாவதி அபஹிதபுஜம் சேஷ போகே சயாநம்

தீர்க்க அபாங்கம் ஜலதி தநயா ஜீவிதம் தேவம் ஆத்யம்

பொருள் - (ஸ்ரீரங்கநாதனை வர்ணிக்கிறார். இராமன் தன்னிடம் உள்ள ஸ்ரீரங்க விமானத்தை எண்ணியபடி கூறுவதாக உள்ளது) ரஜஸ் மற்றும் தமோ குணங்கள் சேராத தில்யமான ஸத்வ குணம் மட்டுமே விளங்கும் இடத்தில் தானாகவே அந்த ஸ்ரீரங்கவிமாநம் இருக்கப் போகிறது. அந்த விமானத்திற்குள் தங்கத்தால் ஆகிய பெட்டியில் வைக்கப்பட்ட மரகத மனி போன்றவனும், ஆதிசேஷனின் உடல் மீது தனது புஜத்தைத் தலையணையாக்கிக் கொண்டு சயனித்தவனும், நீண்ட கண்களைக் கொண்டவனும், திருப்பாற்கடலில் மகளான ஸ்ரீரங்கநாச்சியாரின் உயிரும் ஆகிய ஸ்ரீரங்கநாதன் உள்ளான். உலகில் காரணமான அந்த ஸ்ரீரங்கநாதனைக் குறித்தே என்னுடைய சிந்தனை ஓடியபடி உள்ளது.

47. சோர ஆக்ராந்தம் ததநு விபநம் சோள பாண்டய அந்தரஸ்த்தம்
ஜில்லீ நாத ச்ரவண பருஷம் சீக்ரம் ஏவ வ்யதீயா:

தீர்ணே தஸ்மிந் ப்ரகடய ஸகே சீதளாமஸ்தே நிநாதாந்
சப்தா யந்தே ந கலு கவய: ஸந்நிதெள துர்ஜநாநாம்

பொருள் - இப்படியாக இந்த சேஷ பீடத்தை வணங்கிய பின்னர் அங்கிருந்து கிளம்பி சோழ பாண்டிய நாடுகளின் நடுவில் உள்ளதும், கள்ளர்களால் தங்கள் வசம் வைக்கப்பட்டதும், கேட்பவர்களின் செவிகளை வேதனைப்படுத்தும் சுவர்க்கோழிகளின் ஒசை நிறைந்ததும் ஆகிய காட்டை வேகமாகக் கடப்பாயாக. எனது தோழனே! அந்தக் காட்டைக் கடந்த பிறகு உனது குளிர்ந்த சப்தத்தை எழுப்புவாயாக. கவிஞர்களாக இருப்பவர்கள் அறிவற்றவர்களின் அருகில் வாய் திறக்க மாட்டார்கள் அல்லவோ?

48. ஸ்ரஸ்தாபீடம் ப்ரசலத் அளகம் வ்யக்த தாடங்க ரத்நம்
முக்தா குர்ண ஸ்ப்புரித திலகம் வக்தரம் உத்தாந யந்தய:
தேசே தஸ்மிந் குவலய த்ருச: ஜாதகெள தூஹலாஹாஸ் தவாம்
மாலா தீர்க்கை: மதுர விருதம் மாநயிஷ்யந்தி அபாங்கை:

பொருள் - அந்தக் கானகத்திற்கு அப்பால் உள்ள தேசத்தில், இனிமையான குரல் கொண்ட உன்னை, கருநெய்தல் போன்ற கண்கள் கொண்ட பெண்கள் காணவேண்டும் என்ற ஆசை கொண்டு ஓடி வருவார்கள். அப்படி அவர்கள் வரும்போது தங்கள் தலையில் அணிந்துள்ள மாலை முதலானவை தலை முடியுடன் சேர்ந்து முகத்தை மறைப்பதைக் கூட விலக்காமல், காதுகளில் உள்ள கற்கள் ஒளி வீசும்படியாக, முத்துக்கொடிகளால் அணியப்பட்ட திலகம் ஒளி வீச, மலர்கள் நெருக்கமாக தொடுக்கப்பட்ட மாலை போன்ற தங்கள் பார்வையை உன் மீது வீசி உன்னை கெளரவிப்பார்கள்.

49. நித்யாவாஸம் வருஷபம் அசலம் ஸாந்தர ஆக்யஸ்ய விஷ்ணோ:

ப்ரத்யா ஸீதந் ஸபதி விநமத் பாகதேயம் நத: ஸ்யா:
யஸ்ய உத்ஸங்கே பலிவிஜயிந: தஸ்ய மஞ்ஜீரவாந்தம்
பாத: திவ்யம் பசுபதிஜூடா ஸ்பர்ச சூந்யம் விபாதி

பொருள் – (அடுத்து கள்ளழகர் எழுந்தருளியுள்ள திருமாலிருஞ்சோலையைக் கூறுகிறார்) அழகர் என்ற சிறந்த திருநாமம் கொண்ட மஹாவிஷ்ணுவின் நித்யமான இருப்பிடமாகவும், வணங்குவோரின் பாக்யமாகவும் இருக்கின்ற வருஷபாசலம் என்ற மலையை நெருங்கிய உடனேயே அதனை நீ வணங்கி நிற்பாயாக. அந்த மலையின் மேற்புரத்தின் உள்ள நூபுரகங்கை என்ற தீர்த்தம், மஹாபலியை வென்ற அழகர், உலகம் அளந்தபோது அவனுது திருவடிச் சிலம்பிலிருந்து வெளிப்பட்டது ஆகும். அது சிவனின் சடையில் தங்காமல் நேரே இங்கு வந்தது.

50. ஈசாத் அஸ்த்ராணி அதிகதவதாம் சுஷ்டிரியாணாம் ப்ரவாவாத்

காராவாஸ ஸ்மரண சகிதை: ஸிக்தஸஸ்யாந் பயோதை:
பச்யந் யாயா: பரமலகயா ஸ்பர்த்த மானை: அஜஸ்ரம்
புண்யா வாஸை: புரஜூந பதை: மண்டிதாந் பாண்ட்ய தேசாந்

பொருள் - பாண்டிய நாட்டின் அரசர்கள் பரமசிவனிடம் அஸ்தரங்களைக் கற்றனர். அந்த அரசர்களின் பெருமையால் சிறைவாசம் செய்யப்பட்டதை எண்ணி அச்சம் கொண்ட மேகங்கள், அங்கு பாங்காக மழை பெய்து பயிர்களை நனைக்கின்றன. இப்படியாக நனைக்கப்பட்ட பயிர்களைக் கொண்டதும், எப்போதும் குபேர நாட்டுடன் செல்வத்தில் போட்டி இடுவதும், புண்ணிய புருஷர்கள் வசிப்பதும், நாடு நகரங்களால் அலங்கரிக்கப்பட்டதும் ஆகிய பாண்டிய தேசத்தைப் பார்த்தபடிச் செல்வாயாக.

விளக்கம் – ஒரு காலத்தில் தமிழகம் எங்கும் வறட்சி உண்டானபோது, அகஸ்தியரின் ஆணைக்கு ஏற்ப சேர சோழ பாண்டிய மன்னர்கள் சிவனைக் குறித்து தவம் இயற்றினர். அப்போது உண்டான அசரீ வாக்கைக் கேட்டு அவர்கள் தேவலோகம் சென்றனர். அங்கு இருந்த இரு பெரிய ஆசனங்களில் சேரனும் சோழனும் அமர்ந்துவிட, சிறியதாக இருந்த ஆசனத்தில் அமராமல் பாண்டியன் இந்திரனின் ஆசனத்தில் அமர்ந்தான். இதனைக் கண்ட இந்திரன் பாண்டியனுக்கு உதவாமல் விட்டான். பின்னர் தனது நாட்டிற்குத் திரும்பிய பாண்டியன், அங்கிருந்த மலைகளின் மீது சென்ற மழை மேகங்களை சிறைப்பிடித்தான். இதனால் கோபம் கொண்ட இந்திரன் படை எடுத்துவர, அவனுடம் பாண்டியன் தான் சிவனிடம் கற்ற அஸ்தரங்கள் மூலம் போர் புரிந்தான். இதனால் அச்சம் கொண்ட இந்திரன் பாண்டிய மன்னனுக்கு நண்பன் ஆனான். அது மட்டும் அல்லாமல்,

மேகங்களையும் மழை பொழியும்படி உத்தரவிட்டான். இதனால் மேகங்கள் தாங்கள் மீண்டும் சிறை பிடிக்கப்படுவோமோ என்று அச்சும் கொண்டு மழையைப் பொழிந்தபடி உள்ளன.

51. முக்தா ஜாலை: ஜநித புளிநாம் சுக்தி ஸந்தாந் அமுக்தை:

தாரா பூர்ணாம் திவம் இவ தத: தாம்ரபர்ணீம் பஜேதா:
ப்ரத்யாஸத் யா நியதவிசதம் பீத ஸிந்தோ: மஹர்ஷே:
பாநீயம் தே பரிணமயிதா தத்ர முக்த ஆமயத்வம்

பொருள் - பாண்டிய நாட்டைக் கடந்த பின்னர் சிப்பிகளில் இருந்து தொடர்ச்சியாக வெளி வந்த முத்துக்களின் குவியல்கள், மணல் மேடுகள் போன்று காணப்படுகின்றன. இதனால் அங்கு ஓடுகின்ற வானம் போன்ற தாமிரபரணி, அந்த முத்துக்களால் நட்சத்திரங்கள் நிறந்து உள்ளதாகக் காட்சி அளிக்கிறது. நீ கீழே இறங்கி, அதன் நீரைப் பருகுவாயாக. கடலைப் பருகிய அகஸ்திய முனிவரின் தொடர்பால் எப்போதும் தெளிவாக உள்ள அந்த நீர், உனக்கு ஸம்ஸார ரோகம் இல்லாத தன்மையை உண்டாக்கும்.

52. தஸ்யா: ஸ்வைரம் ஸரஸிஜே முக ஆஸ்வாத ஸம்பரீத சேதா:

சீதீபுத: தரள லஹரீ பாஹரா ஸம்லேஷனேந
அத்யாஸீந: புளிநாம் அநிலை: வீஜித: சந்தநாத்ரே:
ச்ராந்திம் சாந்திம் கமயது பவாந் ஸாகரம் லங்கயிஷ்யந்

பொருள் - அடுத்து கடலைக் கடக்க போகின்ற நீ, உனது ஆசைப்படி, உனது மனைவி போன்று உனக்கு உபசாரம் செய்கின்ற தாமிரபரணியின் தாமரைமலர் போன்ற முகம் என்னும் அமிர்தத்தைச் சுவைத்து மகிழ்வாயாக. அதன் ஆசைகின்ற அலைகள் என்னும் கைகளால் தழுவப் பெற்று உன்னுடைய வெப்பம் நீக்குவாயாக. அதன் மணல் திட்டில் அமர்ந்து, மலயம் என்ற சந்தன மலையில் இருந்து வீசும் காற்றை அனுபவிப்பாயாக. இப்படியாக அங்கு நின்று உனது களைப்பை நீக்கிக் கொள்வாயாக.

53. ஸவ்யம் தஸ்யா: கியத் இவ கத: ச்யாம தாளீ தமாலாம் த்வத் ப்ரயாணாம் தருண வயஸாம் சேதஸோ நந்தயித்ரீம் வேலாம் அப்தே: விவித லஹரீ தத்த முக்தாபிராமாம் த்ரச்ச்யஸி ஆராத் த்விகுண புளிநாம் கேதகீநாம் பராகை:

பொருள் - அந்தத் தாமிரபரணியின் இடது பக்கத்தைச் சற்று தாண்டிச் சிறிது தூரம் செல்வாயாக. அங்கு கறுப்பான பனை மரங்கள் மற்றும் பச்சிலை மரங்கள் கொண்டதும், உன்னைப் போன்ற இளம் பறவைகளின் மனதிற்கு இன்பம் அளிப்பதும், பலவிதமான அலைகளால் கொண்டு வரப்பட்ட முத்துக்களால் அழகு பெற்றதும், தழை மடல்களின் மலர்த்துளிகளால் நிரம்பிய மணல்திட்டுக்கள் கொண்டதும் ஆகிய கடற்கரையைக் காண்பாய்.

54. ஸ்த்தித்வா தத்ர சுஷணம் உபயத: சைல ச்ருங்க அவதீர்ணை:

ஸ்ரோதோ பேதை: அதிகத குணம் சாரு விஷப்பார கோஷை:
லசுஷீகுர்வந் தசமுகபுரீம் ஸௌம்ய பத்ர ப்ரக்ருஷ்டோ
வேலா சாபம் சர இவ ஸகே வேகத: தவம் வ்யதீயா:

பொருள் - அழகான அன்னமே! உனது வெண்மையான சிறகுகளால் சிறப்புற்ற நீ, நான் செலுத்தும் அம்பு போன்று, அந்த ஸமுத்திரத்தின் கரையில் புறப்படுவதற்குத் தயாராக நொடிப்பொழுதில் நிற்பாயாக. பத்துத் தலைகளை உடைய இராவணின் இலங்கையை இலக்காக வைத்து நிற்பாயாக. அந்தக் கரைகளின் இருபுறமும் உள்ள மலையின் முனைகளில் இருந்து இறங்குகின்ற அருவிகளின் இரைச்சலை, என்னுடைய வில்லின் இனிமையான நாண் ஓலி போன்று எண்ணுவாயாக. அந்தக் கரையையே வில் என்று நினைத்து, அங்கிருந்த செலுத்தப்பட்ட என்னுடைய இராமபாணம் போன்று விரைவாகக் கிளம்பிச் செல்வாயாக.

55. தாவ ஆஸுக்தம் வநம் இவ நப: ஸந்த்யயேவா அநுவித்தம்

ஸிந்தூர அங்கம் தவீபம் இவ ஹரிம் ஸவ அம்பரேணவ ஜாஷ்டம்
வித்யுத் பிந்நம் கநமிவ ஸகே வித்ரும் அரண்ய யோகாத்
தேஹேந ஏகம் மிதுநம் இவ ச த்ரக்ஷயஸி தவம் பயோதிம்

பொருள் - எனது தோழனே! அந்தக் கடலானது தன் கீழ் பவழக் காட்டைக் கொண்டுள்ளது. அதனால் அந்தக் கடல் – காட்டுத் தீ பரவிய காடு போன்றும், அந்திப் பொழுதால் சூழப்பட்ட வானம் போன்றும், சிந்தூரப் பூச்சைக் கொண்ட யானையைப் போன்றும், தனது ஆடையான பீதாம்பரத்துடன் உள்ள எம்பெருமானைப் போன்றும், மின்னலுடன் கூடிய மேகம் போன்றும், ஓர் உடலுடன் மற்றோர் உடல் சேர்ந்த ஜோடியைப் போன்று காண்பாய்.

56. அஸ்மத் பூர்வை: ஸாரபதி ஹ்ருதம் த்ருஷ்டுகாமை: துரங்கம்

பித்வா சேஷாணீம் அகணித பலை: ஸாகரோ வர்த்தித ஆத்மா
ஸத் காரார்த்தம் தவ யதி கிரீந் ஆதிசேத் குப்தபசஷாந்
அச்ராந்த: அபி ப்ரணயம் உசிதம் ந ஏவ பந்தோ: விஹந்யா:

பொருள் - தேவேந்த்ரனால் அபகரிக்கப்பட்ட அச்வமேதக் குதிரையைக் காண விரும்பிய எங்கள் முன்னோர்களான ஸகர புத்திரர்கள் என்ன இயலாத வலிமையுடன் கூடி, இந்திரன் ஒளித்து வைத்த குதிரையைக் காண பூமியைப் பிளந்து சென்றதால் அந்த ஸமுத்திரம் பிறந்து வளர்ந்தது. அப்படிப்பட்ட அந்த ஸமுத்திரம் உன்னை உபசாரம் செய்வதாக இந்திரனிடமிருந்து தன்னால் காப்பாற்றப்பட்ட மைநாகம் முதலான மலைகளை உனக்கு உதவும்படி உத்தரவு இடக்கூடும். கடலில் பறப்பதால் உனக்குக் களைப்பு ஏற்படவில்லை என்றாலும், அந்த மலைகள் போன்ற உறவினர்களின் ஏற்கத் தக்கதான அன்பை நீ ஒதுக்காதே.

57. தத்ர ஆஸீந: க்வசந ஸரவி ஸ்மேர ஹேம அரவிந்தே

லப்த்த ஆஸ்வாதோ மதுபிரமிதை: ஸம்விந்த அத்வகேத:
த்ரக்ஷ்யஸீ அக்ரே லகுதா கதி: சேஷம் உல்லங்ய ஸிந்தோ:
தோய ஆகாதாத் மஸ்ருணித சிலா ரம்ய வேலம் ஸாவேலம்

பொருள் - இவ்விதம் கடல் அனுப்பிய மலையில் மலர்ந்த தாமரைகள் நிறைந்த ஒரு பொய்கையில் நீ அமர்ந்து கொள்வாயாக. அங்கு மலர்களால் அளிக்கப்பட்ட அளவற்ற தேனைச் சுவைத்து, வழிக்களைப்பு நீங்கப் பெற்றவனாய், அதன் பின்னர் முன்பை விட நீ சற்று மெதுவாகவே பறந்து சென்று, கடலில் மீதம் உள்ள பாகத்தைக் கடப்பாயாக. அப்போது எதிரில் நீரால் தொடர்ந்து மோதப்பட்டு வருவதால் மழுமழு என்று உள்ள பாறைகளால் அழுகுடன் கூடிய ஸாவேலம் என்ற மலையைக் காண்பாயாக.

58. யஸ்ய ஆஸந்நே பயலி ஜலதே: தவத் ப்ரதிச்சந்த சந்த்ரா:

பசஷ்சேத சஷரித ருதிர ஸ்தோம ஸந்தர்சநீயா:
வீசீ ப்ராப்தை: உபசிதருசோ மெளத்திகை: தாரகாபை:
ஸந்த்யாம் அந்யாம் நியதம் அவநெள தர்சயந்தி ப்ரவாளா:

பொருள் - அந்த மலையின் ஓரத்தில் இருக்கின்ற பவழக்கொடிகள், இந்திரனால் வெட்டப்பட்ட ஸாவேல மலையின் சிறகுகளில் இருந்து பெருகிய இரத்தக் குவியல் போன்று தோன்றும். அலைகளால் கொண்டு வரப்பட்ட முத்துக்கள், அங்கு

நசுடித்திரங்கள் போன்று ஒளி வீசும். அந்தக் கடல் நீரில் உன்னுடைய பிரதிபிம்பம் சந்திரன் போன்று காணப்படும். இப்படியாக அந்தப் பூமிக்கு வேறான அந்திப்பொழுதை இந்தக் கடல் காணபிக்கும்.

59. யத்ர அரண்யம் வருண வஸதே: வீசி வேக ஆபநீதை:

முக்தா ரத்ந ஸ்தபக சபளை: வித்ருமை: உத்ப்ரவாளம்
ரசேஷாபீதை: ஸ்வயம் அநிமிகைசு: ஆஹ்ருத ஸ்ததாபி தாநாம்
மந்தாராணாம் மதுபரிமளை: வாஸிதம் மௌளி தக்ஞை:

பொருள் - அந்தச் ஸாவேல மலையில் உள்ள காடானது வருணனுக்கு இருப்பிடமான கடலின் அலைகளால் அப்பால் ஏறியப்பட்ட முத்துக்கள், இரத்தினங்கள், பவளங்கள் போன்றவற்றால் பல நிறம் கொண்ட தளிர்கள் நிறைந்ததாகக் காணப்படுகிறது. அரக்கர்களிடம் அச்சம் கொண்ட தேவர்கள் தாங்களாகவே இங்கு கொண்டு வந்து வளர்த்த மந்தாரம் என்னும் கற்பக மரங்கள் உள்ளன. இந்த மந்தார மலர்கள் தலைவரையில் தேன் பெருக்கை எங்கும் பரப்பி, நறுமணம் அளிக்கும்படியாக ஸாவேல மலை உள்ளது.

60. தஸ்மிந் த்ருச்யா ததநு பவத: சாருஸெள தாவதாதா

லங்கா ஸிந்ததோ: மஹதி புளிநே ராஜஹம்ஸீவ லீநா
த்வாம் ஆயாந்தம் பவந தரளை: யா பதாகாபதேசை:
பகைசு: அப்யுஜ்ஜிகமிஷூ: இவ ஸ்ததாஸ்யதி ச்ராவ்ய நாதா

பொருள் - அங்கு சென்ற பின்னர் அந்தப் பெரிய ஸாவேல மலையின் காட்டுக்குள் அடங்கியதாய், கடலில் நீண்ட மண்திட்டில் அடங்கியதாய், வெண்மையான மாட மாளிகைகள் நிறைந்ததாகக் காட்சி அளிக்கும் இலங்கையானது உனக்கு ஏற்ற பெண் அன்னப்பறவை போன்று காட்சி தரும். அந்த அன்னம், மாளிகைகளில் கட்டப்பட்ட கொடி என்னும் சிறகுகளைக் காற்றினால் அசைத்து, அங்கு எழுகின்ற வாத்ய ஒலிகளைத் தனது ஒலியாகக் கொண்டு, இலங்கைக்கு வருகின்ற உன்னை எதிர் கொண்டு அழைக்கப் புறப்படுவது போன்று நிற்கும்.

முதல் ஆச்வாஸம் ஸம்பூர்ணம்

இரண்டாம் ஆச்வாஸம்

61. லீலா கேலம் லலிதகமநா: சாருநாதம் ஸ சிஞ்ஜா:

பல்ல அசஷம் தவாம் ஸ்மரசரத்ருச: கெளரம் ஆபாண்டுர அங்க்ய:

முக்த ஆலாபம் மதுர வசஸ: மாநஸ அர்ஹம் மநோஜ்ஞா:

யத்ர ஆந்தா: ஸூரயுவதய: ரஞ்ஜயேயு: ஸமசஷம்

பொருள் - அந்த இலங்கையில் இராவணனால் அபகரித்துக் கொண்டு வரப்பட்ட தேவலோகப் பெண்கள் அழகாக சஞ்சாரம் செய்யும் உன்னைக் காண்பார்கள். உன் போன்றே அழகாக அவர்கள் நடந்து காண்பிப்பார்கள். இனிய குறலுடன் கூடிய உன்னைக் கண்டு தங்கள் சிலம்புகளில் ஒலி எழுப்புவார்கள். பல்லம் என்ற ஆயுதம் போன்ற உன்னைத் தங்கள் கண்களைக் காமனின் பாணங்கள் போன்று ஆக்கிக் கொண்டு காண்பார்கள். வெண்மையான உன்னைக் கண்டு தங்கள் சரீரம் சற்றே வெளுத்து நிற்பார்கள். இனிமையாகப் பேசுகின்ற உன்னைக் கண்டு இனிமையாகப் பேசுவார்கள். எப்போதும் நினைக்கத் தகுந்த உன்னை மனதில் வைத்து, அதனால் அனைவரையும் கவரும்படியாக மேலும் அழகு பெறுவர். இப்படியாக மற்றவர்கள் காணும் இடத்தில் மகிழ்வை ஏற்படுத்துவார்கள்.

62. உக்ரை: சாபை உபஹதி பியா ரசஷிஸ தூரமுக்தா:

தக்த்தும் யோக்யா: ஹாதவஹம் அபி த்வத் ப்ரியா வர்ண சுத்தா:

உத்பச்யந்த: ஐனக தநயா தேஜஸா ஏவ ஸ்வரசஷாம்

ரோதம் யஸ்யாம் அநுவித ததே லோகபால அவரோதா:

பொருள் - அஷ்டதிக் பாலகர்களான இந்திரன் முதலானவர்களின் அந்தப்புரப் பெண்களும் இலங்கையில் இராவணனால் அடைக்கப்பட்டுள்ளனர். ஆனால் அவனுக்கு உள்ள பயங்கரமான சாபங்கள் காரணமாக அவர்கள் தூரத்தில் விலக்கப்பட்டுள்ளனர். அவர்கள் தங்களது கற்பு காரணமாக, யாகங்களில் இடப்படும் அவிர்பாகத்தை எரிக்கவல்ல நெருப்பையும் எரிக்கவல்ல தகுதியுள்ளவர்களாவர். மேலும் அவர்கள் உனது காதலியான பெண் அன்னம் போன்ற நிறம் கொண்டு உள்ளனர். ஐனகனின் மகளான சீதையின் தேஜஸ் மூலமாகவே தங்களுக்குப் பாதுகாப்பை கொண்ட அவர்கள், அவனது சிறையில் அடைப்பட்டுள்ளதில் இசைந்து எனது வருகைக்காகக் காத்துள்ளனர்.

63. அத்யா ஸீநா பஹுமணி மயம் துங்க ச்ருங்கம் த்ரிகூடம்
 திக்பாலேஷா ப்ரதிதயசஸா ரசஷ்டஸா ரசஷ்டயமாணா
 அக்ரே மேரோ: அமர நகரீம் யா பரிஷ்கார பூம்நா
 தவ ஆஹுய இவ த்வஜ படமயாந் அக்ரஹஸ்தாந் துநோதி

பொருள் - அந்த இலங்கையானது பலவகையான மனிகள் நிறைந்ததாகவும், உயர்ந்த சிகரத்தை உடையடும் ஆகிய த்ரிகூடம் என்னும் மலையில் உள்ளது. இந்திரன் உள்ளிட்ட திக்பாலகர்கள் அனைவரிடமும் புகழ்பெற்ற அரக்கனால் காப்பாற்றப்படுகிறது. தனக்கு இருக்கின்ற அலங்காரங்களின் மேன்மை காரணமாக, மேரு மலையின் மேலே இருக்கின்ற அமராவதி என்ற தேவ நகரத்தையும் அவமதித்துக் கூப்பிடுவது போன்று, கைகள் போன்ற கொடிச் சீலைகளை ஆட்டி அழைக்கின்றதாக அந்த இலங்கை உள்ளது.

64. காலே யஸ்யாம் வ்யபகத கநே த்வத் விஹார அசிதே அஸ்மிந்
 சந்தர ஆலோகை: விலுளித தியாம் சர்வரீ கர்வ ஹாஸை:
 ஸ்வர்க்க ஸ்த்ரீணாம் விரஹஜ நிதம் பாஷ்பம் உத்வேலயந்தய:
 நிஷ்யந் தந்தே ஸலிலகணிகா: சந்தரகாந்த ஸ்தலீநாம்

பொருள் - அங்கு சரத் காலமக இருப்பதால் மேகங்கள் இல்லாமல் நீ எளிதாக சஞ்சாரம் செய்யும்படியாக இருக்கும். அத்தகைய இரவு நேரமாவது தன்னுடைய கர்வத்தினால் சிரிக்கின்றதோ என்று தோன்றும்படியாக அங்கு சந்திரனின் ஓளி இருக்கும். அங்கு பிரிவு காரணமாக மனவேதனையில் உள்ள தேவலோகப் பெண்களின் கண்ணீரைச் சந்திரனின் ஓளியானது கரைபுரண்டு ஓடும்படிச் செய்யும். சந்தரகாந்தம் என்னும் கற்களால் கட்டப்பட்ட இடங்களில், அந்தக் கற்கள் கட்டப்பட்ட இடத்தில் நீரும் சேர்ந்து வெள்ளமாக இருக்கும் (சந்தரனின் ஓளி சந்தரகாந்தம் என்னும் கற்களின் மீது விழும்போது அந்தக் கற்களில் இருந்து நீர் வெளிப்படும். அந்த நீரும் தேவலோகப் பெண்களின் கண்ணீரும் சேர்ந்து வெள்ளமாகின்றன என்று கருத்து).

65. பாஸா தாத்ருக் பரிண திஜாஷா மைதிலீ சோக வந்தே:
 பஸ்மீ பூதாம் பவநதநய ஸ்நேஹிநா பாவகேந
 அந்த: த்ரஸாத் அவஹித திய: ஸம்விதாஸ்யந்தி அவச்யம்
 ப்ரத்யா திஷ்ட ப்ரதமரசநம் விச்வகர்ம ஆதய: தாம்

பொருள் - அனைத்தையும் சாம்பல் செய்கின்ற, எழுச்சி மிகுந்த உருவத்தைக் கொண்ட ஒளி போன்ற, வாயுவின் புத்திரனான அனுமன் இலங்கையில் உள்ள அனைத்தையும் எரித்தான். ஆன போதிலும் அப்படி அக்னியால் சாம்பலான இலங்கையை, தேவலோகச் சிற்பியான விச்வகர்மா முதலானவர்கள், இராவணன் மீது தங்கள் மனதில் உள்ள பயம் காரணமாக அந்த இலங்கையில் தங்கள் புத்தியை நிலை நிறுத்துவர். இதனால் எரிப்பதற்கு முன்னே இருந்த இலங்கையை விட நேர்த்தியாக உள்ள ஒரு புதிய நகரத்தை எந்தவிதமான தடையும் இல்லாமல் அமைப்பார். ஆகவே சீதையின் சோகம் காரணமாக எழுந்த நெருப்பிற்கு இராவணன் அஞ்சமாட்டான்.

66. மத்யே தஸ்யா நிசிசரபதே: ஸத்ம ருத்த அந்தரிசஷம்

யுகமம் நேயை: திவி ஸாமநஸாம் ஸேவ்யமாநம் விமானை:
 காராகாராம் விபுத ஸாத்ருஸாம் வீசஷமாணோ விசித்ரம்
 சோக ப்ரீதி வ்யதிகரவதீம் வக்ஷ்யஸே சித்த வ்ருத்திம்

பொருள் - அந்த நகரத்தின் நடுவில் வானத்தை மறைத்தபடி தம்பதிகளை ஏற்றிக்கொண்டு ஸ்வர்க்கலோகம் செல்வதான தேவர்களின் விமானங்களால் மேற்புறம் குழப்பட்டபடி இருக்கும். தேவலோகப் பெண்களுக்குச் சிறைக்கூடமாக உள்ளதும், வியக்க வைப்பதும், அசர அரசனான இராவணனுடையதும் ஆகிய அரண்மனையைக் காண்பாய். அப்போது உனக்கு ஆனந்தமும் சோகமும் ஒருங்கே தோன்றும்.

67. ஈஷத் கோபாத் சகித பவநாம் இந்து ஸந்திக்த்த ஸுர்யாம்

நித்ய உதாராம் ருது பிரகிலை: நிஷ்டுகுடே வ்ருசஷ வாஸம்
 ஸீதா சோக ஜ்வலந ஸஹஜை: தத்ர தீப்தாம் அசோகை:
 ஆபத் ஏதா: ப்ரதம லுளிதாம் ஆஞ்ஜனேய ப்ரசாரை:

பொருள் - அந்த அரண்மனையின் நந்தவனத்தில் உள்ள காற்றானது இராவணனின் கோபத்திற்கு அஞ்சியபடி வீசும். சூரியன் தன்னுடைய ஒளியை அங்கு சந்திரன் போன்று குறைத்துக் கொள்வான். அனைத்து ருதுவின் பலன்களும் அங்கு சேர்ந்து இருக்கும். சீதையின் சோகம் என்ற நெருப்பின் காரணமாக அங்கு உள்ள அசோக மரங்கள், "சோக மரங்கள்" என்றே காணப்படும். அப்படிப்பட்ட இடம், முன்னர் அனுமனால் அழிக்கும் பொருட்டு முறிக்கப்பட்டது. அங்கு நீ செல்வாயாக.

68. தஸ்யாம் அந்யை: வியதி விஹுகை: ஸார்த்தம் ஆனந்த நிக்ஞை:

ஸ்த்தாநே ஸ்த்தாநே நிஹித நயந: வர்த்தயந் மண்டலாநி
த்ரச்சியஸி ஏகாம் ஜங்க துஹிது: ஸௌம்ய துர்ஜாத பந்தும்
ந்யஸ்தா ஆகல்ப்பாம் க்வசந விடபே சிம்சுபாம் ஸாந்த்ர சாகாம்

பொருள் - அழகான அன்னமே! அந்த மரங்களின் வரிசையில் ஆனந்தமாகப் பல பறவைகள் வசித்து வரும். அவற்றுடன் சேர்ந்து நீயும் வானத்தில் வட்டமிட்டபடி, ஒவ்வொரு இடத்திலும், "சீதை உள்ளாளா", என்று நோக்கியபடிச் செல்வாயாக. அங்கு சீதையின் துண்பமான காலத்தில் பந்துவாக அவளுக்கு உதவியபடி இருக்கின்ற சிம்சுபா என்ற மரத்தைக் காண்பாய். அடர்ந்த கிளைகள் கொண்ட அந்த மரத்தின் கிளையில் தனது ஆபரணங்களைச் சீதை வைத்துள்ளாள். அந்தக் கிளையை உடைய ஒப்பற்ற மரத்தை நீ காண்பாயாக.

69. மூலே தஸ்ய: கிமபி ஸவந சேஷ்ட்ர ஸம்ஸார ஜாதம்

யத்ர க்வ அபி ஸ்த்திதம் அபி ஸகே த்ராஸ ஹீநம் மஹிம்நா
காலே தஸ்மிந் கதம் அபி மயா வீர்ய சுல்க்கே ந லப்த்தம்
த்ருச்யம் தத் தே திநகர குல த்யோதகம் திவ்ய ரத்னம்

பொருள் - என்னுடைய தோழனே! யாகழுமியை உழுதபோது தோன்றியது; மிகுந்த மேன்மை உள்ளதாலும், எங்கும் இருப்பதாலும் அச்சம் இல்லாதது; அந்தக் காலத்தில் பல அரசர்கள் இந்த இரத்தினத்தைப் பெற முயன்றபோது, பரமசிவனின் வில்லை முறித்து, "நான் ஏற்றுதல்" என்ற பந்தயம் மூலம் என்னால் அடைப்பெற்றது; என்னுடைய தந்தை முதலான பலரும் மகிழும்படி சூர்ய குலத்திற்கே ப்ரகாசம் அளிப்பது; ஒப்பற்றது - தெய்வீகமான அந்த சீதை என்னும் இரத்தினம் உண்ணால் காணப்படவேண்டும்.

70. ஸா மே த்ருஷ்டி: சபர நயநா ஸந்நத ப்ரூ: ஸகேசீ

தந்வீ துங்க ஸ்தந பரந்தா தப்த ஜாம்பூநத ஆபா
பாலா யுஷ்மத் ப்ரதிம கமநா வேதி மத்யா வர அங்கீ
ச்ருங்கார ஆக்யம் நிதிம் அதிகதா ச்ரேயஸீ தேவதேவ

பொருள் - (கடந்த ச்லோகத்தில்) இரத்தினம் என்று கூறப்பட்டவள், எனக்குக் கண் போன்றவள் ஆவாள் (அதாவது கண் போன்று நல்லது கெட்டதை எனக்கு அறிவிப்பவள் ஆவாள்); மீன் போன்ற கண்கள் உடையவள் (மீன் தனது குட்டியைக் கண் பார்வையில் வளர்ப்பது போல் இந்த உலகங்களைத் தனது கண்களால் வளர்ப்பவள்); வில் போன்ற புருவம் கொண்டவள்; அடர்ந்த கூந்தல் உடையவள்; மெல்லிய திருமேனி உடையவள்;

கனத்த ஸ்தனம் கொண்டவள்; உருக்கப்பட்ட தங்கம் போன்ற நிறம் உடையவள்; இளம் பெண் அன்னங்களுக்கு ஒப்பான அழகான நடை கொண்டவள்; யாகமேடை போன்று சிறிய இடை கொண்டவள்; சிறந்த அவயவங்களைக் கொண்டவள்; ச்ருங்கார ரஸம் என்ற புதையலை ஆள்கின்ற தேவதை போன்றவள்.

71. ஸா தே யாவத் நயந பதவீம் யாதி மோஹ அலஸா வா
ஸந்தேசம் வா மத் உபகதயே ச்ராவயந்தீ சகுந்தாந்
அத்யா ஸந்ந ப்ரியவசநதாம் ஸுசயத்பி: நிமித்தை:
ஏதாம் அச்ரு ஸ்த்தகித நயநம் விசஷமாணா திசம் வா

பொருள் - அந்தச் சீதை என்ன செய்வது என்று புரியாமல் திகைத்தபடி இருப்பாள். என்னிடம் உன்னைப் போன்று தூது வருவதற்காகத் தன்னுடைய சரித்தை உன் போன்று பசுவிகளிடம் கூறி இருக்கலாம்; அல்லது கூடிய விரைவில் இனிமையான செய்தி வரப்போகிறது என்பதை அறிவிக்கின்ற இடதுகண் துடித்தல் முதலான அறிகுறிகளை அறிந்து, கண்ணீரால் மறைந்த கண்களுடன், நான் இருக்கும் இந்தத் திசையைப் பார்க்கக்கூடும். இப்படியாக நீ அவளைக் காணப்போகிறாய்.

72. ஆகல்ப்பாந் வா ஸவித நிஹிதாந் ஆலபந்தீ விமோஹாத்
அங்க ஸ்பர்ச: ரகுகுலபதே: ஸ்மர்யதே வா ந வேதி
த்யாயந்தீ வா சிர விரஹிதாந் ஏகசய்யா விஹாராந்
தஸ்யா நூநம் நியதி ஜநிதா தாத்ருசீ காலயாத்ரா

பொருள் - அன்னமே! அந்தச் சீதையானவள் தான் என்ன பேசுகிறோம் என்பதை அறியாதவளாக, தான் பேசுவதைக் கூட உணராமல் இருப்பவளாக, தான் அணிந்து கொள்ள விருப்பம் இல்லாமல் அருகில் வைக்கப்பட்டுள்ள ஆபரணங்களை நோக்கி, "ஆபரணங்களே! ரகுவம்சத்தின் நாயகனான இராமனை நீங்கள் முன்பு தொட்டபடி இருந்தீர்கள் அல்லவோ? அது உங்களுக்கு நினைவுக்கு வருகிறதா?", என்று கேட்பாள். இப்படியாக அவளுக்கு அந்த நினைவுகள் உண்டானதால், நீண்ட நாட்களாகக் கிட்டாததும், என்னுடன் சயனித்தபடி இருந்ததும் ஆகிய நிலைகளை எப்போதும் நினைத்தபடி உள்ளவளாக அவளை நீ காண்பாய். இப்படியாக நான் கூறும் அவளது பொழுதுபோக்கானது வேறு இருக்க வாய்ப்பு இல்லை.

73. சுத்தாம் இந்தோ: ச்வபச பவனே கெளமுதீம் விஷப்புரந்தீம்

ஆந்தாம் வா விஷதருவனே பாரிஜாதஸ்ய சாகாம்
ஸுக்திம் ரம்யாம் கலபரிஸரே ஸத்கவே: கீர்த்யமாநாம்
மந்யே தீநாம் நிசிசரக்ருஹே மைதிலஸ்யா ஆத்மஜாதாம்

பொருள் - மிதிலையின் அரசரான ஸாத்விகரான ஜனகனின் மகள், அரக்கனின் வீடு என்னும் ஒவ்வாத இடத்தில் துன்பத்தில் உள்ளாள். இந்த நிலை எப்படி உள்ளது என்றால் - தூய்மையான ஒளி கொண்ட சந்தரன் உயர்ந்தவர்கள் இடத்தில் ஒளி வீசுவதை விடுத்து, நாயைத் தின்பவன் வீட்டில் வீணாய் எப்படி ஒளி வீசியபடி இருக்குமோ அது போன்று உள்ளது. மேலும் விஷமரங்கள் மட்டுமே நிறைந்துள்ள காட்டில் கொண்டு வந்து நடப்பட்ட பாரிஜாத மரம் போன்று அவள் உள்ளாள். மேலும், சிறந்த சொல் திறம் நிறைந்த கவிஞர்களின் சொற்கள், அவற்றைப் படித்த பின்னரும் ஒப்புக் கொள்ளாதவர்களின் நாக்கில் என்ன பாடுபடுமோ அது போன்று அமர்ந்துள்ளாள்.

74. வர்ஷி ஆகீர்ணாம் இவ கமலிநீம் வ்யாஹுதார்த்தம் இவ உக்திம்

பங்காச்சிஷ்டாம் இவ பிஸலதாம் பத்யபேதாம் இவேபீம்
மேகச்சந்நாம் இவ சசிகலாம் விக்நருத்தாம் இவ ஆசாம்
வ்யாக்ரத்ரஸ்தாம் இவ ம்ருகவதூம் பூதலே ஜ்யாம் இவாஸ்தாம்

பொருள் - அரக்கனின் இருப்பிடத்தில் உள்ள சீதையை நான் எப்படி என்னுகிறேன் என்றால் - மழை பெய்யாமல் தவிக்கும் தாமரை ஓடை போன்றும், தவறான பொருள் கொள்ளப்பட்ட செய்யுள் போன்றும், சேறு அகற்ற முடியாத தாமரைக்கொடி போன்றும், கஜத்தை விட்டுப் பிரிந்த பெண்யானை போன்றும், மேகத்தால் மறைக்கப்பட்ட பிறைச்சந்திரன் போன்றும், தடைகளால் தடுக்கப்பட்ட விருப்பம் போன்றும், புலியால் அச்சுறுத்தப்பட்ட மான்குட்டி போன்றும், வில்லை விட்டுப் பிரிந்த அம்பு போன்றும் என்னுகிறேன்.

75. ஸ்ம்ருத்வா பூர்வம் ஸ்மரசரபயே மத்பரிஷ்வங்கரசஷாம்

ஆச்சிலிஷ்யந்தீம் அலஸவளிதை: அங்ககை: மாதரம் ஸ்வாம்
ஆகல்பே அபி ச்ரமம் அதிகதை: அங்கராகே அபி கிந்நை:
அச்சாம்யத்பி: ஸ்ம்ருதிமபி முஹா: ஸௌகுமார்யாதிரேகாத்

பொருள் - சீதை முன்பு என்னுடன் இருந்தபோது காமனின் பாணங்களுக்கு அச்சம் கொண்டவளாக என்னை அணைத்துக் கொள்வாள். ஆனால் இப்போது அந்தப் பாதுகாப்பு அவளுக்குக் கிட்டாத காரணத்தினால், தனது துண்பம் அணைத்தையும் தன்னுடைய தாயான பூமாதேவியிடம் கூற முற்பட்டு அப்படியே கிடக்கிறாள் போலும். அவளது திருமேனி மிகவும் இளைத்த காரணத்தினால், அவசியமாக அனிந்து கொள்ள வேண்டிய ஆபரணங்களை அணிவதற்குக் கூட சக்தி இல்லாமல் உள்ளாள். நீராடிய பின்னர் உடலில் பூசவேண்டிய பூச்சுக்களுக்குக் கூட முயலாமல் களைப்பாக உள்ளாள். இவற்றைச் செய்யாமல் உள்ளபோதிலும், அவற்றைச் செய்து கொள்வது அவசியம் என்று எண்ணியவளாக உள்ளாள். இந்த நினைவு தோன்றும்போது பொறுக்க இயலாத தளர்ச்சி அடைகிறாள்.

76. பூய: பூய: கரஸரஸிஜோ ந்யஸ்ய ரோமாஞ்சிதாங்கீம்

மெளளௌ சூடாமணி விரஹிதே நிர்விசந்தீம் நிதாய
அந்தஸ்தாபாத் அதிகதருஜோ: ஆதராத் அர்ப்பயந்தீம்
பர்யாயேண ஸ்தந கலசயோ: அங்குளீயம் மதீயம்

பொருள் - எனது மோதிரத்தைத் தனது தாமரை போன்ற சிவந்த கைகளில் வைத்துக் கொள்வாள். இதனால் அவள் எனது நினைவு காரணமாகத் துண்டப்பட்டு, மீண்டும் மீண்டும் உடல் சிலிர்த்துக் கொள்வாள். அனுமன் மூலமாகத் தனது சூடாமணியை என்னிடம் அனுப்பியதால், அந்தச் சூடாமணியின் இடத்தில் அந்த மோதிரத்தை வைத்துச் சற்றே ஆறுதல் அடைவாள். தனது துண்பத்தை நீக்கும் பொருட்டு அந்த மோதிரத்தைக் குடம் போன்ற தனது ஸ்தனங்களில் மாற்றி மாற்றி வைத்துக் கொள்வாள் .

77. அம்பா துல்யா ஸ்சரிதபலம் திவ்யம் ஆலேபநம் ப்ராக்

அங்கேஷ்வஸ்யா: ஸ்த்திரம் அநுகணம் யத் விதேநே அநஸுயா
தாராகாரை: ஸ்தநகலசயோ: ஆபத்தபி: ஸமந்தாத்
ஸந்தாபோஷ்ணைஸ் ததபி பஹானை: அச்ருபி: சஷாளயந்தீம்

பொருள் - எங்கள் இருவரது தாய்களுக்கு ஈடான அநகுயை, தன்னுடைய தவம் காரணமாகப் பெற்ற பலனாகிய திவ்யமான, அழியாத, சீதையின் மேனிக்கு ஏற்ற மேனிப்பூச்சை முன்பு ஒரு சமயம் பூசினாள். அந்தப் பூச்சானது இதுவரை உறுதியாக அழியாமல் இருந்தது. ஆனால் இப்போது இவள் கண்களில் இருந்து அடர்ந்த நீர் வீழ்ச்சி போன்று கண்ணீர் பெருகி வருகிறது. இந்தக் கண்ணீர் வேதனை காரணமாக மிகவும் சூடாகவும் உள்ளது. இந்தக் கண்ணீரானது அநகுயை பூசிவிட்ட இவளது மேனிப்பூச்சை

அழித்து, கலசம் போன்ற இவளது ஸ்தனங்களில் விழுந்து, நான்கு திசைகளிலும் வேகமாகத் தெளித்தபடி உள்ளது.

78. அக்ராஹ்வாத் விஷயம் இதம் கேசஹஸ்தம் மயா ப்ராக்
ஆபிப்ராணாம் தநு பரிமள ச்ரத்தயா இவ அவகீரணம்
அர்ச்சாஹேதோர் புவிரதிபதே: அப்ஸரோபி: விமுக்தாம்
அன்வக் யாதாமிவ ஸாரதரோர் மஞ்ஜரீம் சஞ்சரீகை:

பொருள் - நான் முன்னர் அவனுடன் இருந்த காலங்களில் அவளது நீண்ட கூந்தலை எனது கைகளால் சேர்த்துக் கட்ட முன்னவேன். அந்தக் கூந்தல் எனது கைகளுக்குள் அடங்காது. ஆனால் அவை இப்போது அவளது திருமேனியின் நறுமணத்தை நுகர விரும்பியதோ என்று எண்ணும்படியாக, பின்னாமல் மொத்தமாகத் தொங்கியபடி உள்ளன. அந்தக் கூந்தலைக் காணும்போது கற்பக மரத்தின் மலர்க்கொத்து ஒன்றை முழுவதுமாக வண்டுகள் மறித்து மொய்ப்பது போன்று உள்ளது. இந்தக் கற்பக மரத்தின் மலர்கொத்து இங்கு எப்படி வரக்கூடிம் என்றால், காமனின் பூஜைக்காகத் தேவலோகப் பெண்கள் இந்த மலர்க் கொத்துக்களைப் பூமியில் இடுவதால் ஆகும்

79. ஆந்தம் யத் தவரிதம் அசலாத் உத்தரீயம் ப்லவங்கை:

அஸ்ய ஆகாரை: ஸத்ருசம் அபித: த்வத் ப்ரியா ரூப சிஹ்நம்
பால ஆதித்ய த்யுதி ஸஹசரம் சாரு வாஸோ வஸாநாம்
ஸந்த்யாராக வ்யதிகரவதீம் சந்த்ரலேகாம் இவாந்யாம்

பொருள் - அவன் ஆகாய மார்க்கமாகச் செல்லும்போது அவளது ஆடைகள் இங்குள்ள மலைகளில் விழுந்தன. அந்த ஆடைகளையும், ஆபரணங்களையும் இங்கு உள்ள வானரங்கள் மிகவும் விரைந்து நான் உள்ள குகைக்குக் கொண்டு வந்தனர். இவையே அந்த ஆடைகள் ஆகும். இவற்றில் உள்ள நிறம், ஓவியங்கள் ஆகியவற்றைக் கண்டால் உனது மனைவியின் உருவம் உனக்கு நினைவில் வரவேண்டும் (அந்த ஆடையில் வெண்மையான அன்னப்பறவைகளின் ஓலியங்கள் இருந்தன; அந்த ஆடைகள் அன்னம் போன்றே மென்மையாக இருந்தன என்று கருத்து). இவை பொன்னால் நிறைந்த சரிகைகளால் இழைக்கப்பட்டது காண்க. ஆக இளஞ்சுரியனின் ஒளி போன்ற ஆடைகளை அணிந்துள்ள அவளை, அந்திப்பொழுதில் தோன்றுகின்ற சந்திரப்பிறை போன்றே நான் காண்கிறேன்.

80. வக்தும் மார்க்கம் கில வஸாமதீம் ஜக்முடி: தத் பத அப்ஜாத்
 மஞ்ஜீரஸ்ய தவத் உபமருதே: தசஷினைஸ்ய அஸ்ய துல்யம்
 அங்காருடே சரணகமலே மத்கரேண உபதேயம்
 வாமம் சாகாசிகர நிஹிதம் வீச்சிய காடம் விஷண்ணாம்

பொருள் - அவள் எந்த மார்க்கமாகச் சென்றாள் என்பதை எனக்கு அறிவிக்கும் விதமாக, அவனுடைய தாமரை போன்ற கால்களில் இருந்த இந்தச் சிலம்பை நழுவவிட்டுள்ளாள். இப்படியாக இந்தப் பூமியை அடைந்ததும், உனது ஒலி போன்று இனிமையாக ஒலி எழும்புவதும் ஆகிய இந்த வலது காற்சிலம்பைக் காண்பாயாக. இத்தகைய வலது காற்சிலம்பு போன்றதும், எனது மடி மீது வைத்த அவளது கால்களில் என்னால் முன்பு அணிவிக்கப்பட்டதும், இப்போது அணியப்படாமல் அவளால் மரக்கிளையில் மாட்டி வைக்கப்பட்டதும் ஆகிய அவளது இடது காற்சிலம்பை என்னி நான் வருந்துகிறேன்.

81. அங்கை: ம்லாயத் கிலைய ஸமை: உஜ்ஜிதா கல்பப் புஷ்டை:
 காட ஆச்சிலிஷ்டாம் வபுஷி விமலே பிம்பிதாபி: லதாபி:
 ஸந்தாப உஷ்ண ச்வஸந பருஷ்சாயயா கிஞ்ச தீநாம்
 பந்தீபூதாம் நிசிசரக்ருஹே நந்தநஸ்ய ஏவ லசஷ்டமீம்

பொருள் - சற்றும் தோலை இல்லாத அவளது திருமேனியின் மீது அங்குள்ள கொடிகளின் நிழல்கள் படர்ந்து காணப்படும். இந்த நிழல்களால் தழுவப் பெற்ற அவனுடைய திருமேனியானது வாடிய தளிர்கள் போன்றும், மலர்கள் உள்ளிட்ட ஆபரணங்கள் ஏதும் அணியாமலும் காணப்படும். மேலும் வெப்பத்தின் காரணமாக சூடான ப்ராணவாயு வெளிப்பட, அழகற்றுப் போன நிழல் போன்று சீதை காணப்படுகிறாள். இப்படியாக உள்ள சீதை அரக்கனின் வீட்டில் சிறைப் பிடிக்கப்பட்டுள்ள நந்தவன லசஷ்டமியோ என்று நான் எண்ணுகிறேன்.

82. சேத: வருத்திம் சமயதி பஹிஸ் ஸார்வபெளமே நிரோதே
 மயி ஏகஸ்மிந் ப்ரணிஹிததியம் மான்மதேந ஆகமேந
 அப்யஸ்யந்தீம் அநிதர ஜாஷி: பாவநாயா: ப்ரகர்ஷாத்
 ஸ்வாந்தேந அந்தர் விலய ம்ருதுநா நிர்விகல்ப்பம் ஸமாதிம்

பொருள் - என்னை மட்டுமே தயானித்தபடி இருத்தல், மற்ற விஷயங்களில் புலன்கள் மேயாதபடி தவிர்த்தல் என்பதான யோகம் என்பது மற்ற விஷயங்களில் மனம் செல்லாதபடி அடக்கி வைக்கிறது. ஆயினும் காம சாஸ்தரத்திற்கு ஏற்ப என்னை மட்டுமே அவள் தயானித்தபடி உள்ளாள். இப்படியாக வேறு எந்த விஷயமும் கலக்காத சிந்தனையின் எல்லையில் உள்ளதால், உள்ளம் உருகி, மென்மையான மனம் கொண்டவளாக இருக்கிறாள். தனது அறிவையும் மறந்து, உள்ளத்தில் எனது அன்பான தோற்றுத்தைத் தரிசித்தவளாக உள்ளாள் என எண்ணுகிறேன்.

83. சுந்யா த்ருஷ்டி: சுவஸிதம் அதிகம் மீலிதம் வக்த்ரபத்மம்

தாராகாரம் நயந ஸலிலம் ஸாநுபந்த: விலாப:
இத்தம் தைன்யம் கிமபி விதிநா துர்நிவாரணே நீதா
ஸா மே ஸீதா தநுதரதநு: தப்யதே நூநம் அந்த:

பொருள் - அவளது பார்வை எதனையும் காணாமல் உள்ளது. அதிகமான பெருமுச்ச வெளிப்பட்டபடி இருக்கும். தயானித்தின்போது மலர்ச்சியிடன் காணப்படும் தாமரை போன்ற அவளது முகமானது, அந்த மலர்ச்சி இன்றி இருக்கும். கண்களில் இருந்து தாரை தாரையாகக் கண்ணீர் பெருகியபடி இருக்கும். என்னையும் எனது குலத்தில் உள்ளவர்களையும் குறித்து அவளது அழுகையில் புலம்பல் சொற்கள் வெளிப்பட்டபடி இருக்கும். இதுவரை நான் கூறிய நிலையிலும், மேலும் கூற இயலாதபடி துயரமான நிலையிலும் அவள் இருப்பாள். தடுப்பதற்குக் கடினமான துர்பாக்ய நிலையில் மெலிந்த திருமேனியுடன் எனது சீதை அந்த அரண்மனையில் தவித்தபடி உள்ளாள்.

84. த்ருஷ்ட்வா தஸ்யாஸ் த்வம் அபி கருணாம் தாத்ருசீம் தாம் அவஸ்த்தாம்

சக்ஷியளி அந்த: ஸ்வயம் உபநதம் சோகவேகம் ந ஸோடும்
க்ரவ்யாதாநாம் தசவதநவத் க்வாபி ஜாதெள அவஜாதா:
நாலம்பந்தே கதமிவ தயாம் நிர்மலத்வ உபபந்நா:

பொருள் – என்னைப் போன்றும், அனுமன் போன்றும் அவளது காணச் சகியாத மிகவும் துர்பாக்ய நிலையை நீயும் நேரில் காண்பாயாக. அதனால் உன்னில் சோகமானது தாணாகவே கிளர்ந்து எழுக்கூடும். என் இந்த மென்மையான தன்மை உண்டாகும் தெரியுமா? இராவணன் போன்று மாமிசம் உண்ணுபவர்களின் கூட்டத்தில் பிறக்காதவர்கள், தூய்மையான ஸாத்விகர்கள் ஆகியவர்கள் தயை என்ற இரக்க குணத்தை அடையாமல் இருப்பார்களோ? நீயும் அவர்கள் போன்றே இந்த இரக்கம் பெறுவாயாக.

85. நேதீயஸ்யாம் அதிகதரஸ: தீர்க்கிகாயாம் நிகாமம்
 ஸம்வேசேந ச்ரமம் அபநயந் சர்வரீம் யாபயேதா:
 இத்தம் நித்ரா ஸமயம் உசிதம் வீச்ஷ்ய நக்தம் சரீணாம்
 ப்ரத்யூசேஷ த்வம் ப்ரணயமதுராம் ச்ராவயிஷ்யந் மத் உக்திம்

பொருள் - அன்னமே! அங்கே உள்ள நடைவாபியில் வேண்டிய அளவிற்குத் தூய நீரைப் பருகுவாயாக. இப்படியாக உனது களைப்பை போக்கிக் கொள்வாயாக. இரவு முழுவதும் காவல் காத்து வருவதால் அங்குள்ள அரக்கிகள் விடியற்காலை நேரத்தில் சற்றே உறங்குவார்கள். அந்த நேரத்தில் நீ எனது தூதுச்செய்தியை உனது அன்பு கலந்த சொற்கள் கொண்டு இனிமையாக அவள் கேட்கும்படிச் செய்வாயாக. ஆகவே இரவுப் பொழுதில் ஏதும் செய்யாமல் அங்கேயே கழிப்பாயாக.

86. சீதை: அத்வ ச்ரம விநயநை: ஸேவிதோ கந்தவாஹஹ:
 ஸாப்த: ஸ்வைரம் புளிநசயனே ஸ்வந்தரே சந்த்ரபாதை:
 க்ரீடா கீதை: கமலமுகுளே தீவ்யதாம் ஷ்ட்பதாநாம்
 கார்ய அகாங்கஷி கலயது பவாந் ராஜஹம்ஸ ப்ரபோதம்

பொருள் - அன்னங்களின் அரசன் போன்றனவே! இராமகார்யம் என்னும் எனது செயலை நீ செய்யும் பொருட்டு அங்கு செல்வாய். இப்படியாச் செல்லும் நீ, உனது களைப்பு நீங்கும் விதமாக குளிர்ச்சியும் நறுமணமும் ஒருங்கே கொண்டு வீசும் மந்தமருதங்களால் உபசரிக்கப்படுவாய். சந்திரனின் கிரணங்களால் குளிர்ச்சியுட்டப்பட்ட அந்த மணல் திட்டுக்களில் உனது விருப்பப்படி உறங்குவாயாக. அதன் பின்னர் விடியற்காலை நேரம் வரும்போது, சற்றே மலர்ந்தும் மலராமல் உள்ள தாமரையின் மொட்டுகளில் காணப்படும் வண்டுகளின் ரீங்காரத்தில் நீ விழிப்பு அடைவாயாக.

87. தாம் ஆரூட: சலகிலையாம் சிம்சபாம் ஸ்வ ஏக லக்ஷ்ணயோ
 மந்தீகுர்வந் மநஸிஜை தநு: கோஷ தீவரம் நிநாதம்
 மோஹாத் ஈஷத் முஹிதமநஸம் போதய ப்ரேயஸீம் மே
 ரம்யாம் ஆதெள ரகுஜநகயோர் வர்ணயந் வம்சகீர்த்திம்

பொருள் - அங்கே வீசும் காற்றில் அசைந்தபடி காணப்படும் தளிர்கள் நிறைந்த சிம்சபை என்ற மரத்தில் நீ அமர்ந்து கொள்வாய். தனது வில்லில் ஒலியைத் தான் ஒருவனே கேட்கும்படியாக விளங்கும் மன்மதன் போன்ற உனது பேச்சின் ஒலியானது மற்றவர்கள்

காதுகளில் விழாதபடி மெதுவாகப் பேசுவாயாக. என்ன பேசுவேண்டும் என்றால் – எனது வம்சத்தின் மேன்மைகள், சீதையின் குலப்பெருமைகள் ஆகியவற்றை முதலில் வர்ணிப்பாயாக. இப்படியாக என்னை விட்டுப் பிரிந்த மயக்கத்தில் உறக்கம் இல்லாமல் இருந்தாலும், மயங்கிய நிலையில் உள்ள எனது காதலியான சீதையை நீ எழுப்புவாயாக.

88. பத்ய: தேவி ப்ரணையஸ்சிவம் வித்தி தீர்க்காயுஷோ மாம்
 ஜீவாதும் தே தத்தம் அநகம் தஸ்ய ஸந்தேசம் அந்த:
 குராணாம் யத் சரத் உபகமே வீர பத்நீவராணாம்
 ஸம்மாந அர்ஹம் ஸமயம் உசிதம் ஸாசயேத் கூஜிதை: ஸ்வை:

பொருள் – அன்னமே! நீ அவளிடம் சென்று என்ன கூற வேண்டும் என்றால் – தேவீ! தீர்க்கமான ஆயுள் உள்ளவனும், உனது கணவனும் ஆகிய இராமன் என்னைத் தூதனாக அனுப்பினான். நான் அவனுடைய அன்பான தோழன் ஆவேன். உனக்குப் புத்துயிர் அளிக்கவல்லதும், தோஷங்கள் அற்றதும், அவன் என்னிடம் கூறியதும் ஆகிய சொற்களை மனதில் நிலை நிறுத்தியுள்ள என்னை நீ அறிந்து கொள்வாயாக. என்னுடைய குரல் எப்படிப்பட்டது என்றால் – சரத்காலம் வந்ததை அறிந்து கொண்ட வீரபத்னிகள், தங்களுடைய வீரமான கணவர்கள் போர் புரியும்போது வெற்றி பெறும் நேரம் வந்தது என்று அறிவது என்னுடைய குரலைக் கேட்டே ஆகும் – என்று கூறுவாயாக.

89. மத் ப்ரஸ்தாவ ப்ரவணமத ஸா மைதிலீ மாநயேத் தவாம்
ம்லாநம் சோகாத் வதநகமலம் கிஞ்சித் உந்நம்ய பீரு:
அந்தஸ்தோஷாத் அம்ருதலஹரீ லப்த ஸப்ரஹ்மசர்யை:
அம்போஜாநாம் உஷஸி மிஷதாம் அந்தரங்கை: அபாங்கை:

பொருள் - நீ சென்று இவ்விதமாகக் கூறும் வரையில் துன்பம் ஏற்பட்டுவிடுமோ என்ற அச்சம் காரணமாக மிதிலையில் நாயகியான அவளது தாமரைமலர் போன்ற அழகான திருமுகம் சோகத்தில் வாடியே காணப்படும். உனது சொற்களைக் கேட்டு அவளது திருமுகம் வாடியிருந்தாலும் சற்றே மகிழ்வு பெற்று தனது திருமுகத்தை உயர்த்துவாள். என் விஷயமாகச் சொற்களைக் கூறுகின்ற உன்னை அவள் – அமிர்த வெள்ளம் போன்றதும், விடியற்கால வேளையில் மலர்கின்ற தாமரைமலர் போன்றதும் ஆகிய தனது கடைக்கண் கொண்டு நோக்குவாள்.

90. பச்யந்தீ ஸா ரகுபதிவதூ: தவாம் அசேஷி அவதாதம்
 ப்ரத்யாச்வாஸாத் அதிகதருசி: ப்ராக்தநீ இந்துலேகா
 மத்ஸந்தேசே ததநு ஸாமுகி ஸாவதாநா பவத்ரி
 கிம் ந ஸ்த்ரீணாம் ஜநயதி முதம் காந்த வார்த்தா ஆகம: அபி

பொருள் - ரகுவம்சத்தில் வாழ்க்கைப்பட்ட அவள் உன்னை நன்கு கடாசஷிப்பாள். உள்ளும் புறமும் வெண்மையாக உள்ள உன்னைக் கண்டு, உன் மீது நம்பிக்கை கொள்வாள். சுக்லபசஷித்தின் சந்தர கலை எவ்விதம் மேலும்மேலும் ஒளியை அடையுமோ அது போன்று அவளது திருமுகம் ஒளிரும். உனது பேச்சைக் கேட்க ஆர்வம் கொண்டவளாக, தனது முழுமுகத்தையும் நிமிர்த்தி, எனது சொற்களை நீ எவ்விதம் கூறப்போகிறாய் என்று கவனமாகக் கேட்க அமர்வாள். கணவன் மீது காதல் கொண்ட பத்தினிகளுக்கு, அவனது சொற்கள் எப்போதும் மகிழ்வை உண்டாக்கும் அல்லவோ?

91. பச்சாத் ஏவம் கதய பவதீபாகதேயேந ஜீவந்
 கல்யாணீம் தவாம் குசலமநக: கோஸலேந்த்ர: அநுயுங்கதே
 யேஷூ ச்ரேயோ பவதி நியதம் தாநி ஸர்வாணி ஸந்த:
 லச்சும்யா தேவ்யா: தவ ச புவநே லசஷனாநி ஆமநந்தி

பொருள் - அவள் தனது திருமுகத்தை உயர்த்தி உன்னைக் கவனத்துடன் பார்க்கும்போது பின்வருமாறு அவளிடம் கூறுவாயாக - மிகுந்த மேன்மை பொருந்திய உன்னால் பிழைத்திருக்கும் வினைகள் அற்ற கோஸல நாட்டின் சந்தரனாகிய இராமன், மங்களமே வடிவமாக உள்ள உன்னைப் பார்த்து "நலமா" என்று என் மூலமாகக் கேட்கிறான். ஸாமுத்ரிகா லசஷனாத்தில் உள்ள அடையாளங்கள் ஒருவருக்கு இருந்தால் இந்த உலகில் பல நன்மைகளும் உண்டாகும். மஹாலச்சுமிக்கும், இராமனின் தேவியான உனக்கும் அந்த லசஷனங்கள் அனைத்தையும் அறிஞர்கள் பலமுறை கூறுகின்றனர்.

92. யஸ்யா யஸ்மிந் வ்யவதி: அபவத் பூஷண அலேபந ஆதி:
 நீதாம் ஏநாம் நியதி விபவாத் அந்தரீபம் தவீய:
 ப்ரத்யாஸீதந் இவ நயநயோ: வர்த்மனி ஸ்த்தாபயித்வா
 ஸ தவாம் ஏவம் வததி குசலீ தேவி ஸக்க்யா முகேந

பொருள் - அன்னம் தொடர்கிறது: தேவீ! நீ இராமனுடன் சேர்ந்திருந்த காலத்தில் உனது ஆபரணங்கள் மற்றும் சந்தனப்பூச்சு முதலானவை இராமனை அணைத்துக் கொள்ளத் தடையாக உள்ளனவே என்று எண்ணினாய் அல்லவா? அவற்றை இப்போது இராமன் எண்ணியபடி உள்ளான். தெய்வத்தின் விளையாட்டு காரணமாக நீண்ட தொலைவில்

உள்ள இந்தத் தீவிற்கு நீ கொண்டு வரப்பட்டாய். உன்னை இராமன் தன் கண்களின் முன்னே நிறுத்தி, நீ அவன் எதிரில் நிற்பதாக எண்ணிக்கொண்டு, தனது தோழனாகிய என் மூலம் உன்னிடம் நேரடியாகப் பேசுகிறான் என்றே நீ எண்ணுவாயாக.

93. வேலா அதீத ப்ரணய விவசம் பாவம் ஆஸேதுஷோர் நெள

போகாரம்பே சஷ்ணம் இவ சுதா பூர்வம் ஆலிங்கந ஆத்யை:
ஸம்ப்ரத்யேஷா ஸாதநு சதச: கல்பநாஸங்கமை: தே
சிந்தா தீர்க்கை : அபி சகவிதா சர்வரீ நாபயாதி

பொருள் - இராமனின் தூதுச் செய்தி தொடங்குகிறது: அழகிய உருவம் கொண்டவளே! முன்பு நாம் சேர்ந்திருந்த காலத்தில் அளவற்ற அன்பு காரணமாக, அடக்க இயலாத ஆசை கொண்டிருந்த நமக்கு ஒர் இரவு என்பது இன்பத்தின் தொடக்கப் பொழுதிலேயே ஒரு நொடியாகக் கழிந்தது. அத்தகைய இரவுப்பொழுதானது இப்போது எப்படிக் கழிகிறது என்றால் – உன்னை விட்டுப் பிரிந்துள்ளதால், உன்னையே எண்ணியுள்ளேன்; இதனால் வளர்கின்ற கற்பனையாக உன்னுடன் பலவிதமான சேர்க்கையை எண்ணியபடி இருந்தாலும், இரவானது விரைவாகக் கழியவில்லை.

94. உத்தாமை: தே குசகலசயோ: ரூஷ்மபி: நிர்ஜிதேந

சித்ரம் லப்த்வா விரஹஸமயே தத்சஷ்ணாத் உந்நதேந
குந்த ஆமோதை: ஸாரபிததிசா கந்தவாஹேந தைந்யம்
ஸம்ப்ராப்த: அஹம் ஸஹ ஸரஸிஜை: த்வத் முகம் அம்போஜ மித்ரை:

பொருள் - முன்பு நான் மென்மையான காற்றில் இருந்து என்னைக் காப்பாற்றிக் கொள்ள உன்து அழகான ஸ்தனங்களில் என்னைப் பதித்துக் கொண்டு, அந்த மென்மையான உஷ்ணம் மூலம் என்னைக் காப்பாற்றிக் கொண்டேன். இப்போது நாம் பிரிந்துள்ள நேரத்தில் அந்தக் காற்று என்னை வெல்லப் புகுந்தது. எங்கும் ஒங்கி வளர்ந்துள்ள குருக்கத்தி மலர்களின் நறுமணங்களால் அனைத்து திசைகளிலும் வாசனையுடன் வீசும் அந்தக் காற்று என்னைத் துன்புறுத்துகிறது. உன்னுடைய முகத்திற்குத் தேழமை கொள்ளும்படியாக அழகு பெற்ற தாமரைமலர்களையும் அந்தக் காற்று துன்புறுத்தும் படியான பரிதாப நிலையை அடைந்தேன்.

95. மாத்வீ திக்கை: விரஹி வந்தா ஸ்வாத லுப்பதை: அமோகை:

ஆவ்ருண்வந்தம் குஸாமதநுஷ: சித்ரபுங்கை: திக் அகந்தாத்
ஸீதா பார்ச்வே ந பவது பவாத் இதி அவோசத் வஸந்தம்
ராம: த்ராஸாத் அநமிததநு மெளளிநா ஸந்நதேந

பொருள் - (இங்கு இராமன் கூறினான் என்று இராமனே கூறும்படியாக உள்ளது, இதன் காரணம் - தான் மிகப் பெரிய வீரனாக உள்ளபோதிலும் சீதையைப் பிரிந்த காரணத்தினால் இராமன் என்ற திருநாமம் தனக்குப் பொருந்தாமல் உள்ளதாக என்னிக் கூறுவதாகக் கொள்ள வேண்டும்). கணவனை விட்டுப் பிரிந்த பெண்களைப் பிரிவாற்றாமை கொண்டு வாட்டுவதில் எண்ணம் கொண்டவை; தேன் என்னும் விஷம் கொண்டு பூசப்பட்டவை; மலர்களையே வில்லாக உடையவை - இப்படிப்பட்டதான் மன்மதனின் காமக்கணைகள் அனைத்து திசைகளிலும் ஏவப்பட்டது போன்று எங்கும் மலர்கள் காணப்பட்டன. இப்படியாக வந்த வஸந்த ருதுவைக் கண்ட இராமன் அச்சம் கொண்டான் (இந்த வஸந்த காலம் தனது சீதையை எவ்விதம் வருத்துமோ என்ற அச்சம்). உடனே அந்த வசந்த ருதுவைப் பார்த்து, தனது வில்லை வளைக்காமல் தாழ்ந்து வணங்கியவனாக, "நீங்கள் சீதையின் அருகில் சென்று வாட்டாமல் இருத்தல் வேண்டும்", என்று கூறினான்.

96. பார்ச்வே லோலை: பரப்ருதகுலை: முக்தகோலாஹலாநாம்
மல்லீ ரேணு ஸ்த்தகித வபுஷாம் மந்த்தரம் நிர்கதாநாம்
பீதேந அஹம் ப்ரமர படலீ ச்ருங்க்கலா ஸங்குலாநாம்
மார்கே திஷ்ட்டந் மலயமருதாம் வாரிதோ லச்சிமணேந

பொருள் - இங்கு வீசும் தென்றல் காற்று எப்படி உள்ளது என்றால் - என் அருகில் இங்கும் அங்கும் அலைந்தபடி என்னை வாட்டுவதில் குறிக்கோளுடன் உள்ளது; கொழுத்த குயில்கள் கூட்டமாக அமர்ந்து கத்தியபடி இருக்க, அவற்றின் ஒலிகளை இந்தக் காற்று வாங்கிக்கொண்டு என் அருகில் கொண்டு வந்து வாட்டுகிறது; மல்லிகை மலர்களின் மகரந்தத் துகள்கள் மூலம் மறைக்கப்பட்ட உருவம் கொண்டுள்ளது (காற்றில் அவை அடித்து வரப்படுகின்றன); பல இடங்களில் இருந்து மெதுவாகப் புறப்பட்டு வீசுகிறது; எனக்கு விலங்கு இடுவது போன்று பல வண்டுகளையும் கொண்டு சூழ்கிறது. இப்படியாக இந்த மலையின் அடிவாரத்தில் வீசும் தென்றலைக் கண்டு நான் என்ன செய்வது என்று அறியாமல் நிற்கிறேன். என்னுடைய நிலையைப் பார்த்த லச்சிமணனும் இங்கிருந்து விலகினான்.

97. மந்தோ வச்சியே கிம் இவ ஜைநகம் கிந்து யோகீச்வரோ மாம்
இதி ஏவம் மே ஸாதநு மந்லோ வர்த்தயந்தி ஸ்ம கேதம்
ரக்த அசோகே ஜ்வலதி ஸவிதே லாஜ் வர்ஷி அபிராமை:
புஷ்ப ஓக: த்வத் பரிணயதசாம் வ்யஞ்ஜயந்த: கரஞ்ஜா:

பொருள் - அழகானவளே! இங்கு உள்ள புங்கை மரங்களின் அருகில் உள்ள அசோக மரங்களில் அக்னி போன்று சிவந்த மலர்கள் காணப்படுகின்றன. அவற்றின் மீது புங்கை மரங்களில் உள்ள வெண்மையான மலர்கள் விழுகின்றன. இதனைக் காணும்போது நீநம்முடைய திருமணத்தின்போது அக்னியில் பொரி இட்ட நிகழ்வு (அசோக மரத்தின் மலர்கள் = அக்னி, புங்கை மரத்தின் மலர்கள் = பொரி) நினைவில் நின்றது. உடனே எனது தூர்பாக்யம் நிறைந்த மனம், உன்னுடைய பிதாவான் ஜனகரை எண்ணியது. நனது மனதில், “அவரிடம் நான் என்ன சொல்லப் போகிறேன்? யோகிகளின் அரசரான் அவர் மீண்டும் என்னிடம் என்ன கூறுவாரோ?”, என்று எண்ணியபடி உள்ளேன். இப்படியாக என்னுடைய வருத்தம் அதிகரித்தபடியே இருந்தது.

98. சேதோ நெவ த்யஜதி சபலா ஹேம கோண அபிகாதாத்
தீர உதாத்த ஸ்தநித ஜலதாத் தாண்டவ ஆரம்பம் இச்சந்
வாத உந்முக்கை: குடஜ குஸ்மை: வாஸிதே சைலச்ருங்கே
ரசஷி: பீடா ரஹித தயிதா ஆச்லேஷ தந்ய: மழுர:

பொருள் - இங்குள்ள மலைகள் எங்கும் காற்றினால் வாரி இறைக்கப்பட்ட மலர்கள் படிந்துள்ளன. இதனால் மலையின் உச்சி முடிய நறுமணம் வீசியபடி உள்ளது. அந்த மலையின் உச்சியில் மின்னல்கள் தங்கக்கொம்புகள் போன்று தோன்றுகின்றன. இவை பேரிகை வாத்தியத்தை அடிப்பது போன்று இடிமுழுக்கம் உண்டாக்குகின்றன. இப்படியாக கர்ஜிக்கும் மேகத்தைக் காண ஆர்வம் கொண்ட மயில்கள் அந்த ஒலிக்கு ஏற்றபடி ஆடின. அப்போது இராவணன் போன்ற அசரனால் பிடிக்கப்படாத பெண் மயில் ஒன்று, அதன் ஜோடியான ஆண் மயிலுடன் அணைந்தபடி ஆடியது. இப்படியாகப் பாக்யம் பெற்ற ஆண்மயில் எனது மனதை விட்டு அகலாதபடி உள்ளது.

99. சைல வ்யக்த ப்ரதிவிலபிதாம் ஸாந்தர தாப அநுவித்தாம்
தந்வாநாநாம் நயநஸலிலை: மாதரம் தே ஸபாஷ்பாம்
பச்யந்தீநாம் ப்ரபல மதந உந்மாத பர்யாகுலம் மாம்
ப்ராயோ ஜாதம் கிமபி ருசிதம் வ்யோம்நி காதம்பிநீநாம்

பொருள் - என்னுடைய மிகுந்த கலக்கமான நிலையை உனது தாயான பூமாதேவி பார்த்தாள். மிகுந்த சூரிய வெப்பம் காரணமாக மட்டுமே அல்லாமல் உனக்கு நேர்ந்த அவலத்தை எண்ணியபடி உள்ளதால் அவளது வெப்பம் மேலும் மேலும் அதிகரித்தது. அவளது அழுகையானது மேகங்களின் மூலமாக இங்குள்ள மலைகளில் மோதி, இடியாக ஒலித்தது. தனது நிலையைக் கண்டு மேகங்கள் தன் மீது பொழியும் மழைநீரைக் கண்ட அவள், தன் உள்ளிருந்து வெளிவரும் வெப்பம் மூலமாக (மழை பெய்தவுடன் பூமியில் இருந்து வெளிவரும் ஆவியைக் கூறுகிறார்) பூமாதேவியும் கண்ணீர் விட்டபடி உள்ளாள்.

இப்படியாக இந்தச் செயல் மேகங்களுக்கு பின்னால் உண்டாகும் அழகை போன்று உள்ளது.

100. தேஹஸ்பர்சம் மலயபவனே த்ருஷ்டி ஸம்பேதம் இந்தெள

தாம் ஏகத்வம் ஜகதி புவி ச அபிந்ந பர்யங்கயோகம்
தாராசித்ரே வியதி விததிம் பூவிதாநஸ்ய பச்யந்
தூரீ பூதாம் ஸாதநு விதிநா த்வாம் அஹம் நிர்விசாமி

பொருள் - அழகானவளே! விதியின் காரணமாக நீ என்னை விட்டுப் பிரிந்து வெகுதூரத்தில் உள்ளாய். ஆனாலும் நான் ஒரு சில வழிகளின் மூலமாக ஆறுதல் பெற்றுக் கொள்கிறேன். அவை என்ன? தென்றல் காற்று வீசும்போது உன்னுடைய உடலில் பட்டு, அதன் பின்னர் அதே காற்று என்னுடைய உடலில் படுவதால் ஆறுதல் அடைகிறேன். நான் காணும்போது அதே சந்தரணை நீடிம் காண்பதால், நம் பார்வை ஒன்றானது என ஆறுதல் அடைகிறேன். இந்த பரம்மாண்டம் என்ற ஒரே வீட்டில் நாம் இருவரும் உள்ளதை எண்ணி சற்றே ஆறுதல் அடைகிறேன். இந்தப் பூமி என்னும் ஒரே கட்டிலில் நாம் இருவரும் படுத்துள்ளதை எண்ணி ஆறுதல் அடைகின்றேன். மேலே உள்ள நகஷ்தரங்களைக் காணும்போது நாம் இருவரும் சயனித்துள்ள கட்டிலின் மேல் விதானத்தில் பதிக்கப்பட்டுள்ள இரத்தினங்கள் என்று எண்ணி சற்றே ஆறுதல் அடைகிறேன்.

101. ப்ராப்தை: ஸக்யம் தவ நயநயோ: பத்மகோசை: ப்ரபுத்தை:

ஸந்நாஹம் ந: ஸமயநியதம் ஸாது ஸந்துகஷ்டியந்தீ
ஸேநாயோக்யாம் ஸரணி மதுநா தர்சயந்தீ சுபாசா
ஸீதே நூநம் த்வரயதி சரத் த்வத் ஸமீபம் நிநீஷா:

பொருள் – சீதையே! இதோ பார்! சரத் காலம் வந்துவிட்டது. உன்னுடைய கண்களுடன் தோழமை பெற்றது போன்று விளங்கும் தாமரைமலர்கள் மலரத் தொடங்குகின்றன. இந்தச் சரத்காலம் மேலும் செய்வது என்னவென்றால் – எங்களைப் போன்ற வீரர்களுக்கு ஏற்ற யுத்தத்திற்கான முயற்சிகளை அதிகரித்தபடியும், சேறுகள் உலர்வதால் படைகள் நடக்கவல்ல பாதைகளைக் காண்பிப்பதும், அனைத்து வெற்றி ஆசைகளை நிறைவேற்றுவதும் எனப் பலவகையாக உள்ளது. இப்படியாக எங்களை உன் அருகில் சேர்க்க விரும்பும் சரத்காலம் எங்களை வேகப்படுத்துகிறது.

102. தாத ஆதோத ஸபதி பரதே ந்யஸ்த ராஜ்ய அபிஷேகம்
 யா மாம் ஏகா வநம் அநுகதா ராஜதாநீம் விஹாய
 தாமேவ த்வாம் உசிதசயநாம் பாஹுமத்யே மதீயே
 தூரே க்ருத்வா குணவதி முஹா: தூயதே ஜீவிதம் மே

பொருள் - திருக்கல்யாண குணங்கள் நிறைந்தவளே! எனது தந்தையின் ஆணை காரணமாக உடனேயே பரதனிடம் ராஜ்யத்தின் பொறுப்பை அளித்துவிட்டு நான் கானகம் புறப்பட்டேன். அப்போது நீயும் உடனே தனியாக அயோத்தியைத் துறந்து என் பின்னே கானகம் தொடர்ந்தாய். அப்படிப்பட்ட உன்னை எனது மார்பில் வைத்துக் கொண்டு, எனது புஜங்களால் அணைத்தபடி அல்லவோ நான் பாதுகாத்திருக்க வேண்டும்? ஆனால் அவ்விதம் செய்யாமல், நீண்ட தூரம் செல்லும்படியாக உன்னை விட்டேனே? ஆகவே எனது உயிர் தவித்தபடி உள்ளது.

103. ஸேதும் பத்தவா விபுலம் அசலை: ஸாயகைர்வா பயோதெள
 க்ருத்வா லங்காம் ஸ்ரஜம் இவ கரே கேலதாம் வாநராணாம்
 அல்பீயோபி: ஸமுகி திவஸை: யோதயந் யாதுதாநாந்
 கர்ணே சீதும் தவ ரசயிதா லக்ஷ்மண சாபகோகைசஷ:

பொருள் - அழகான திருமுகம் கொண்டவளே! மிகவும் குறைந்த காலத்திலேயே லக்ஷ்மணன் இந்தக் கடலில் மலைகளைக் கொண்டோ அல்லது அம்புகள் கொண்டோ அகலமான பாலம் ஒன்றைச் கட்டப் போகிறான். அதில் விளையாடியபடி வரும் வானவீரர்கள், இலங்கையைக் குரங்கு கையில் அகப்பட்ட பூமாலை போன்று கசக்கி எறிவர். அவன் அசுரர்களை யுத்தத்திற்கு இழுப்பான். தனது வில்லின் நாண் ஓலி மூலமாக உனது செவிகளுக்கு இன்பம் உண்டாக்கப் போகிறான்.

104. ரசேஷா மெளளி ஸ்தபக லவநாத் வைரபந்தே விமுக்தே
 கத்தவா சோர்வீம் ககந பதவீ ஸ்வைரிணா புஷ்பகேண
 ஸித்தாரம்பெள ஸபதி பவதாம் ஆதிராஜ்ய அபிஷேகாத்
 ஸம்ப்ராப்ஸ்யாவ: சிரவிரஹத: ஸஞ்சிதாந் தேவி போகாந்

பொருள் - தேவீ! அந்த அரக்கர்களின் தலைகளை எனது வானரவீரர்கள் மலர்க்கொத்தைப் பறிப்பது போன்று எளிதாகப் பறிப்பர். அதன் பின்னர் அவர்களிடமிருந்து விடுதலை கிட்டிவிடும். அதனைத் தொடர்ந்து ஆகாயமார்க்கத்தில் வேகமாகப் பறந்து செல்ல வேண்டிய இடமான அயோத்தியை அடையப்பெறுவோம். இப்படியாக எந்தவிதமான தடையும் இல்லாமல் அங்கு சென்று, அங்குள்ள பெரியவர்கள்

முன்னிலையில் நமக்குச் சக்ரவர்த்தியாகப் பட்டாபிசோஷகம் செய்து வைப்பார்கள். அப்போது நீண்ட காலப் பிரிவின்போது எவ்விதம் இன்பம் அனுபவிக்கவேண்டும் என்று எண்ணினோமோ, அப்படியே அனுபவிப்போம்.

**105. சித்தே குர்யாத் ததபி பவதீ யத் ஜநஸ்த்தாநயுத்தாத்
ஸம்ப்ராப்தம் மாம் தசமுகஸமாந் பாரயித்வா கராதீந்
சஸ்த்ராகாதம் ஸ்தந கலசயோ: ஊஷ்மணா நோபயத்பி:
காட ஆச்லேஷை: அபிஹிதவதீ கத்கதா ஹர்ஷபாஷ்பை:**

பொருள் - இராவணனுக்குச் சற்றும் சளைத்தவர்கள் அல்ல என்னும்படியான கரன் போன்ற அசுரர்களை நான் அழித்து, ஜனஸ்தானப் போரில் இருந்து வெற்றியுடன் வந்தேன். அப்போது நீ செய்தது என்ன? என்னை வரவேற்று, ஆனந்தக் கண்ணீர் சொரிந்தாய்; குரல் தழுதழுக்க நெருக்கமான சொற்கள் கூறி என்னை நலம் விசாரித்தாய்; அம்புகளால் எனது உடலில் உண்டான காயங்களை, உனது அழகான ஸ்தனங்களின் மென்மையான உஷ்ணம் மூலம் அணைத்தாய். இப்படியாக என்னை அணைத்து உனது உடலில் மூடி மறைத்துக் கொண்டாயே! அதனை நீ இப்போது என்னிக் கொள்வாயாக.

**106. சக்யா: க்லேசம் க்வசந ஸமயே தாத்ருசம் சிந்தயித்வா
ஸ்ம்ருத்வா தேவீம் அசலதநயாம் விப்ரயுக்தாம் சிவேந
ரசஷா ஆத்மாநம் கதம் அபி சுபே ஜீவித ஆலம்பநம் மே
பத்யு: உச்சந்தாத் வ்யஸநம் அபி ஹி ச்லாகநீயம் வதுநாம்**

பொருள் - சுபமானவளே! கணவனின் விருப்பத்திற்கு இணங்குவதால் பத்தினிக்கு ஒரு துன்பம் ஏற்பட்டாலும் அது கொண்டாடத்தக்கது அல்லவோ? எனவே நீ என்ன செய்ய வேண்டும் என்றால் - இந்திரனைப் பிரிந்திருந்த காலத்தில் இந்திராணிக்கு வெளியில் கூற இயலாதபடி துன்பம் உண்டானது; சிவனின் தேவியாக இருந்தபோதிலும் அவனை விட்டுப் பிரிந்த பார்வதியின் துன்பம் சொல்லொண்ணாதது - நீ இப்படிப்பட்ட நிகழ்வுகளை நினைத்தபடி உனது உயிரைக் காப்பாற்றியபடி இருப்பாயாக.

**107. அபி ஏதத் தே மநஸி நிஹிதம் ஸாஹ்யம் அவ்யாஜ பந்தோ
ப்ரத்யாக்யாதும் ப்ரபவதி ந கலு ஆந்ருசமஸ்யம் த்வதீயம்
ப்ராகப்யேவம் ப்ரிணதகுணாம் நைஷதே வீச்சுஷய வார்த்தாம்
ஆர்த்தத்ராணம் வ்ரதம் இதி விது: ஹம்ஸ சுத்த ஆத்மாநாம் வ:**

பொருள் - அன்னமே! இதுவரை உனக்கு நான் கூறிய தூதுச் செய்தியானது சரிவர உன் மனதில் இடம் பெற்றதா? மற்றவர்களுக்கு உதவும் பந்துவே! நான் கேட்கும் இந்த உதவியை உன்னால் மறுக்க இயலாது - காரணம், மற்றவர்களுக்கு உதவவேண்டும் என்ற உனது குணமானது இவ்விதம் மறுக்காது. முன்பு ஒரு காலத்தில் தமயந்தியிடம் நீ சொல்லாக மாறிச் சென்று, தமயந்திக்கு நளன் விடுத்த தூதுச்செய்தியை உரைத்தாய். இத்தகைய நல்ல குணம் உனக்கு உள்ளது என்பதை இது போன்ற பல சான்றுகள் மூலம் பெரியோர் அறிவர். உனது உடல் போன்றே மனமும் வெண்மையானது என்றும், உனது இனத்திற்குத் துன்பப்படுபவர்களைக் காப்பாற்றும் தன்மை உள்ளது என்றும் பெரியவர்கள் அறிவர்.

108. இத்தம் ஹ்ருத்யை: ஜநக தநயாம் ஜீவயித்வா வசோபி:

ஸக்யம் புஷ்யந் திநகரகுலே தீப்யமானை: நரேந்த்ரை:

ஸ்வைரம் லோகந் விசர நிகிலாந் ஸெளம்ய ஸக்ஷிமி ஏவ விஷ்ணு:

ஸ்ரவாகாரை: த்வத் அநுகண்யா சேவிதோ ராஜஹம்ஸ்யா

பொருள் - சாந்தமான குணம் கொண்ட அன்னமே! இப்படியாக மனதிற்கு அளிக்கும் அளிக்கும் சொற்கள் மூலம் ஜனகனின் மகளான சீதையை, நான் அங்கு செல்லும்வரை உயிர் தரிப்பவளாக நீ செய்யவேண்டும். இதன் மூலம் கூர்யவம்சத்தின் அனைத்து அரசர்களுடைய தோழியையை நீ உனக்கு உண்டாக்கிக் கொள்வாயாக. மேலும் அனைத்து விதத்திலும் உனக்கு ஏற்ற ஒரு பெண் அன்னத்தால் நீ அடையப்படுவாயாக. மஹாலக்ஷ்மி போன்ற உனது ஜோடியுடன், நீ மஹாவிஷ்ணு போன்று உன்னுடைய விருப்பத்தின்படி வேண்டிய இடங்களில் உலவி வாழ்வாயாக.

109. ஸந்திச்ய ஏவம் ஸஹ கபிகுலை: ஸேதுநா லங்க்கிதாப்த்தி:

பங்க்திகிரீவே யுதி விநிஹதே ப்ராப்ய ஸீதாம் ப்ரதீத:

ராஜ்யம் பூய: ஸ்வயம் அநுபவந் ரகஷிதம் பாதுகாப்யாம்

ராம: ஸ்ரீமாந் அதநுத நிஜாம் ராஜதாநீம் ஸநாதாம்

பொருள் - அனைத்து ஜச்வர்யங்களும் எப்போதும் உள்ள இராமன் இப்படியாகத் தூது அனுப்பினான். அதன் பின்னர் தான் கூறியபடியே வானர சேனையுடன் பாலம் கட்டி, இலங்கையை அடைந்தான். கடல் கடந்து சென்று செய்த போரில், பத்து தலையுடைய இராவணனை அழித்தான். அங்குள்ள அவனது அசுரப் படைகளையும் அழித்து, பின்னர் சீதையை மீண்டும் அடைந்தான். மிகுந்த மகிழ்வுடன் அயோத்தி சென்றான். தன்னுடைய பாதுகைகளால் அதுவரை காப்பாற்றப்பட்ட தனது ராஜ்யத்தை மீண்டும் ஏற்றான். தன்னுடைய ராஜதானியான அயோத்திக்கு என்றும் தான் உள்ளவனாக ஆண்டான்.

110. வித்யா சில்பப் ப்ரகுண மதிநா வேங்கடேசே ந கல்ப்தம்
 சிந்தா சாண உல்லிகிதம் அஸக்ருத் ச்ரேயஸாம் ப்ராப்தி ஹேதும்
 ஸீதாராம வ்யதிகர ஸகம் ஹம்ஸ ஸந்தேச ரத்நம்
 பச்யந்து அந்த: சரவணம் அநகம் சக்ஷா: உஜ்ஜீவ்ய ஸந்த:

பொருள் - வித்யை என்பதையே தனது இயல்பாக உடைய கவித்தொழிலைக் கொண்டவரும், சிற்பத்தில் புத்தி உள்ளவரும் ஆகிய ஸ்ரீவேதாந்த தேசிகனால் செய்யப்பட்டது; ஆராய்ச்சி என்னும் உரைகல்லில் வைத்து உரைக்கப்பட்டது; மேலும் மேலும் பல வளங்களை அளிக்கவல்லது; சீதையும் இராமனும் இணைவதற்கு ஒப்பானது; சிறிதும் தோஷம் அற்றது; ஹம்ஸ ஸந்தேசம் என்ற பெயர் பெற்றது - இப்படிப்பட்ட இந்த உயர்ந்த இரத்தினத்தைச் செவி என்னும் கண்கள் மூலமாகத் தங்கள் உள்ளே செல்ல வைப்பவர்கள், இதனை நன்கு அனுபவிப்பார்களாக.

ஹம்ஸ ஸந்தேசம் இரண்டாம் ஆச்வாசம் ஸம்பூர்ணம்

**ஸ்வாமி வேதாந்த தேசிகன் அருளிச்செய்த
 ஹம்ஸ ஸந்தேசம் ஸம்பூர்ணம்**

**இச்சுவாகு குலதனமாம் ஸ்ரீரங்கராஜன் திருவடிகளே
 தஞ்சம்**

ஸ்ரீரங்கநாத திவ்யமணி பாதுகாப்யாம் நம:

**ஸீதா லச்சுமண பரத சத்ருக்ன ஹனும பாதுகா ஸமேத
 ஸ்ரீராமச்சந்த்ர மூர்த்தி திருவடிகளே தஞ்சம்**

தூப்புல் பிள்ளை திருவடிகளே சரணம்